

HRVATSKI SABOR
Odbor za europske poslove

KLASA: 022-03/22-01/86
URBROJ: 6521-31-22-01
Zagreb, 2. lipnja 2022.

D.E.U. br. 22/006

ODBOR ZA GOSPODARSTVO
Predsjednik Žarko Tušek

**ODBOR ZA REGIONALNI RAZVOJ I
FONDOVE EUROPSKE UNIJE**
Predsjednik Marko Pavić

Poštovani predsjednici odbora,

Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora prosljeđuje Odboru za gospodarstvo i Odboru za regionalni razvoj i fondove Europske unije stajalište o dokumentu Europske unije iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2022. godinu:

**Stajalište Republike Hrvatske o
Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira mjera za
jačanje europskog ekosustava poluvodiča (Akt o čipovima)
COM (2022) 46**

koje je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske usvojila Zaključkom KLASA: 022-03/22-07/170, URBROJ: 50301-21/06-22-4 na sjednici održanoj 10. svibnja 2022.

Predmetni Prijedlog uredbe je Europska komisija objavila 8. veljače 2022., u sklopu inicijative „Europski akt o čipovima“ iz Programa rada za 2022. godinu, te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

U skladu s člankom 154. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, molim vas da Odboru za europske poslove dostavite mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske do 8. srpnja 2022.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK ODBORA
Domagoj Hajduković

U prilogu: - Stajalište Republike Hrvatske o COM (2022) 46
- COM (2022) 46
Na znanje: Informacijsko-dokumentacijska služba (INFODOK)

PRIJEDLOG OKVIRNOG STAJALIŠTA RH

Naziv dokumenta (na hrvatskom i engleskom):

Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava poluvodiča (Akt o čipovima)

Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing a framework of measures for strengthening Europe's semiconductor ecosystem (Chips Act)

Brojčana oznaka dokumenta: 6170/22

Nadležno TDU za izradu prijedloga stajališta (nositelj izrade stajališta) i ustrojstvena jedinica:

Nadležno tijelo državne uprave: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja

Ustrojstvena jedinica: Uprava za industriju, poduzetništvo i obrt

Uprava za internacionalizaciju, Sektor za inovacije

Nadležna služba u MVEP (Sektor za COREPER I):

Služba za unutarnje tržište i socijalne politike

Nadležna radna skupina Vijeća EU:

Radna skupina za konkurentnost i rast (industrija)

Osnovne sadržajne odredbe prijedloga EU:

Prijedlog je u skladu s digitalnom vizijom, ciljevima i mogućnostima za uspješnu digitalnu transformaciju Europske unije do 2030., kako su predstavljene u Komunikaciji „Digitalni kompas 2030.: europski pristup za digitalno desetljeće”. Cilj je ovog Prijedloga pomoći Uniji da stekne kapacitete koji će biti potrebni za ostvarenje njezina cilja za 2030.

Pravna osnova prijedloga: članci 173. stavak 3.– konkurentnost industrije; 182. stavak 1. znanstveni i tehnološki ciljevi i 183. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) – pravila za provedbu višegodišnjeg financijskog okvira (VFO-a).

Poglavlje I. sadrži opće odredbe koje se odnose na područje primjene i definicije. Uredbom se uspostavlja okvir od tri stupa za jačanje europskog ekosustava poluvodiča.

Poglavlje II. postavlja okvir za inicijativu Čipovi za Europu, koja će ojačati konkurentnost EU-a, otpornost i inovacijske kapacitete.

Inicijativa ima pet operativnih ciljeva:

- (a) postupna izgradnja naprednih kapaciteta velikih razmjera za projektiranje integrirane poluvodičke tehnologije;
- (b) poboljšanje postojećih i razvoj novih naprednih pilot-linija;
- (c) izgradnja naprednih tehnoloških i inženjerskih kapaciteta za ubrzanje inovativnog razvoja kvantnih čipova;
- (d) uspostava mreže centara kompetentnosti u cijeloj Uniji;
- (e) poduzimanje aktivnosti, zajednički nazvanih aktivnosti u okviru „Fonda za čipove”, kojima bi se start-up i scale-up poduzećima, malim i srednjim poduzećima (dalje u tekstu: MSP) i drugim poduzećima u lancu vrijednosti poluvodiča olakšao pristup financiranju zaduživanjem i financiranju vlasničkim kapitalom, putem mehanizma mješovitog financiranja u okviru fonda InvestEU te preko Europskog vijeća za inovacije.

Sinergije s programima Unije - Inicijativom se omogućuju sinergije s programima Unije kako je navedeno u Prilogu III. (Program za digitalnu Europu - DEP, Obzor Europa, strukturni fondovi, Instrument za povezivanje Europe - CEF, InvestEU, Erasmus+). U članku 34. definirane su ciljne izmjene Programa za digitalnu Europu (novi specifični cilj i izmjene proračuna). Nisu potrebne izmjene za druge programe.

Europski konzorcij za infrastrukturu za čipove (ECIC) predstavlja inovativan alat dizajniran za ciljeve iz Akta o čipovima kako bi olakšao suradnju između različitih pravnih subjekata, uključujući organizacije za istraživanje i tehnologiju. Zbog toga u ECIC-u moraju sudjelovati najmanje tri pravna subjekta iz tri države članice te on mora djelovati kao konzorcij javno-privatnog sektora za specifično djelovanje. EK odlučuje kroz provedeni akt da je konzorcij prihvatljiv korisnik za prijavljivanje na javne pozive za poluvodiče.

Primarnu provedbu Inicijative trebalo bi povjeriti Zajedničkom poduzeću za čipove (prethodno pod nazivom Zajedničko poduzeće za ključne tehnologije (KET)), zbog čega je EK predložila izmjenu Uredbe Vijeća (EU) 2021/2085 o uspostavljanju zajedničkih poduzeća u okviru Obzora Europa, u odnosu na Akt o čipovima. Upravljanje zajedničkim poduzećem i različitim dijelovima projekta će biti definirano u radnom programu.

Poglavlje III. se odnosi na sigurnost opskrbe, postavlja okvir za uspostavu dva nova oblika postrojenja, prvih svoje vrste, EU tvornice čipova s otvorenim pristupom i integriranih proizvodnih postrojenja.

Kako bi postrojenje dobilo status „prvo postrojenje svoje vrste”, odnosno kako bi bilo prepoznato kao sigurni i pouzdani dobavljač čipova u kriznoj situaciji, mora zadovoljiti sljedeće kriterije:

- jasan pozitivan utjecaj na lanac vrijednosti (sigurnost opskrbe i kvalificirana radna snaga);
- sigurnost opskrbe: jamči da neće biti predmet eksteritorijalne primjene obveza trećih zemalja na način koji potkopava sposobnost prihvaćanja prioritetnih narudžbi u EU te
- jasna predanost ulaganjima u sljedeću generaciju čipova.

Poglavlje IV. se odnosi na praćenje i odgovor na krize: sadrži mehanizam za koordinirano praćenje vrijednosnog lanca poluvodiča i reagiranje na poremećaje u opskrbi poluvodiča koji imaju utjecaj

na ispravno funkcioniranje unutarnjeg tržišta (u slučaju kriza, moguće je prioritiziranje u narudžbama europskih poduzeća te kontrola izvoza).

Aktivacija kriznog stanja (čl. 15. st. 5. i čl. 18. st. 1.-2.) - ako EK ocijeni da je moguća poluvodička kriza, saziva izvanredni sastanak odbora za poluvodiče, zatim slijedi procjena opravdanosti proglašenja kriznog stanja. Ako se procjenom EK dobiju konkretni i pouzdani dokazi za poluvodičku krizu, EK može proglasiti krizno stanje provedbenim aktima. Paket mjera za izvanredne situacije koji stoje na raspolaganju EK je definiran u članku 19., sadrži četiri područja djelovanja: prikupljanje informacija, prioritetne narudžbe, zajednička nabava i kontrola izvoza. Na raspolaganju su različiti alati za osiguranje opskrbe samo za kritične sektore (koji se definiraju sukladno čl. 2. točka 16., primjerice energetika, zdravstvo, digitalna infrastruktura, voda).

Poglavlje V. se odnosi na upravljanje: na razini EU-a uspostavlja se Europski odbor za poluvodiče kojim predsjedava EK, a sudjeluju predstavnici DČ. Odbor pruža savjete i pomoć EK, osobito: savjetovanjem odbora javnih tijela Zajedničkog poduzeća za čipove o inicijativi; podrška EK u pripremi programa certificiranja; koordinacija, suradnja i razmjena informacija s drugim strukturama za odgovor na krizu; podrška EK u aktivnostima u vezi međunarodne suradnje.

Poglavlja VI., VII., VIII. propisuju završne odredbe.

Poglavlje VIII. sadrži članke koji se odnose na izmjene drugih akata, uključujući Program za digitalnu Europu te obveze EK za izvještavanje i evaluaciju. Uredba stupa na snagu dvadesetog dana nakon objave u Službenom listu EU-a.

Primarna provedba Inicijative bit će povjerena Zajedničkom poduzeću za čipove, kako je predloženo u Komisijinu Prijedlogu uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2021/2085 koja je objavljena u paketu s Prijedlogom uredbe o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava poluvodiča. Specifične odredbe spomenute uredbe nisu predmet ovog okvirnog stajališta.

Razlozi za donošenje dokumenta:

Do poremećaja u opskrbi poluvodičima na svjetskoj razini došlo je zbog pandemije bolesti COVID-19, geopolitičke situacije i naglog porasta potražnje za digitalnim komponentama, posebno u automobilske industriji. Udio EU-a na globalnom tržištu poluvodiča od 440 mlrd EUR iznosi 10%. EU je ovisna u uvozu iz Azije (Južna Koreja, Tajvan, Kina, Japan).

Glavni nedostatak je da je EU odsutna kada je riječ o dizajnu i proizvodnji naprednih čipova, gdje Tajvan drži 92% tržišta. Navedeno je važno u kontekstu geopolitičkih ovisnosti i potrebe smanjivanja ovisnosti o jednom izvoru, odnosno snaženja strateške autonomije EU-a u ključnim područjima i sirovinama.

Europsko vijeće je u Zaključcima iz listopada 2021. pozvalo na stvaranje najsuvremenijeg europskog ekosustava mikročipova, jer je to ključno kako bi se izbjegle nestašice koje koče digitalnu transformaciju EU-a. EK je stoga 8. veljače 2022. g. predložila prvi europski Akt o čipovima s ciljem stvaranja preduvjeta dostizanja proizvodnje od 20% globalnog tržišta poluvodiča do 2030. godine.

Značaj usvajanja europskog Akta o čipovima istaknut je i u Izjavi čelnika iz Versaillesa, iz ožujka 2022. godine.

Status dokumenta:

Prijedlog uredbe je predstavljen na sastanku COREPER-a I 9. veljače 2022. godine.

Sastanci Radne skupine za konkurentnost i rast (industrija) održani su 14. veljače, 3., 10. i 16. ožujka, 5. travnja te 5. svibnja 2022. godine.

FR PRES je zatražio pisane komentare DČ do kraja ožujka, nakon čega će predstaviti kompromisni tekst Prijedloga tijekom svibnja. Ako DČ neće imati značajnijih komentara na prijedlog EK, ambicija FR PRES-a je usvajanje općeg pristupa na sastanku Vijeća za konkurentnost u lipnju.

Prijedlog uredbe ne sadrži procjenu učinka zbog žurnosti, što predstavlja problem dijelu DČ (posebno SE, DK i FI) u izradi nacionalnog stajališta. EK je najavila objavu radnog dokumenta (SWD) u prvoj polovini svibnja koji će sadržavati elemente procjene učinka.

Stajalište RH:

RH pozdravlja ciljeve Akta o čipovima s aspekta smanjenja strateške ovisnosti EU-a, povećanja otpornosti europskog ekosustava poluvodiča i povećanja njegova globalnog tržišnog udjela.

Za RH je važno da inicijativa doprinosi ostvarivanju ciljeva digitalne i zelene tranzicije, odnosno da kroz poboljšanje dizajna i proizvodnih kapaciteta doprinese proizvodnji čipova koji su „zeleniji“ i omogućavaju primjenu koja ima pozitivan učinak na okoliš.

Imajući u vidu nacionalni kontekst, važno je da Akt o čipovima doprinese rastu i jačanju otpornosti poduzeća koja se bave i dizajnom i projektiranjem, a također su važan sastavni dio opskrbnog lanca poluvodiča.

Neki od osnovnih elemenata Akta o čipovima, dva nova oblika postrojenja, prva svoje vrste, „integrirana proizvodna postrojenja“ i „EU tvornice čipova s otvorenim pristupom“ su potencijalno jako korisni budući da se izgradnjom istih osigurava sigurnost opskrbe te omogućuje poduzećima koja se bave dizajniranjem olakšan pristup proizvodnji čipova koje su dizajnirali, što su u praksi velike prepreke za realizaciju čipova.

RH smatra da je članak 4. stavak 2. točka (a) podtočka 1. „uspostava inovativne virtualne platforme kojom će se postojeći i novi kapaciteti za projektiranje objediniti s proširenim bibliotekama i alatima za automatizaciju projektiranja elektroničkih elemenata i sklopova (dalje u tekstu: EDA)“ važan za MSP-ove u RH. Ovakva inicijativa na razini EU-a mogla bi bitno smanjiti troškove EDA alata za projektiranje čipova. Trenutno, takvi alati su praktički nedostupni MSP-ovima zbog njihove cijene, kao i vremena potrebnog za obuku za korištenje.

Također, važan je i članak 4. stavak 2. točka (b) s obzirom da također omogućuje pristup novim tehnologijama u proizvodnji čipova, kao i pilot-linijama za eksperimentiranje, testiranje i validaciju projektnih koncepata, osobito ako su otvorenog pristupa.

RH pozdravlja uspostavu Europske mreže centara kompetentnosti za poluvodiče (članak 8.) te smatra da će mreža svojim djelovanjem, kao dijelom inovacijske infrastrukture, doprinijeti razvoju poluvodičkih tehnologija te da će se uspostaviti potrebna sinergija javnog i privatnog sektora.

RH podržava uspostavu Europskog odbora za poluvodiče i njegovu ulogu, posebno kod proglašenja kriznog stanja. RH pozdravlja prijedlog paketa mjera za izvanredne situacije koje stoje na raspolaganju EK, no ujedno postavlja pitanje pravne osnove za članak 20., kojim se daje ovlast Europskoj komisiji za traženje informacija od predstavničkih organizacija poduzetnika ili, ako je potrebno, od pojedinačnih poduzetnika koji posluju u lancu opskrbe poluvodičima. Također, RH predlaže razmotriti proporcionalnost iznosa predloženih novčanih kazni za poduzetnike, kako su predložene člankom 28. prijedloga.

RH smatra da je tijekom daljnje rasprave važno uzeti u obzir načelo tehnološke neutralnosti kako bi zadržali fleksibilnost i prikladnost za promjene u budućnosti, odnosno kako bi Akt o čipovima ostao otvoren inovativnim rješenjima.

RH tijekom daljnje rasprave drži važnim voditi računa o izbjegavanju nepotrebnog administrativnog opterećenja za poduzeća i administracije država članica, posebno u dijelu koji se odnosi na odredbe da države članice provode redovito praćenje lanca vrijednosti poluvodiča, odnosno prikupljanje informacija od strane EK tijekom kriznog stanja.

RH podržava uspostavu međunarodnih partnerstava za poluvodiče s državama sličnih stajališta s ciljem diversifikacije i jačanja otpornosti lanaca opskrbe.

Također, RH smatra da je važno koristiti već uspostavljene komitološke i upravljačke strukture u sklopu programa Unije te izbjeći uspostavu novih mehanizama bez jasne dodane vrijednosti u procesu provedbe ove uredbe.

Sporna/otvorena pitanja za RH:

U ovoj fazi analize Prijedloga uredbe, RH smatra da su potrebna sljedeća **dodatna pojašnjenja ili izmjene:**

Predloženi tekst o poluvodičkim tehnologijama uglavnom adresira silicij i računarske primjene, a inicijativa prije svega obuhvaća poboljšanje postojećih i razvoj novih naprednih pilot-linija kao vjerojatno najveći dio u vrijednosti ove inicijative. RH se tu ne može uključiti. RH smatra da bi trebalo razvijati i ostale, ne-digitalne tehnologije i alternativne materijale osim silicija, odnosno važno je poštivanje načela **tehnološke neutralnosti**.

RH smatra da je u **članku 4. stavku 1.** koji govori o općem cilju inicijative te uključuje i kvantne tehnologije, uz silicij i tehnologije silicija, koje se prvenstveno koriste za računanje i upravljanje, potrebno uključiti i **tehnologiju optoelektronike** koja je neophodna za razvoj i primjenu kvantne tehnologije. Optoelektronika se u potpunosti temelji na složenim poluvodičima. Također, u navedeni članak potrebno je dodati i poluvodiče vrste „galijev nitrid“ (Ga N) koji se koriste u napajanjima za uređaje kao što su električni automobili i solarni inverteri te se koriste i u novim tehnologijama 5G.

U vezi članka **2. stavka 10.** odnosno definicije pojmova „čipovi sljedeće generacije” i „poluvodičke tehnologije sljedeće generacije”, potrebno je jasnije pojasniti koncept, jer se u definiciji referira da isti nadmašuju najsuvremeniju tehnologiju, a ista nije pojašnjena u tekstu Akta o čipovima.

U vezi članka **3. stavka 2.** potrebna su daljnja pojašnjenja financiranja Inicijative iz programa Obzor Europa s obzirom da se financijski iznos iz ovog članka ne podudara s onim iz zakonodavnog financijskog izvještaja.

U vezi članka **10. stavka 3.** potrebno je jasnije odrediti kriterije za prioritetni pristup pilot-linijama uspostavljenima u skladu s člankom 5. točkom (b).

U vezi članka 7. potrebno je dalje razraditi pravnu osnovu osnivanja Europskog konzorcija za infrastrukturu za čipove (ECIC).

Također se postavlja pitanje **pravne osnove za članak 20.** kojim se daju ovlasti EK za traženje informacija od predstavničkih organizacija poduzetnika ili, ako je potrebno, od pojedinačnih poduzetnika koji posluju u lancu opskrbe poluvodičima da u slučaju krize obavijeste EK o svojim proizvodnim sposobnostima, proizvodnim kapacitetima, trenutačnim glavnim poremećajima. RH ove odredbe smatra administrativnim opterećenjem za MSP-ove i predstavničke organizacije poduzetnika.

Podsjećamo da je za sličan instrument, prijedlog EK o utvrđivanju uvjeta i postupaka kojima EK može od poduzeća i udruženja poduzeća zatražiti informacije u vezi s unutarnjim tržištem i povezanim područjima – 2017/0087 (COD), kojeg je EK u konačnici povukla jer nije dobila podršku DČ za proširenje ovlasti EK (slično ovlastima koje ima na području tržišnog natjecanja) pravna osnova članka 337. UFEU, koji nije naveden u pravnoj osnovi Akta o čipovima. RH smatra važnim da Pravna služba Vijeća iznese pravno tumačenje pravne osnove za članke 20. i 28. Prijedloga.

Također, člankom 28. predviđene su novčane kazne do 300.000 EUR ako predstavničke organizacije poduzetnika ili određeni poduzetnik namjerno ili krajnjom nepažnjom dostave netočne, nepotpune ili obmanjujuće informacije, ili ako ih ne dostave u propisanom roku, za što smatramo potrebnim razmotriti proporcionalnost iznosa predloženih novčanih kazni.

Stajališta DČ i EK:

Na sastanku COREPER-a 9. veljače 2022. godine, NL, DK, PT, EE, AT, FI, RO, SI, CY i DE su pozdravile prijedlog Akta o čipovima i naglasile da se radi o pravovremenoj inicijativi s obzirom na trenutne poremećaje u lancima opskrbe.

U ovoj fazi rasprave, DČ još nemaju usvojena nacionalna stajališta te su na do sada održanim sastancima iznosile preliminarne komentare opće prirode i postavljale pitanja o pojedinim odredbama.

Sporna/otvorena pitanja za DČ i EK:

S obzirom da je prvo čitanje dosjea još u tijeku, DČ su na do sada održanim sastancima iznosile preliminarne komentare opće prirode te postavljale pitanja o pojedinim odredbama, stoga u ovoj fazi nisu razvidna sporna pitanja. Ipak, iz prethodno navedenih stajališta DČ vidljiva su određena moguća otvorena pitanja tijekom daljnje rasprave.

- NL, DK, PT, FI, SE i SK zanima aspekt državnih potpora i učinak Paketa na unutarnje tržište, odnosno zabrinute su da Akt o čipovima ne uvodi „nova pravila o državnim potporama“. EK je pojasnila da Akt o čipovima ne uvodi „nova pravila o državnim potporama“. Ne predviđaju smjernice za tumačenje pravila državnih potpora u ovom kontekstu jer nema iskustva u ovom području, predviđene su notifikacije u skladu s člankom 107. stavkom 3. točke (c) UFEU-a.

- Za DK, SE i FI je sporan izostanak procjene učinka. EK je na kritiku odgovorila da nije mogla pratiti uobičajen proces javnog savjetovanja i izrade procjene učinka zbog žurnosti koju iziskuje kriza. U prvoj polovini svibnja 2022. godine planira objavu radnog dokumenta (SWD) koji će sadržavati elemente procjene učinka.

- PL i AT smatraju da bi Akt o čipovima trebao obuhvatiti problematiku stabilne opskrbe i postojeće generacije poluvodiča, a ne samo „čipove sljedeće generacije“.

- DE nije jasan koncept „čipovi sljedeće generacije“ (*najsuvremeniji procesni čvor danas je veličine 5 nm, a 3 nm je u pretproizvodnji i 2 nm je u razvoju*), odnosno koja je ambicija EU-a u vezi novih tehnologija. EK je pojasnila da ima više pristupa tumačenju, može se odnositi na nove funkcionalnosti postojećih čipova, poboljšanja u odnosu na postojeću proizvodnju, EK nije htjela ići u detalje u definiciji zbog mogućeg tehnološkog napretka.

- Više DČ (NL, DE, EE, AT, SI, SE i RO) je zatražilo pojašnjenje financijske konstrukcije Paketa, s obzirom da su završeni pregovori o VFO 2021. – 2027.

EK je pojasnila da se inicijativom omogućuju sinergije s programima Unije kako je navedeno u Prilogu III. (Program za digitalnu Europu, Obzor Europa, strukturni fondovi, CEF, InvestEU, Erasmus+). U članku 34. definirane su ciljne izmjene Programa za digitalnu Europu (novi specifični cilj i izmjene proračuna). Nisu potrebne izmjene za druge programe. Planirano je ukupno 3,3 mlrd EUR, od čega 1,65 mlrd EUR iz Obzora Europa, 1,65 mlrd EUR iz programa Digitalna Europa (DEP), od čega će se većina implementirati kroz Zajedničko poduzeće za čipove, EIC (300 mil EUR) i InvestEU (125 mil EUR).

Stav RH o spornim/otvorenim pitanjima DČ i EK:

Nastavno na pojašnjenja EK te u nedostatku pozadinskog dokumenta službi Komisije, potrebne su daljnje informacije o financijskoj konstrukciji cijelog paketa. To uključuje i metodologiju, odnosno način povećanja financijskih doprinosa država članica Zajedničkom poduzeću za čipove u odnosu na već iskazan financijski doprinos za Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije, a u svrhu zadovoljenja principa podudaranja.

Nedvojbeno je da je instrument InvestEU usmjeren upravo na rješavanje ulagačkih nedostataka na tržištu i neoptimalnih okolnosti kakve se pojavljuju u okviru ove problematike, te da je svojim

sastavnicama usmjeren na zadovoljenje potrebe za financiranjem sličnih aktivnosti. S obzirom na praktičan način provedbe samog instrumenta InvestEU te okolnosti da se u novoj višegodišnjoj financijskoj perspektivi dio omotnice spušta i na provedbene partnere (Europska investicijska banka (EIB) zadržava vodeću ulogu), bilo bi dobro da u tom smislu Komisija s EIB grupom razvije posebne programske linije odnosno financijske instrumente prilagodene adresiranju ovog konkretnog problema kako bi se pravovremeno pripremili i unaprijed olakšali pristup financiranju na svim razinama, od startupova do velikih tehnoloških kompanija. Pri tome bi svakako trebalo voditi računa o kapacitetima pojedine zemlje za apsorpcijom, pa eventualno s partnerima u provedbi prethodno provesti temeljitu analizu tržišta.

RH podržava komentar DK, SE i FI o važnosti procjene učinka u donošenju dobro razmotrenih odluka, no prihvaća pojašnjenje EK za izostanak procjene učinka te pozdravlja najavljeno donošenje radnog dokumenta (SWD) koji će sadržavati elemente procjene učinka.

Postojeće zakonodavstvo RH i potreba njegove izmjene slijedom usvajanja dokumenta:

Ocjenjuje se da će biti potrebno donijeti zakon o provedbi uredbe.

Utjecaj provedbe dokumenta na proračun RH:

Za provedbu Inicijative predviđena su sredstva iz programa Obzor Europa, Programa za digitalnu Europu i InvestEU.

U ovom trenutku nije moguće procijeniti potrebu sufinanciranja pojedinih projekata iz proračuna RH. No, valja napomenuti da će za dio aktivnosti obuhvaćenih paketom mjera za čipove (npr. za neizravna djelovanja zajedničkog poduzeća) biti potrebno predvidjeti dodatno sufinanciranje država članica.

Bruxelles, 8.2.2022.
COM(2022) 46 final

2022/0032 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava poluvodiča (Akt o čipovima)

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Poluvodički čipovi u središtu su digitalnoga gospodarstva jer omogućuju funkcioniranje digitalnih proizvoda: od pametnih telefona i automobila do ključnih primjena i infrastruktura u zdravstvu, energetici, komunikacijama i automatizaciji te većini drugih industrijskih sektora. Ključni su i za tehnologije budućnosti, uključujući umjetnu inteligenciju (UI) i 5G/6G komunikaciju. Bez čipova nema digitalnog svijeta.

Protekle su godine u Europi zabilježeni poremećaji u opskrbi čipovima, koji su uzrokovali nestašice u raznim gospodarskim sektorima i potencijalno ozbiljne društvene posljedice. Mnogi europski sektori, uključujući proizvodnju automobila, energetiku, komunikaciju i zdravstvo, te strateški sektori kao što su obrana, sigurnost i svemir, ugroženi su takvim poremećajima u opskrbi. Istodobno su se na tržištu počeli pojavljivati lažni čipovi, što ugrožava sigurnost elektroničkih uređaja i sustava.

Aktualna kriza otkrila je strukturne slabosti europskih lanaca vrijednosti. Globalna nestašica poluvodiča pokazala je koliko Europa ovisi o nabavi od ograničenog broja poduzeća i iz ograničenih zemljopisnih područja te koliko na nju utječu izvozna ograničenja trećih zemalja i drugi poremećaji u aktualnom geopolitičkom kontekstu. Osim toga, tu ovisnost pogoršavaju iznimno velike zapreke ulasku u sektor i to što je sektor kapitalno intenzivan. Na primjer, preciznost proizvodnje čipova najveće računalne snage mjeri se u nanometrima (nm)¹. Izgradnja takvih postrojenja podrazumijeva početno ulaganje od najmanje 15 milijardi EUR² i razdoblje od tri godine kako bi se postigla spremnost za proizvodnju uz odgovarajuće prinose³. Troškovi projektiranja takvih čipova mogu biti u rasponu od 0,5 milijarde EUR do znatno više od 1 milijarde EUR. Intenzitet istraživanja i razvoja u tom sektoru visok je i iznosi više od 15 %⁴.

Europski akteri sad ulažu uglavnom u istraživanje i razvoj, ali nedovoljno u pretvaranje njihovih rezultata u koristi za industriju. Takvo istraživanje i razvoj ključni su pokretači minijaturizacije poluvodičkih tehnologija potrebnih za proizvodnju čipova sljedeće generacije koji će imati veliku računalnu snagu. U Europi sjedište imaju vodeće svjetske organizacije za istraživanje i tehnologiju. Međutim, mnogi rezultati europskog istraživanja i razvoja primjenjuju se u industriji izvan Unije.

Unija se ističe u projektiranju poluvodičkih komponenata za energetska elektroniku, radiofrekvencijske i analogne uređaje, senzore i mikroupravljače koji danas imaju široku primjenu u automobilskoj i proizvodnoj industriji. Manje je jaka u projektiranju digitalne logike (procesori i memorije), koja postaje ključna jer podaci, umjetna inteligencija i povezivost postaju sveprisutni.

Unija je usto u vrlo dobrom položaju kad je riječ o materijalima i opremi potrebnima za rad velikih tvornica čipova jer ima mnogo poduzeća koja su bitne karike lanca opskrbe. Ima

---

¹ U proizvodnji poluvodiča procesna tehnologija tradicionalno je povezana s dimenzijom tranzistora. Procesni „čvor” mjeri se u nanometrima (nm): 1 nanometar je milijarditi dio metra. Manji procesni čvorovi daju manje tranzistore, koji su brži i energetska učinkovitiji. Najsuvremeniji procesni čvor danas je veličine 5 nm, a 3 nm je u pretproizvodnji i 2 nm je u razvoju.

² <https://news.samsung.com/global/samsung-electronics-announces-new-advanced-semiconductor-fab-site-in-taylor-texas>, 24.11.2021.

³ <https://semianalysis.substack.com/p/tsmc-3nm-wafer-shipments-pushed-into>, 14.10.2021.

⁴ <https://min.news/en/tech/def29226dea2b06f47efea4aae13e8f3.html>, 22.01.2022.

snažne i raznolike industrijske korisničke sektore, npr. automobilsku automatizaciju, industrijsku automatizaciju, zdravstvo, energetiku, komunikacije itd. Međutim, suradnja uzduž lanca vrijednosti je slaba.

Unija ukupno drži 10 % udjela u vrijednosti svjetskog tržišta poluvodiča⁵, što je znatno ispod njezine gospodarske važnosti. Unatoč snažnom globalnom položaju u proizvodnji materijala i opreme, Unija u velikoj mjeri ovisi o dobavljačima iz trećih zemalja kad je riječ o projektiranju, proizvodnji, pakiranju, testiranju i sklapanju čipova.

Danas su poluvodiči u središtu važnih geostrateških interesa i globalne tehnološke utrke. Zemlje si žele osigurati opskrbu najnaprednijim čipovima jer će to oblikovati njihovu sposobnost djelovanja (gospodarskog, industrijskog i vojnog) i pokretati digitalnu transformaciju. Sve velike svjetske regije jako puno ulažu i provode mjere potpore kako bi inovirale i ojačale svoje proizvodne sposobnosti.

Unija raspolaže resursima potrebnima da postane industrijski predvodnik na budućem tržištu čipova, a do 2030. želi udvostručiti svoj udio u vrijednosti svjetske proizvodnje na 20 %⁶. Cilj nije samo smanjiti ovisnosti, već i iskoristiti gospodarske prilike s obzirom na to da se prije kraja desetljeća očekuje udvostručenje globalnog tržišta poluvodiča, što povećava konkurentnost ekosustava poluvodiča i industrije poluvodiča u cjelini putem inovativnih proizvoda za europske građane.

Na tržištu se pojavljuju novi trendovi i prilike. Proizvođači poluvodiča sve više projektiraju namjenske čipove zajedno s poduzećima koja su krajnji korisnici radi povećanja radnih karakteristika sustava optimizacijom hardvera i softvera. Umjetna inteligencija, računalstvo u oblaku na rubu mreže i digitalna transformacija industrijskih sektora nude nove mogućnosti za buduću konkurentnost europske tehnologije i industrijsko vodstvo.

Istovremeno se tehnologija stalno razvija. Slijedeći logiku Mooreova zakona⁷ nastavlja se minijaturizacija prema manjim dimenzijama čvorova u konvencionalnim procesnim tehnologijama (FinFET i FDSOI), a energetska učinkovitija rješenja vrlo su tražena kako bi se postigla održivost sve većeg otiska procesiranja. Nove računalne paradigme, kao što su neuromorfno računalstvo i kvantne tehnologije, obećavajuće su tehnologije za nova područja primjene. Novi materijali kao što su silicijev karbid (SiC) i galijev nitrid (GaN) ključni su za upravljanje potrošnjom energije, npr. za optimalno korištenje snage baterija, posebno za električna vozila svih vrsta i proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.

Ovo obrazloženje prati Prijedlog **uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira mjera za jačanje ekosustava poluvodiča u Uniji (Akt o čipovima)**.

Ovim se Prijedlogom ispunjava politička obveza predsjednice von der Leyen, koja je u svojem govoru o stanju Unije 2021. najavila da je cilj zajednički stvoriti najsuvremeniji europski ekosustav čipova, uključujući njihovu proizvodnju⁸. Temeljna strateška vizija

---

⁵ *Strengthening the Global Semiconductor Supply Chain in an uncertain era* (Jačanje globalnog lanca opskrbe poluvodičima u nesigurnom dobu), BCGxSIA, travanj 2021. <https://www.bcg.com/publications/2021/strengthening-the-global-semiconductor-supply-chain>

⁶ U Digitalnom kompasu utvrđen je cilj da do 2030. „proizvodnja vrhunskih i održivih poluvodiča u Europi, uključujući procesore, čini barem 20 % vrijednosti svjetske proizvodnje” (COM(2021) 118, 9.3.2021.). Ta je ambicija potvrđena u Prijedlogu programa politike za 2030. „Put u digitalno desetljeće” (vidjeti bilješku 15.).

⁷ Mooreov zakon je opažanje da se broj tranzistora u integriranom krugu udvostručuje svake dvije godine.

⁸ Govor o stanju Unije 2021. https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/soteu_2021_address_en_0.pdf

Prijedloga za jačanje europskog ekosustava poluvodiča objašnjena je u pratećoj Komunikaciji⁹.

Kako bi se ostvarila ta vizija, Europska strategija za čipove temelji se na pet strateških ciljeva:

- Europa bi trebala ojačati svoj vodeći položaj u području istraživanja i tehnologije,
- Europa bi trebala razviti i poboljšati svoju sposobnost za inovacije u projektiranju, proizvodnji i pakiranju naprednih čipova te pretvaranje tih inovacija u komercijalne proizvode,
- Europa bi trebala uspostaviti odgovarajući okvir za znatno povećanje svojih proizvodnih kapaciteta do 2030.,
- Europa bi trebala rješavati akutni problem manjka vještina, privlačiti nove talente i podupirati razvoj kvalificirane radne snage,
- Europa bi trebala razviti temeljito razumijevanje svjetskih lanaca opskrbe poluvodičima.

Prijedlogom se nastoji ostvariti strateški cilj povećanja otpornosti europskog ekosustava poluvodiča i povećanja njegova globalnog tržišnog udjela. Usto se nastoji europskoj industriji olakšati da bude predvodnik u prihvaćanju novih čipova te povećati njezina konkurentnost. Ona zbog toga mora privući ulaganja u inovativna proizvodna postrojenja, imati kvalificiranu radnu snagu, ali i biti u mogućnosti projektirati i proizvesti najnaprednije čipove koji će definirati tržišta sutrašnjice, razviti sposobnosti te imati mogućnost testiranja i projektiranja inovativnih prototipa putem pilot-linija u bliskoj suradnji s vertikalnim industrijskim sektorima. To su nužni koraci, ali su nedovoljni ako Unija nema analitičku sposobnost za povećanje znanja donositelja politika u lancu vrijednosti i nije sposobna iskoristiti povećane kapacitete da služe zajedničkom interesu jedinstvenog tržišta u slučaju krize. Cilj nije postati samodostatan, jer to nije ostvarivo. Moramo ojačati svoje prednosti i razviti nove te surađivati s trećim zemljama u lancu opskrbe u kojem će međuovisnosti i dalje biti snažne.

Kad je riječ o ostvarivanju tih ciljeva, Prijedlogom se nastoji:

- **uspostaviti inicijativu Čipovi za Europu** kako bi se poduprla izgradnja tehnoloških kapaciteta i inovativnost velikih razmjera u cijeloj Uniji te omogućili razvoj i uvođenje najsuvremenijih poluvodičkih i kvantnih tehnologija sljedeće generacije kojima će se ojačati Unijino napredno projektiranje, integracija sustava, sposobnosti i vještine za proizvodnju čipova, pri čemu su u središtu *start-up* i *scale-up* poduzeća (prvi stup inicijative Čipovi za Europu).

Konkretno, Inicijativom će se izgraditi inovativna virtualna platforma za projektiranje kako bi se ojačao europski kapacitet za projektiranje, a bit će dostupna pod otvorenim, nediskriminirajućim i transparentnim uvjetima. Platforma će potaknuti široku suradnju zajednica korisnika s projektantskim kućama, *start-up* poduzećima i MSP-ovima, pružateljima intelektualnog vlasništva i alata, projektantima i organizacijama za istraživanje i tehnologiju te će integrirati postojeće i nove mogućnosti projektiranja s proširenim bibliotekama i alatima za automatizaciju projektiranja elektroničkih elemenata i sklopova (EDA)¹⁰.

Inicijativom će se podupirati pilot-linije koje trećim stranama pružaju mogućnosti za testiranje, validaciju i daljnji razvoj projektiranih proizvoda pod otvorenim, transparentnim i

⁹ COM(2022) 45, 8.2.2022. Akt o čipovima za Europu.

¹⁰ Alati za automatizaciju projektiranja elektroničkih elemenata i sklopova, tj. softverski alati za projektiranje integriranih krugova.

nediskriminirajućim uvjetima. Razvoj novih naprednih pilot-linija bit će priprema za sljedeću generaciju proizvodnih sposobnosti i njihovu validaciju.

Osim toga, Inicijativom će se doprinijeti izgradnji naprednih tehnoloških i inženjerskih kapaciteta za ubrzanje inovativnog razvoja kvantnih čipova, npr. u obliku biblioteka za projektiranje kvantnih čipova, pilot-linija te objekata za testiranje i eksperimentiranje.

Inicijativom će se podupirati mreža centara kompetentnosti u cijeloj Uniji koji će pružati stručno znanje dionicima, uključujući mala i srednja poduzeća (MSP-ovi), *start-up* poduzeća i vertikalne sektore koji su krajnji korisnici, te poboljšati njihove vještine. Centri kompetentnosti olakšat će otvoren, transparentan i nediskriminirajući pristup infrastrukturi za projektiranje i pilot-linijama i njihovu učinkovitu upotrebu. Oni će postati centri kojima će gravitirati inovacije i novi, visokokvalificirani talenti.

Osim Inicijativom, razvoj dinamičnog i otpornog ekosustava poluvodiča trebalo bi podupirati aktivnostima za olakšavanje pristupa financiranju zaduživanjem i financiranju vlasničkim kapitalom u lancu vrijednosti poluvodiča (zajedničkim imenom „Fond za čipove”), i to pružanjem mogućnosti da se poveća dostupnost sredstava za potporu rastu *start-up* poduzeća, *scale-up* poduzeća i MSP-ova te ulaganja uzduž cijelog lanca vrijednosti, među ostalim za poduzeća u lancima vrijednosti poluvodiča, uz potencijalno mješovito financiranje u okviru Inicijative.

- **stvoriti okvir za jamčenje sigurnosti opskrbe** privlačenjem ulaganja i povećanjem proizvodnih kapaciteta za poluvodiče te s pomoću naprednog pakiranja, testiranja i sklapanja u okviru integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom koji su prvi svoje vrste (drugi stup, „sigurnost opskrbe”).

Konkretno, u Prijedlogu se definiraju kriteriji za olakšavanje provedbe specifičnih projekata kojima se doprinosi sigurnosti opskrbe poluvodičima u Uniji. U tu se svrhu razlikuju dvije vrste prvih postrojenja svoje vrste¹¹: integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom¹². Ako zahtjev postrojenja da ga se prizna kao jedno od te dvije vrste prvih postrojenja svoje vrste bude prihvaćen, Prijedlogom se od država članica zahtijeva da osiguraju učinkovitu obradu administrativnih zahtjeva povezanih s planiranjem, izgradnjom i radom priznatog prvog postrojenja svoje vrste.

Kao odgovor na sve veću potrebu za kiberotpornim lancima opskrbe¹³ Komisija će surađivati s državama članicama i privatnim akterima na utvrđivanju sektorskih zahtjeva za pouzdane čipove s ciljem uspostave zajedničkih normi i certificiranja, kao i zajedničkih zahtjeva za nabavu, koje treba razviti uz potporu europskih organizacija za normizaciju prema potrebi i imajući na umu načela novog zakonodavnog okvira za ocjenjivanje sukladnosti i nadzor tržišta.

---

¹¹ „Prvo postrojenje svoje vrste” znači industrijsko postrojenje sposobno za proizvodnju poluvodiča, koja obuhvaća glavni ili završni proizvodni postupak ili oba, koje već u bitnoj mjeri ne postoji u Uniji ili za koje ne postoji obveza da će se u njoj izgraditi, na primjer u pogledu tehnološkog čvora, materijala supstrata kao što su silicijev karbid i galijev nitrid te drugih inovacija proizvoda koje se odnose na poboljšanje radnih karakteristika, procesa ili energetske i okolišne učinkovitosti.

¹² Integrirana proizvodna postrojenja prva su postrojenja svoje vrste u Uniji za projektiranje i proizvodnju poluvodiča, uključujući glavni ili završni proizvodni postupak ili oba, koja doprinose sigurnosti opskrbe unutarnjeg tržišta. EU tvornice čipova s otvorenim pristupom prva su postrojenja svoje vrste u Uniji za proizvodnju poluvodiča koja obavljaju glavni ili završni proizvodni postupak ili oba i nude proizvodni kapacitet nepovezanim poduzetnicima te tako doprinose sigurnosti opskrbe unutarnjeg tržišta.

¹³ Na EU je 2020. bilo usmjereno 31 % kibernetičkih napada. <https://www.ibm.com/security/data-breach/threat-intelligence>

- **uspostaviti koordinacijski mehanizam između država članica i Komisije** za jačanje suradnje s državama članicama i među njima, praćenje opskrbe poluvodičima, procjenu potražnje, predviđanje nestašica, proglašavanje kriznih stanja i djelovanje putem namjenskog paketa mjera (treći stup, „praćenje i odgovor na krizu”).
- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Ovaj je Prijedlog u skladu s Komisijinom općom digitalnom vizijom, ciljevima i mogućnostima za uspješnu digitalnu transformaciju Europske unije do 2030., kako su predstavljeni u Komunikaciji Komisije „Digitalni kompas 2030.: europski pristup za digitalno desetljeće” („Komunikacija o digitalnom kompasu”)¹⁴ i naknadnom prijedlogu Komisije o programu politike za digitalno desetljeće¹⁵, s posebnim ciljem za poluvodiče. Cilj je ovog Prijedloga pomoći Uniji da stekne kapacitete koji će biti potrebni za ostvarenje njezina cilja za 2030.

Ovaj je Prijedlog u skladu s Komunikacijom Komisije o ažuriranju nove industrijske strategije za 2020.¹⁶ iz svibnja 2021., u kojoj se utvrđuju područja strateških ovisnosti zbog kojih mogu nastati slabe točke kao što su nestašice u opskrbi. Prijedlog se bavi izazovima u projektiranju, proizvodnji, pakiranju, testiranju i sklapanju utvrđenima u Komunikaciji i popratnom radnom dokumentu službi Komisije. U Komunikaciji se najavljuje Industrijski savez za procesore i poluvodičke tehnologije (Savez)¹⁷ kako bi se utvrdili nedostaci u proizvodnji mikročipova i tehnološke promjene koje su poduzećima i organizacijama potrebne za napredak te kako bi se pridonijelo konkurentnosti poduzeća, povećalo digitalnu suverenost Europe i odgovorilo na potražnju za sljedećom generacijom sigurnih, energetski učinkovitih i snažnih čipova i procesora. U kontekstu ove Uredbe Savez će imati savjetodavnu ulogu.

Ovaj je Prijedlog u skladu i sa strategijom Komisije za normizaciju¹⁸ i Godišnjim programom rada Unije za europsku normizaciju za 2022.¹⁹, koji su doneseni 2. veljače 2022. Njima se predviđa razvoj normi za certificiranje čipova u pogledu sigurnosti, autentičnosti i pouzdanosti.

Prijedlog usto uzima u obzir ciljeve Opservatorija za ključne tehnologije²⁰, čiji je cilj pomoći da se utvrde postojeće i moguće buduće digitalne strateške ovisnosti Unije te pridonijeti jačanju njezine digitalne suverenosti.

Ovaj se Prijedlog odnosi na sektorski specifične i jedinstvene izazove u lancu opskrbe poluvodičima i odvojena je inicijativa od planiranog „instrumenta jedinstvenog tržišta za hitne slučajeve”, koji je Komisija najavila u svojoj ažuriranoj industrijskoj strategiji.

¹⁴ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, Digitalni kompas 2030.: europski pristup za digitalno desetljeće”, COM(2021) 118, 9.3.2021.

¹⁵ COM(2021) 574 final. Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa politike do 2030. „Put u digitalno desetljeće”. 15.9.2021.

¹⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, „Ažuriranje nove industrijske strategije za 2020.: izgradnja snažnijeg jedinstvenog tržišta za oporavak Europe” COM(2021) 350 final.

¹⁷ Komisija je u srpnju 2021. pokrenula Savez za procesore i poluvodičke tehnologije. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/alliance-processors-and-semiconductor-technologies>.

¹⁸ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Normizacijska strategija EU-a – Utvrđivanjem globalnih normi do otpornog, zelenog i digitalnog jedinstvenog tržišta EU-a”, COM(2022) 31.

¹⁹ C(2022) 546 Obavijest Komisije – Godišnji program rada Unije za europsku normizaciju 2022.

²⁰ COM(2021) 70, Akcijski plan o sinergijama između civilne, obrambene i svemirske industrije.

On pridonosi provedbi Izjave o europskoj inicijativi o procesorima i poluvodičkim tehnologijama, koju su 7. prosinca 2020. potpisale 22 države članice²¹. U toj su se izjavi 22 države članice složile da će „poduzeti posebne napore kako bi ojačale ekosustav poluvodiča i proširile industrijsku prisutnost u cijelom lancu opskrbe”. Države članice usuglasile su se i da će „raditi na zajedničkim normama i, prema potrebi, certificiranju pouzdane elektronike te na zajedničkim zahtjevima za nabavu sigurnih čipova i ugrađenih sustava u primjenama koje se oslanjaju na tehnologiju čipova ili je upotrebljavaju u velikoj mjeri”. Ovaj je Prijedlog u skladu s tim ciljevima.

Nadalje, Prijedlog je u skladu s nedavnom Komunikacijom „Politika tržišnog natjecanja spremna za nove izazove”, u kojoj Komisija uviđa da bi „na temelju članka 107. stavka 3. UFEU-a mogla predvidjeti odobravanje javne potpore kako bi se popunile moguće praznine u financiranju u ekosustavu poluvodiča, posebno za uspostavu prvih takvih europskih postrojenja u Uniji. Takve potpore morale bi podlijegati strogim zaštitnim mjerama kako bi se osiguralo da budu nužne, primjerene i razmjerne, da se neopravdano narušavanje tržišnog natjecanja svede na najmanju moguću mjeru te da koristi budu dostupne u cijelom europskom gospodarstvu bez diskriminacije”²².

Inicijativom Čipovi za Europu objedinit će se resursi Unije, država članica i trećih zemalja pridruženih postojećim programima Unije te privatnog sektora.

Aktivnosti u okviru inicijative Čipovi za Europu provodit će se prvenstveno putem Zajedničkog poduzeća za čipove, tj. izmijenjenog i preimenovanog sadašnjeg Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije²³. To zajedničko poduzeće trenutno pruža opsežnu potporu industrijskom istraživanju, tehnološkom razvoju i inovacijama u području elektroničkih komponenata i sustava te povezanih softverskih i sistemskih tehnologija. Te će aktivnosti postati dio inicijative Čipovi za Europu.

Inicijativa Čipovi za Europu temelji se na pet specifičnih ciljeva programa Digitalna Europa²⁴, kojima se podupire izgradnja digitalnih kapaciteta u ključnim digitalnim područjima u kojima se zahvaljujući poluvodičkim tehnologijama ostvaruje veća učinkovitost, uključujući računalstvo visokih performansi, umjetnu inteligenciju i kibersigurnost, zajedno s razvojem vještina i uvođenjem centara za digitalne inovacije, i nadopunjuje te ciljeve. U okviru novog specifičnog šestog cilja inicijative Čipovi za Europu, koji bi trebao biti tematski usmjeren na poluvodičke tehnologije, ulagat će se u izgradnju kapaciteta za jačanje sposobnosti naprednog istraživanja, projektiranja, proizvodnje i integracije sustava u najsuvremenijim i poluvodičkim tehnologijama sljedeće generacije.

Inicijativa Čipovi za Europu temelji se i na programu Obzor Europa²⁵, kojim se u području poluvodiča pruža potpora akademskom istraživanju, razvoju tehnologije i inovacijama, te nadopunjuje taj program. Inicijativa će biti usmjerena na potporu ulaganjima u prekogranične

---

²¹ Zajednička izjava o procesorima i poluvodičkim tehnologijama. 7. prosinca 2020.

²² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija. Politika tržišnog natjecanja spremna za nove izazove, COM(2021) 713, 18. studenoga 2021.

²³ Uredba Vijeća (EU) 2021/2085 od 19. studenoga 2021. o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa te o stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 219/2007, (EU) br. 557/2014, (EU) br. 558/2014, (EU) br. 559/2014, (EU) br. 560/2014, (EU) br. 561/2014 i (EU) br. 642/2014, SL L 427, 30.11.2021., str. 17.

²⁴ Uredba (EU) 2021/694 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi programa Digitalna Europa te o stavljanju izvan snage Odluke (EU) 2015/2240, SL L 166, 11.5.2021., str. 1.

²⁵ Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013, SL L 170, 12.5.2021., str. 1.

i javno dostupne istraživačke, razvojne i inovacijske infrastrukture uspostavljene u Uniji kako bi se omogućio razvoj poluvodičkih tehnologija u cijeloj Europi. Nove poluvodičke tehnologije iz istraživačkih i inovacijskih djelovanja koja se podupiru programom Obzor Europa mogu se postupno preuzimati i uvoditi u okviru dijelova inicijative Čipovi za Europu za izgradnju kapaciteta. S druge strane, tehnološki kapaciteti te inicijative stavit će se na raspolaganje istraživačkoj i inovacijskoj zajednici, među ostalim za djelovanja koja se podupiru u okviru programa Obzor Europa;

Ovaj se Prijedlog temelji na mogućnostima koje nudi program InvestEU²⁶ i znatnom doprinosu digitalnoj transformaciji iz Mehanizma za oporavak i otpornost²⁷, u okviru kojeg najmanje 20 % sredstava mora biti namijenjeno digitalnim ciljevima. U skladu je i sa strategijom za sigurnosnu uniju²⁸.

Kako bi se ubrzala provedba djelovanja, inicijativom Čipovi za Europu uvodi se novi pravni instrument, europski konzorcij za infrastrukturu za čipove (ECIC), koji je posebno osmišljen kako bi se pojednostavnili i strukturirali pravni odnosi između privatno-javnih članova konzorcija, uključujući osobito organizacije za istraživanje i tehnologiju, te uspostavio strukturni dijalog s Komisijom za provedbu djelovanja u okviru te inicijative. Taj je novi pravni instrument dobrovoljan i njime će se dopuniti niz drugih pravnih instrumenata Unije, uključujući konzorcij za europsku digitalnu infrastrukturu¹⁵, kojima se omogućuje kombiniranje financiranja iz država članica, proračuna Unije i privatnih ulaganja. Pri osnivanju javno-privatnog konzorcija za potrebe provedbe djelovanja u okviru Inicijative pravni subjekti moći će birati među dostupnim pravnim instrumentima Unije koji bolje odgovaraju određenoj svrsi, sastavu i uspostavi određenog konzorcija. Zajedničko poduzeće za čipove, kojem je povjerena opća provedba određenih djelovanja u okviru ove Inicijative, može pod uvjetima iz članka 134. Komisijina Prijedloga uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2021/2085 o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa u pogledu Zajedničkog poduzeća za čipove²⁹ predvidjeti da određena djelovanja mogu provoditi samo pravni subjekti koji surađuju u okviru konzorcija koji može biti strukturiran u obliku europskog konzorcija za infrastrukturu za čipove ili bilo kojeg drugog pravnog instrumenta Unije dostupnog za osnivanje konzorcija.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Predloženim mjerama mogu se poduprijeti neke od glavnih politika Unije, kao što je zeleni plan³⁰. Primjena poluvodičkih tehnologija i digitalnih tehnologija općenito snažan je pokretač prelaska na održivost i može dovesti do novih proizvoda te učinkovitijih i djelotvornijih načina rada koji pridonose ciljevima zelenog plana.

Poremećaji u opskrbi poluvodičima i ovisnosti o drugim regijama mogu usporiti prelazak na održivost europskih sektora koji imaju koristi od digitalnih rješenja. Kako bi se riješili problemi poremećaja i ovisnosti, Prijedlogom se jača europski kapacitet proizvodnje poluvodiča. Ako je primjenjivo, postrojenja bi trebala biti u potpunosti usklađena sa zahtjevima koji proizlaze iz zakonodavstva Unije, primjerice u vezi s procjenom utjecaja na okoliš, emisijama u zrak, vodu i tlo, uključujući rizik od industrijskih nesreća i njihovo

---

²⁶ Uredba (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi programa InvestEU i izmjeni Uredbe (EU) 2015/1017, SL L 107, 26.3.2021., str. 30.

²⁷ Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost, SL L 57, 18.2.2021., str. 17.

²⁸ Komunikacija o strategiji EU-a za sigurnosnu uniju. COM(2020) 605 final.

²⁹ COM(2022) 47, 8.2.2022.

³⁰ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija. Europski zeleni plan. COM(2019) 640, 11.12.2019.

sprečavanje, te bi trebala nastojati osigurati visoku energetska učinkovitost te učinkovitost u pogledu potrošnje resursa i vode. Za jačanje proizvodnog kapaciteta potrebno je brzo uspostaviti postrojenja za proizvodnju poluvodiča, za koja se iznimno može smatrati da su od prevladavajućeg javnog interesa ako je to potrebno za odstupanja u postupcima izdavanja dozvola, uključujući u određenim procjenama utjecaja na okoliš, pod uvjetom da su ispunjeni ostali uvjeti utvrđeni u relevantnim odredbama. Istodobno, koncept prvog svoje vrste uključuje moguću kvalifikaciju i na temelju predviđene energetske ili ekološke učinkovitosti postrojenja.

Ekološki otisak nastaje i pri proizvodnji i pri upotrebi digitalnih tehnologija, među ostalim zbog ispuštanja fluoriranih stakleničkih plinova tijekom njihove proizvodnje do znatne potrošnje energije za njihovu proizvodnju i upotrebu. Sektor informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) odgovoran je za 5–9 % ukupne svjetske potrošnje električne energije i više od 2 % svih emisija³¹. Samo iz podatkovnih centara u Uniji je 2018. proizišlo 2,7 % potražnje za električnom energijom, a taj će udio do 2030. dosegnuti 3,21 % ako se nastave aktualna kretanja³². Toliku je potrošnju energije potrebno smanjiti. Prijedlog, a posebno uspostava kapaciteta za projektiranje i pilot-linija u okviru prvog stupa, dovest će do projektiranja, testiranja i validacije novih procesora niske potrošnje. Procesori su osnovne komponente poslužitelja koji obavljaju računalne radnje u podatkovnim centrima. Veći podatkovni centri imaju milijune takvih poslužitelja, a poboljšana potrošnja energije procesora može znatno utjecati na ukupnu potrošnju energije podatkovnog centra. Takvi čipovi s malim energetska otiskom pridonose i pozicioniranju Unije kao predvodnika u održivim digitalnim tehnologijama.

Prijedlogom se pridonosi ciljevima dijelova paketa „Spremni za 55 %” koji su usmjereni na promicanje čistih vozila i goriva na tehnološki neutralan način³³. Revizijom normi za emisije CO₂ za nove automobile i kombije nastoje se dodatno smanjiti emisije stakleničkih plinova iz tih vozila, čime će se osigurati jasan i realan plan za ostvarivanje mobilnosti s nultim emisijama. Potražnja potrošača za vozilima s nultim emisijama, kao što su vozila na električni pogon, već je u porastu³⁴. Količina poluvodiča u vozilima na električni pogon obično je više no dvostruko veća od one u automobilima s motorima s unutarnjim izgaranjem³⁵. Napredne tehnologije pakiranja sve su važnije kako bi se odgovorilo na sve veće zahtjeve u pogledu električne energije i energetske učinkovitosti električnih vozila. Iz toga slijedi da je ovaj Prijedlog u skladu s ciljevima paketa „Spremni za 55 %”.

Prijedlog je u skladu s akcijskim planom za kružno gospodarstvo³⁶, u kojem su elektronika i IKT utvrđeni kao ključni lanac vrijednosti te je najavljena inicijativa za kružnu elektroniku kako bi se obuhvatile „regulatorne mjere za elektroniku i proizvode IKT-a, uključujući mobilne telefone, tablete i prijenosna računala u okviru Direktive o ekološkom dizajnu kako

---

³¹ Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o energetska učinkovitosti (preinaka). COM(2021) 558, 14.7.2021.

³² <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market>

³³ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija. „Spremni za 55 %: ostvarivanje klimatskog cilja EU-a za 2030. na putu ka klimatskoj neutralnosti”. COM(2021) 550, 14.7.2021.

³⁴ Na primjer, udio električnih automobila u prodaji novih vozila u Europi raste i očekuje se da će za 2021. iznositi 14 %. <https://think.ing.com/articles/slow-start-for-electric-vehicles-in-the-us-but-times-are-changing>

³⁵ <https://www.idtechex.com/en/research-article/ev-power-electronics-driving-semiconductor-demand-in-a-chip-shortage/24820>

³⁶ COM(2020) 98 final, 11.3.2020.

bi se uređaji dizajnirali imajući na umu energetska učinkovitost, trajnost i mogućnosti popravka, ažuriranja, održavanja, ponovne uporabe i recikliranja”.

Projektiranjem elektroničkih proizvoda tako da budu trajni i unapređenjem usluga produžiti će im se upotreba pa će biti manje zamjena i potrebe za novim proizvodima. Materijali za mikročipove mogu se oporabiti iz elektroničkog otpada. Tehnički je, primjerice, moguće reciklirati složene poluvodičke materijale, iako zasad samo u vrlo malim količinama. Inicijativa za održive proizvode, koja se temelji na proširenju područja primjene Direktive o ekološkom dizajnu, pružit će potencijalni instrument za takve zahtjeve. Komisija istražuje i razne mogućnosti za programe povrata i ponovne prodaje elektroničkih uređaja za široku potrošnju kako bi se potaknula opskrba funkcionalnim rabljenim uređajima.

Zbog povećanja digitalizacije i elektrifikacije energetska učinkoviti čipovi pridonose i drugim politikama, uključujući politike industrijske proizvodnje, prometa i energetike, npr. predstojećem akcijskom planu za digitalizaciju energetskega sektora³⁷. Očekuje se da će se potražnja za poluvodičkim tehnologijama udvostručiti tijekom sljedećeg desetljeća. Sve se više čipova ugrađuje u robote i proizvodne strojeve, u industriji i poljoprivredi, ali i u prijevozna vozila i druge uređaje. Budući da je cilj Prijedloga pametna upotreba čipova i drugih digitalnih tehnologija te proizvodnja energetska učinkovitijih čipova, on je usklađen s više sektorskih politika te im pridonosi.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Ovom se Uredbom nastoje ostvariti dva zasebna specifična cilja, koji čine temeljne dijelove njezina općeg cilja uspostave usklađenog okvira za jačanje Unijina ekosustava poluvodiča. Prvi specifični cilj Uredbe, na kojem se temelji prvi stup, stvaranje je velikih inovacijskih kapaciteta i odgovarajućih tehnoloških sposobnosti u industriji poluvodiča radi ubrzanja inovacija i prilagodbe njima. Zatim, osnovu drugog i trećeg stupa čini cilj Uredbe da se otpornost i sigurnost opskrbe Unije u području poluvodičkih tehnologija povećaju podupiranjem i koordinacijom ulaganja u naprednu proizvodnju poluvodiča (drugi stup) te omogućivanjem koordiniranog praćenja i odgovora na krizu (treći stup).

Odgovarajuća pravna osnova za prvi cilj su članak 173. stavak 3., članak 182. stavak 1. i članak 183. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Člankom 173. stavkom 3. predviđa se da Europski parlament i Vijeće, odlučujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom i nakon savjetovanja s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom, mogu odlučiti o posebnim mjerama kojima se podupiru djelovanja poduzeta u državama članicama kako bi se osigurali uvjeti potrebni za konkurentnost i inovacijski kapacitet Unije te postigla prilagodba industrije strukturnim promjenama zbog kratkih inovacijskih ciklusa. U pogledu većine aktivnosti poduzetih u okviru Inicijative ta je pravna osnova primjerena s obzirom na to da je prvi stup ove Uredbe usmjeren na ubrzanje proizvodnje poluvodiča industrije Unije, jačanje suvereniteta u lancu opskrbe poluvodičima, povećanje industrijskih kapaciteta, olakšavanje razvoja inovativnih *start-up* poduzeća i MSP-ova te poticanje novih ulaganja u inovacije i tehnološki razvoj. S obzirom na svoju opsežnu prirodu Inicijativa se temelji i na glavi UFEU-a „Istraživanje i tehnološki razvoj te svemir” (članak 182. stavak 1. i članak 183.).

---

³⁷ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13141-Digitalising-the-energy-sector-EU-action-plan_hr

Odgovarajuća pravna osnova za drugi cilj, na kojem se temelje drugi i treći stup, jest članak 114. UFEU-a. Drugim i trećim stupom ovog Prijedloga nastoji se uspostaviti usklađeni pravni okvir za povećanje otpornosti i sigurnosti opskrbe u Uniji. Upotreba poluvodiča ključna je za brojne gospodarske sektore i društvene funkcije u Uniji te je otporna opskrba stoga neophodna za funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Stoga se svi poremećaji u opskrbi moraju predvidjeti i na njih se mora odgovoriti bez odgode kako bi se očuvalo stabilno funkcioniranje strateških silaznih sektora. S obzirom na znatan gospodarski učinak trenutačne nestašice poluvodiča, države članice vjerojatno će pokrenuti regulatorne mjere za uklanjanje strukturnih slabosti sektora koje su dovele do trenutačne nestašice ili za odgovor na buduće nestašice u kriznim situacijama i njihovo ublažavanje³⁸. Iako su prikladne za uklanjanje nedostataka na nacionalnoj razini, takve regulatorne mjere mogle bi rezultirati nedosljednim odgovorom na potrebu za jačanjem otpornosti i rješavanjem mogućih kriza na unutarnjem tržištu, što bi dovelo do fragmentacije sektora. Kako bi se omogućile koordinirane mjere za izgradnju otpornosti, potrebna su usklađena pravila za olakšavanje provedbe specifičnih projekata kojima se doprinosi sigurnosti opskrbe poluvodičima u Uniji (drugi stup). Predloženi mehanizam praćenja i odgovora na krizu (treći stup) trebao bi biti ujednačen kako bi se u prekograničnom lancu vrijednosti poluvodiča mogle koordinirano provoditi mjere pripravnosti za krizu. Prijedlogom se predviđa odgovarajuća upravljačka struktura i suradnja među državama članicama na razini Unije, čime se podupiru povjerenje, inovacije i rast na unutarnjem tržištu. Stoga je članak 114. UFEU-a relevantna pravna osnova za drugi i treći stup kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

Drugim člancima UFEU-a ili svakim zasebnim člankom ne mogu se opravdati oba navedena cilja. Članak 122. UFEU-a nije relevantan jer ne pruža osnovu za oba cilja i nije u skladu ni s jednim od članaka 114. i 173. UFEU-a. Predloženi elementi navedeni su u jednom aktu jer sve mjere čine dosljedan pristup odgovoru, u različitim oblicima, na potrebe za jačanjem Unijina ekosustava poluvodiča.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Ciljeve Prijedloga države članice ne mogu postići samostalno jer su problemi prekogranične prirode i nisu ograničeni na pojedine države članice ili podskupinu država članica. Predložena djelovanja usmjerena su na područja u kojima postoji dokaziva dodana vrijednost djelovanja na razini Unije zbog razmjera, brzine i opsega potrebnih napora.

Za pružanje sveobuhvatnog odgovora na poluvodičku krizu potrebno je brzo i koordinirano zajedničko djelovanje raznih dionika u suradnji s državama članicama. Nijedna država članica to ne može postići sama. Nadalje, s obzirom na složenost ekosustava poluvodiča, posljedice Unijinih strukturnih ovisnosti i nestašica u opskrbi toliko su dalekosežne da je intervencija na razini Unije najbolje rješenje za takve probleme.

Jasno je da je djelovanje na razini Unije najbolji način da se europske aktere potakne na zajedničku viziju i provedbenu strategiju. To je ključno kako bi se stvorila ekonomija razmjera i opsega te kritična masa potrebna za najsuvremenije kapacitete, čime se ograničuju (ako ne i izbjegavaju) rascjepkani pristupi, natjecanja u subvencioniranju i nedostatna nacionalna rješenja.

Djelovanje na razini Unije potrebno je u vezi s područjima na koja se ovaj Prijedlog odnosi u okviru svojih triju stupova.

---

³⁸ Na primjer, najavljeno je da Španjolska namjerava reformirati svoj Zakon o nacionalnoj sigurnosti (*Ley de Seguridad Nacional*) u tom smislu.

- Kad je riječ o prvom stupu („inicijativa Čipovi za Europu”), Inicijativom će se podupirati izgradnja tehnoloških kapaciteta i inovacije velikih razmjera u Uniji kako bi se omogućio razvoj i uvođenje najsuvremenijih poluvodičkih i kvantnih tehnologija sljedeće generacije te kako bi se uklonile kronične strukturne slabosti Europe u projektiranju i proizvodnji. Države članice uspostavile su 2018. prvi „važan projekt od zajedničkog europskog interesa” (VPZEI) kojim se podupiru inovativni prekogranični projekti u cijelom mikroelektroničkom lancu vrijednosti, a planira se i drugi važan projekt od zajedničkog europskog interesa u tom području³⁹. Iako su takve inicijative od strateške važnosti za taj sektor, u ovoj je fazi vjerojatno da one same ne bi bile dovoljno usmjerene na izgradnju kapaciteta u obliku pilot-linija i infrastruktura za projektiranje koje trebaju biti široko dostupne svim zainteresiranim trećim stranama u cijeloj Europi i koje će usto Uniji omogućiti da preuzme važniju ulogu u globalnom i međuovisnom ekosustavu. Takvi veliki projekti mogu se ostvariti samo na razini Unije zbog opsega ulaganja te potrebnog znanja i iskustva.
- Kad je riječ o drugom stupu („sigurnost opskrbe”), mjere usmjerene na ubrzanje ulaganja u proizvodnju poluvodiča mogu se na odgovarajući način osmisliti i provesti samo na razini Unije, s obzirom na opseg potrebnih ulaganja i zato što će takva proizvodna postrojenja po definiciji služiti cijelom unutarnjem tržištu, ojačati cijeli ekosustav i jamčiti sigurnost opskrbe u kriznim situacijama.
- U vezi s trećim stupom („praćenje i odgovor na krizu”), pojačanom suradnjom na razini Unije osigurat će se prikupljanje potrebnih i usporedivih podataka. Države članice i Komisija moći će zajedno predvidjeti nestašice, proglasiti krizno stanje u situaciji ozbiljne nestašice i uvesti potrebne mjere kako bi se takva kriza riješila učinkovitije nego skupom različitih nacionalnih mjera.

- **Proporcionalnost**

Prijedlogom se nastoji ojačati europski ekosustav poluvodiča s pomoću kratkoročne pripravnosti i praćenja kako bi se povećala transparentnost lanaca opskrbe poluvodičima, srednjoročnih mjera za sigurnost opskrbe kako bi se povećao kapacitet proizvodnje poluvodiča u Europi te dugoročnijih mjera za tehnološko i inovacijsko vodstvo radi uspostave objekata za projektiranje i proizvodnju naprednih i budućih poluvodičkih tehnologija.

U tom je kontekstu Prijedlog usmjeren na one dijelove ekosustava poluvodiča koji najviše pridonose otpornosti Unijina lanca opskrbe. Posebna je pozornost posvećena samom ekosustavu poluvodiča, a ne širem području elektroničkih komponenata i sustava ili područjima primjene poluvodiča i/ili elektroničkih komponenata i sustava zato da bi se djelovanja ograničila na jedan od najvažnijih problema današnjice za europsko gospodarstvo i društvo u cjelini.

U prvom stupu Inicijative Čipovi za Europu uspostavljaju se mehanizmi potrebni za osiguravanje dugoročne konkurentnosti i inovacijskog kapaciteta europske industrije putem istraživačkih i projektnih kapaciteta, pilot-linija za testiranje i eksperimentiranje, kapaciteta za kvantne čipove, centara kompetentnosti i fonda za *start-up*, *scale-up* te mala i srednja poduzeća.

U okviru djelovanja u području sigurnosti opskrbe radi povećanja kapaciteta Unije za proizvodnju poluvodiča u drugom stupu određenom postrojenju može se priznati status

---

³⁹ Četiri države članice (Francuska, Njemačka, Italija i Austrija) i Ujedinjena Kraljevina sudjelovale su u prvom VPZEI-ju. Njime su obuhvaćena 32 poduzeća te je ostvareno 1,9 milijardi EUR javne potpore i doprinos industrije u iznosu od oko 6 milijardi EUR.

integriranog proizvodnog postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom. Od država članica zahtijeva se da osiguraju da se za postrojenja i tvornice kojima je priznat takav status dozvole izdaju ubrzanim postupkom.

Mjere pripravnosti iz trećeg stupa temelje se na praćenju i razmjeni informacija između država članica i Unije kako bi se predvidjeli poremećaji u lancu opskrbe. U slučaju (predviđenih) poremećaja mogu se poduzeti koordinirane mjere za ublažavanje ili sprečavanje nestašica poluvodiča i drugih poremećaja.

- **Odabir instrumenta**

Prijedlog dolazi u obliku uredbe Europskog parlamenta i Vijeća. To je najprikladniji pravni instrument za prvi stup prijedloga o uspostavi inicijative Čipovi za Europu jer se samo uredbom, čije su pravne odredbe izravno primjenjive, može osigurati stupanj ujednačenosti potreban za uspostavu i funkcioniranje Unijine inicijative čiji je cilj podupiranje industrijskog sektora na cijelom unutarnjem tržištu. Odabir uredbe kao pravnog instrumenta za drugi stup opravdano je potrebom za ujednačenom primjenom novih pravila, posebno definicije integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom te za jedinstvenim postupkom za njihovo priznavanje i potporu. Osim toga, uredba je najprikladniji instrument za treći stup jer bi taj dio trebao osigurati mehanizam za predviđanje i uklanjanje ozbiljnih poremećaja u opskrbi poluvodičima u Uniji. Taj mehanizam ne zahtijeva prenošenje nacionalnim mjerama i izravno se primjenjuje.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Savjetovanja s dionicima**

U svojem govoru na Svjetskom gospodarskom forumu u siječnju 2022. predsjednica von der Leyen spomenula je da ćemo „predložiti europski akt o čipovima početkom veljače” i da „ne smijemo gubiti vrijeme”⁴⁰. Vodeća gospodarstva žele si osigurati opskrbu najnaprednijim čipovima jer njihova sposobnost djelovanja (gospodarskog, industrijskog, vojnog) i poticanja digitalne transformacije sve više ovisi o tome. Ona već jako puno ulažu i provode mjere potpore kako bi uvela inovacije u proizvodne kapacitete i povećala ih, ili očekuju da će to uskoro učiniti⁴¹. Postoje naznake da bi poduzeća i organizacije za istraživanje i tehnologiju iz Unije moglo privući preseljenje u druge regije. Manja je vjerojatnost da će međunarodni akteri proširiti postojeća postrojenja ili uspostaviti nova proizvodna postrojenja u Uniji ako nema apsolutne jasnoće o uvjetima ulaganja, mogućnostima javne potpore, javnim ulaganjima u vještine, infrastrukturu i napredno istraživanje i razvoj itd.

S obzirom na hitnu potrebu za djelovanjem nije provedena procjena učinka i nije predviđeno javno savjetovanje na internetu. Analiza i svi popratni dokazi bit će navedeni u radnom dokumentu službi Komisije objavljenom najkasnije u roku od tri mjeseca od objave prijedloga.

---

⁴⁰ Posebno obraćanje predsjednice von der Leyen o stanju svijeta na Svjetskom gospodarskom forumu. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_22_443

⁴¹ Na primjer: SAD: <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/senate-bill/1260?s=1&r=52>
Kina: <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R46767>
Japan: <https://www.reuters.com/technology/japan-create-scheme-subsidise-domestic-chip-output-nikkei-2021-11-07/>
Južna Koreja: <https://spectrum.ieee.org/south-koreas-450billion-investment-latest-in-chip-making-push>

Međutim, *ad hoc* radionice s dionicima iz industrije o posebnim temama povezanim s prvim stupom ukazale su na potrebu da se razmotre objekti za buduće tehnologije, kao što su fotonika, neuromorfno računalstvo i kvantne tehnologije, te za nove materijale⁴². Osim toga, na tim je radionicama naglašena potreba da se na odgovarajući način razmotri arhitektura alternativnog skupa naredbi, primjerice RISC-V.

Nadalje, u kontekstu Zajedničkog poduzeća ECSEL, koje je prethodilo Zajedničkom poduzeću za ključne digitalne tehnologije, u ljeto 2021. održani su sastanci s predstavnicima industrije i javnim tijelima na kojima se raspravljalo o ciljevima Digitalnog kompasa, ažuriranju industrijske strategije, industrijskom savezu i europskom aktu o čipovima.

Redoviti sastanci s državama članicama održavali su se 2021. jednom mjesečno kako bi se pripremio planirani drugi VPZEI u području mikroelektronike. Države članice dostavile su podatke za definiranje i procjenu integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom u drugom stupu, kao i za definiranje posebnih objekata u okviru prvog stupa.

Sastanak s glavnim izvršnim direktorima koji predstavljaju ključne dionike u europskom poluvodičkom sektoru održan je 10. siječnja 2022. Ključni zaključci s tog sastanka bili su da postoji potreba za iskorištavanjem europskih prednosti, npr. istraživanja i razvoja te proizvodnje opreme, jasna potpora za pilot-linije i infrastrukture za projektiranje, potpora za *start-up* i *scale-up* poduzeća, potreba za povećanjem europskih proizvodnih kapaciteta za zrele i napredne tehnologije te potreba za jednakim uvjetima na svjetskoj razini⁴³.

Nakon što se povjerenika Breton sastao s glavnim direktorima glavnih aktera u području poluvodiča i organizacija za istraživanje i tehnologiju održani su i brojni sastanci s predstavnicima glavnih direktora o potrebi za jačanjem europskog poluvodičkog sektora. Podaci koji su prikupljeni na njima posebno su pridonijeli prvom stupu.

Europski forum za elektroničke komponente i sustave (EF ECS), na kojem je u studenome 2021. prisustvovalo više od 500 sudionika, pružio je veliku platformu za raspravu o industrijskim potrebama. Dodatni doprinos proizašao je iz sastanaka s industrijskim udruženjima i njihovim članovima, kao što su SEMI, ESIA i Digital Europe.

Nadalje, dugotrajni i redoviti kontakti s dionicima iz industrije, državama članicama, trgovinskim udruženjima i udruženjima korisnika omogućili su prikupljanje prilične količine informacija i povratnih informacija relevantnih za Prijedlog.

Od kraja 2019. objavljena su brojna izvješća o poluvodičkom sektoru u kojima se opisuju trendovi i navode činjenice i brojke, koja su služila kao temelj za Prijedlog⁴⁴.

---

⁴² <https://ecscollaborationtool.eu/ecs-sria-workshops.html>

⁴³ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/ceo-roundtable-semiconductors-10-january-2022>

⁴⁴ Ta su izvješća, među ostalim: *Measuring distortions in international markets: The semiconductor value chain* (Mjerenje poremećaja na međunarodnim tržištima: lanac vrijednosti poluvodiča), OECD 2019.; *The Geopolitics of Semiconductors* (Geopolitika poluvodiča), pripremila skupina EURASIA, rujan 2020.; *The global semiconductor value chain* (Globalni lanac vrijednosti poluvodiča), Stiftung Neue Verantwortung, listopad 2020.; *Weak Links in China's Drive for Semiconductors* (Slabe točke kineske potražnje za poluvodičima), Institut Montaigne, siječanj 2021.; *Strengthening the Semiconductor supply chain in an uncertain Era* (Jačanje lanca opskrbe poluvodičima u nesigurnom dobu), BCGxSIA, travanj 2021.; *SIA Factbook* (Informativni priručnik udruženja poluvodičke industrije SIA), svibanj 2021.; *Building Resilient Supply Chains, Revitalizing American Manufacturing, and Fostering Broad-Based Growth* (Izgradnja otpornih lanaca opskrbe, revitalizacija američke proizvodnje i poticanje općeg rasta), izvješće Bijele kuće, lipanj 2021.; *Mapping China's semiconductor ecosystem in global context* (Mapiranje kineskog ekosustava poluvodiča u globalnom kontekstu), Stiftung Neue Verantwortung, lipanj 2021.; *Semiconductors Global Policy Review* (Globalno preispitivanje politike poluvodiča), Access Partnership, rujan 2021.;

- **Procjena učinka**

Ovaj Prijedlog ne prati formalna procjena učinka. S obzirom na prethodno objašnjenu hitnost, procjena učinka nije se mogla provesti u vremenskom okviru koji je bio na raspolaganju prije donošenja Prijedloga. Analiza i svi popratni dokazi bit će navedeni u radnom dokumentu službi Komisije objavljenom najkasnije u roku od tri mjeseca od objave Prijedloga.

- **Temeljna prava**

Člankom 16. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) predviđena je sloboda poduzetništva. Mjerama u okviru prvog i drugog stupa ovog Prijedloga stvara se inovacijski kapacitet i potiče sigurnost opskrbe poluvodičima, čime se može ojačati sloboda poduzetništva u skladu s pravom Unije te nacionalnim zakonima i praksama. Međutim, neke mjere u okviru trećeg stupa koje su potrebne za uklanjanje ozbiljnih poremećaja u opskrbi poluvodičima u Uniji mogu privremeno ograničiti slobodu poduzetništva i slobodu ugovaranja, zaštićene člankom 16. te pravo na vlasništvo, zaštićeno člankom 17. Povelje. U skladu s člankom 52. stavkom 1. Povelje svako ograničenje tih prava u ovom Prijedlogu bit će predviđeno zakonodavstvom, poštovat će bit tih prava i sloboda te će biti usklađeno s načelom proporcionalnosti.

Obveza otkrivanja određenih informacija Komisiji, pod uvjetom da su ispunjeni određeni uvjeti, poštuje bit slobode poduzetništva i neće nerazmjerno utjecati na nju (članak 16. Povelje). Svi zahtjevi za informacije služe cilju od općeg interesa Unije: omogućiti utvrđivanje potencijalnih mjera za ublažavanje krize uzrokovane nestašicom poluvodiča. Ti su zahtjevi za informacije primjereni i efikasni za postizanje cilja pružanjem informacija potrebnih za procjenu aktualne krize. Komisija u načelu traži samo željene informacije od predstavničkih organizacija i može uputiti zahtjeve pojedinačnim poduzetnicima samo ako je to dodatno potrebno. Budući da informacije o stanju opskrbe nisu dostupne na drugi način, ne postoji jednako efikasna mjera za prikupljanje informacija koje su europskim donositeljima odluka potrebne kako bi mogli poduzeti mjere ublažavanja. S obzirom na ozbiljne gospodarske i društvene posljedice nestašice poluvodiča i odgovarajuću važnost mjera ublažavanja, zahtjevi za informacije razmjerni su željenom cilju. Nadalje, ograničenje slobode poduzetništva i prava vlasništva kompenziraju se odgovarajućim zaštitnim mjerama. Svaki zahtjev za informacije može se uputiti samo u kriznoj situaciji u kojoj je Komisija provedbenim aktom proglasila krizno stanje.

Obveza da se prihvate prioritetne narudžbe i da im se prednost poštuje bit slobode poduzetništva i ugovorne slobode i neće nerazmjerno utjecati na te slobode (članak 16. Povelje) ni na pravo na vlasništvo (članak 17. Povelje). Ta obveza služi cilju od općeg interesa Unije kako bi se osigurao nastavak rada kritičnih sektora pogođenih poremećajima u opskrbi zbog nestašice poluvodiča. Obveza je primjerena i efikasna za postizanje tog cilja osiguravanjem povlaštenog iskorištavanja dostupnih resursa za proizvode koji se isporučuju tim sektorima. Ne postoji druga jednako efikasna mjera. Postrojenja za proizvodnju poluvodiča koja su podnijela zahtjev da ih se prizna kao „integrirana proizvodna postrojenja” i „EU tvornice čipova s otvorenim pristupom”, druga postrojenja za proizvodnju poluvodiča koja su prihvatila takvu mogućnost u kontekstu primanja javne potpore ili poduzetnike uzduž

Semiconductors: U.S. Industry, Global Competition, and Federal Policy (Poluvodiči: američka industrija, globalno tržišno natjecanje i savezna politika), Kongresna služba za izvješća, listopad 2021.; *Semiconductor Strategy for Germany and Europe* (Strategija za poluvodiče za Njemačku i Europu), ZVEI, listopad 2021.; *A semiconductor strategy for the European Union* (Strategija za poluvodiče za Europsku uniju), Bundesagentur für Sprunginnovationen (SPRIN-D), 2021.; *Understanding the global chip shortage* (Razumijevanje globalne nestašice čipova), Stiftung Neue Verantwortung, studeni 2021.

lanca opskrbe poluvodičima koji su prioritetnom narudžbom treće zemlje obvezani u mjeri koja znatno utječe na sigurnost opskrbe kritičnih sektora razmjerno je u kriznoj situaciji obvezati na prihvaćanje i davanje prednosti određenim narudžbama. Odgovarajućim zaštitnim mjerama osigurava se da negativan učinak obveze određivanja prioriteta na slobodu poduzetništva, slobodu ugovaranja i pravo na vlasništvo ne predstavlja kršenje tih prava. Svaka obveza davanja prednosti određenim narudžbama može se nametnuti samo u kriznoj situaciji u kojoj je Komisija provedbenim aktom proglasila krizno stanje. Predmetni poduzetnik može zatražiti od Komisije da preispita davanje prednosti određenim narudžbama ako nije u mogućnosti ispuniti narudžbu ili bi mu ispunjavanje narudžbe predstavljalo nerazumno ekonomsko opterećenje i prouzročilo posebne poteškoće. Nadalje, subjekt obveze oslobođen je odgovornosti za naknadu štete zbog kršenja ugovornih obveza koje proizlaze iz ispunjavanja obveze.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlogom se uspostavlja inicijativa Čipovi za Europu, koja neće imati zasebnu financijsku omotnicu, već će se financirati sredstvima iz programa Obzor Europa i programa Digitalna Europa, koji će se proširiti novim specifičnim ciljem br. 6. Uredba 2021/2085 o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa mijenja se i proširuje kako bi se Poduzeću za ključne digitalne tehnologije, koje je preimenovano u Zajedničko poduzeće za čipove, omogućilo da provede povećani doprinos iz programa Obzor Europa i doprinose iz programa Digitalna Europa u okviru specifičnog cilja br. 6. Financijske posljedice Prijedloga na proračun Unije prikazane su u financijskom izvještaju priloženom Prijedlogu i podmirit će se iz raspoloživih sredstava višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021.–2027.

Inicijativa Čipovi za Europu podupirat će se iz proračuna EU-a u ukupnom iznosu do 3,3 milijarde EUR, uključujući 1,65 milijardi EUR u okviru programa Obzor Europa i 1,65 milijardi EUR u okviru programa Digitalna Europa. Od tog ukupnog iznosa 2,875 milijardi EUR stavit će se na raspolaganje u okviru Zajedničkog poduzeća za čipove, 125 milijuna EUR u okviru fonda InvestEU (koji će se dopuniti drugim iznosom od 125 milijuna EUR u okviru samog fonda InvestEU), a 300 milijuna EUR u okviru Europskog vijeća za inovacije. Ti će se iznosi pribrojiti sredstvima već namijenjenima aktivnostima u području mikroelektronike u okviru ovog VFO-a, koja će doseći gotovo 5 milijardi EUR.

Konkretno, u okviru programa Obzor Europa će se u korist inicijative Čipovi za Europu na raspolaganje staviti iznos do 1,65 milijardi EUR: 900 milijuna EUR u okviru klastera 4, 150 milijuna EUR iz klastera 3, 300 milijuna EUR iz klastera 5 i 300 milijuna EUR u okviru Europskog vijeća za inovacije (EIC). Usto, Komisija predlaže da se proračun programa Obzor Europa smanji za 400 milijuna EUR kako bi se povećali iznosi dostupni za program Digitalna Europa. Kako bi se nadoknadilo to smanjenje od 400 milijuna EUR, Komisija predlaže da se u korist programa Obzor Europa ponovno stavi na raspolaganje dodatnih 400 milijuna EUR (u tekućim cijenama) odobrenih sredstava za preuzimanje obveza u razdoblju 2023.–2027., koji je rezultat potpunog ili djelomičnog neprovođenja projekata iz tog programa ili njegova prethodnika. Taj će se iznos pribrojiti onom od 0,5 milijardi EUR (u cijenama iz 2018.) koji je već naveden u Zajedničkoj izjavi Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o ponovnoj upotrebi opozvanih sredstava u vezi s istraživačkim programom⁴⁵. Komisija stoga poziva Europski parlament i Vijeće da tu zajedničku izjavu dopune navođenjem dodatnog iznosa koji treba ponovno staviti na raspolaganje.

⁴⁵ SL C 444I, 22.12.2020., str. 3.–3.

U okviru programa Digitalna Europa predlaže se novi specifični cilj br. 6 za potrebe inicijative Čipovi za Europu. Taj specifični cilj br. 6 obuhvaća komponente od (a) do (d) iz članka 5., a provodi ga Zajedničko poduzeće za čipove. Tom novom specifičnom cilju br. 6 programa dodijelit će se ukupno do 1,65 milijardi EUR: 600 milijuna EUR preraspodijeljenih iz postojećih ciljeva programa Digitalna Europa, smanjenje od 400 milijuna EUR iz programa Instrument za povezivanje Europe (CEF), uključujući 150 milijuna EUR iz programa CEF-Digitalni sektor i 250 milijuna EUR iz programa CEF-Promet⁴⁶, smanjenje od 400 milijuna EUR iz klastera 4 programa Obzor Europa (kako je navedeno u prethodnom stavku, nadoknađeno ponovnim korištenjem opozvanih sredstava) i 250 milijuna EUR iz nedodijeljene razlike u okviru naslova 1. za financiranje inicijative u okviru programa Digitalna Europa.

Komisija predlaže da se smanjenja financijskih omotnica programa CEF i Obzor Europa rješavaju u okviru varijacije od 15 % navedene u točki 18. Međuinstitucijskog sporazuma od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava⁴⁷. Komisija poziva Europski parlament i Vijeće da se osvrnu na te varijacije, koje su potrebne za učinkovitu provedbu inicijative Čipovi za Europu, u zajedničkoj izjavi iz prethodnog stavka.

Više podataka navedeno je u zakonodavnom financijskom izvješću u prilogu ovom Prijedlogu.

5. DRUGI ELEMENTI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Komisija će ocijeniti ostvarenja, rezultate i učinak ovog Prijedloga tri godine nakon datuma početka njegove primjene i svake četiri godine nakon toga. Glavni rezultati evaluacije bit će predstavljeni u izvješću Europskom parlamentu i Vijeću, koje će biti objavljeno. Kako bi Komisija provela evaluaciju, Europski odbor za poluvodiče, države članice i nacionalna nadležna tijela dostavljaju joj informacije na zahtjev.

Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga

1.1. Poglavlje I. – Opće odredbe

U **poglavlju I.** utvrđuje se predmet Uredbe. Utvrđuju se i definicije koje se upotrebljavaju u cijelom instrumentu. Uredbom se uspostavlja okvir mjera za jačanje europskog ekosustava poluvodiča koji obuhvaća tri stupa. Točnije, Uredbom se uspostavlja inicijativa Čipovi za Europu, kojom se stvaraju uvjeti potrebni za jačanje kapaciteta Unije za industrijske inovacije (prvi stup), zatim sadržava definiciju i kriterije za integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom koji su prvi svoje vrste (drugi stup) te koordinacijski mehanizam za praćenje i odgovor na krizu (treći stup).

1.2. Poglavlje II. – Inicijativa Čipovi za Europu

---

⁴⁶ U skladu s prethodno navedenim zaključkom o usklađenosti akta EU-a o čipovima s drugim politikama Unije, posebno europskim zelenim planom i paketom „Spremni za 55 %”, to ne bi trebalo negativno utjecati na ukupne ciljeve programa CEF-Promet i uvođenje održive prometne infrastrukture.

⁴⁷ SL L 433I, 22.12.2020., str. 28.–46.

U **poglavlju II.** uspostavlja se inicijativa Čipovi za Europu, kojom će se ojačati konkurentnost, otpornost i inovacijski kapacitet Unije. Ulaganjima u inicijativu Čipovi za Europu Unija bi trebala povećati djelotvornost u pretvaranju istraživanja i tehnoloških postignuća u sigurne i energetske učinkovite poluvodičke tehnologije vrhunske kvalitete koje odgovaraju na potražnju i usmjerene su na primjenu. Istodobno, Unija bi svojoj opskrbenoj industriji trebala pružiti priliku da iskoristi takva ulaganja.

U tu svrhu to poglavlje uključuje opće odredbe i ciljeve inicijative Čipovi za Europu. Cilj je Inicijative poduprijeti izgradnju kapaciteta velikih razmjera u cijeloj Uniji u području postojećih i najsuvremenijih poluvodičkih tehnologija te onih sljedeće generacije. Inicijativa ima pet komponenata: kapaciteti za projektiranje integriranih poluvodičkih tehnologija, pilot-linije za pripremu inovativne proizvodnje i za objekte za testiranje i eksperimentiranje, napredni tehnološki i inženjerski kapaciteti za ubrzavanje razvoja kvantnih čipova, mreža centara kompetentnosti i razvoj vještina te aktivnosti Fonda za čipove za pristup kapitalu za *start-up* i *scale-up* poduzeća te MSP-ove.

Inicijativa će se podupirati sredstvima iz programa Obzor Europa i Digitalna Europa, prvenstveno u okviru novog specifičnog cilja br. 6 potonjeg programa, te će se provoditi u skladu s uredbama kojima su uspostavljeni ti programi.

Uredbom je utvrđen postupovni okvir za olakšavanje kombiniranog financiranja koje će potjecati od država članica te iz ulaganja kojima se ne dovode u pitanje pravila o državnim potporama, proračuna Unije i privatnih ulaganja. Taj će okvir biti u obliku novog instrumenta s pravnom osobnošću, europskog konzorcija za infrastrukturu za čipove („ECIC”), unutar kojeg pravni subjekti mogu na dobrovoljnoj osnovi strukturirati zajednički rad. Nadalje, u odjeljku 1. utvrđuje se mehanizam za uspostavu europske mreže centara kompetentnosti u svrhu provedbe djelovanja u okviru inicijative Čipovi za Europu koja se odnose na centre kompetentnosti i vještine.

To poglavlje sadržava i odredbe o provedbi. Primarna provedba Inicijative bit će povjerena Zajedničkom poduzeću za čipove, kako je predloženo u Komisijinu Prijedlogu uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2021/2085. U Prilogu I. nalazi se tehnički opis djelovanja. Prilog II. sadržava mjerljive pokazatelje za praćenje provedbe i izvješćivanje o napretku Inicijative prema ostvarenju ciljeva. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata radi izmjene popisa mjerljivih pokazatelja. Inicijativa se temelji na postojećim prednostima Europe u globalnom lancu vrijednosti poluvodiča i poboljšava sinergije s mjerama koje trenutačno podupiru Unija i države članice. Kako bi se što više povećali njezini pozitivni učinci, Inicijativom bi se stoga trebale omogućiti sinergije s programima Unije opisanima u Prilogu III.

1.3. Poglavlje III. – Sigurnost opskrbe

U **poglavlju III.** utvrđuje se okvir za integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom. Integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom proizvodna su postrojenja s kapacitetima za proizvodnju poluvodiča koja su „prva svoje vrste” u Uniji te doprinose sigurnosti opskrbe i otpornom ekosustavu na unutarnjem tržištu. Naime, da bi ispunilo kriterije za status integriranog proizvodnog postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom, postrojenje bi trebalo imati jasan pozitivan učinak na lanac vrijednosti poluvodiča u Uniji.

Dok su integrirana proizvodna postrojenja vertikalno integrirana proizvodna postrojenja, EU tvornice čipova s otvorenim pristupom znatan dio proizvodnog kapaciteta stavljaju na

raspolaganje drugim industrijskim akterima, kao što su poduzeća za poluvodiče bez proizvodnje (tj. poduzeća koja projektiraju, ali ne proizvode čipove). Ulaganje u ta postrojenja olakšava razvoj proizvodnje poluvodiča u Uniji. Stoga će se, nakon što im Komisija prizna status integriranih proizvodnih postrojenja ili EU tvornica čipova s otvorenim pristupom, smatrati da ta postrojenja doprinose sigurnosti opskrbe poluvodičima u Uniji i stoga su u javnom interesu. Kako bi se postigla sigurnost opskrbe, države članice mogu, ne dovodeći u pitanje pravila o državnim potporama, provoditi programe potpore te su dužne osigurati administrativnu potporu, uključujući ubrzane administrativne postupke za obradu zahtjeva povezanih s njihovim planiranjem, izgradnjom i radom. Komisija će postrojenju priznati status integriranog proizvodnog postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom ako ispunjava kriterije utvrđene u tom poglavlju. Komisija može svoju odluku staviti izvan snage ako se priznanje temeljilo na netočnim informacijama ili ako postrojenje više ne ispunjava kriterije.

1.4. Poglavlje IV. – Praćenje i odgovor na krizu

Poglavlje IV. obuhvaća mehanizam za koordinirano praćenje lanca vrijednosti poluvodiča i odgovor na poremećaje u opskrbi poluvodičima koji utječu na pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

U **odjeljku 1.** (Praćenje) utvrđuje se sustav praćenja i uzbunjivanja u lancu vrijednosti poluvodiča. Sustav se temelji na aktivnostima redovitog praćenja koje provode države članice, a koje u prvom redu obuhvaćaju promatranje pokazatelja za rano upozoravanje te dostupnosti i cjelovitosti usluga i robe koje isporučuju ključni sudionici na tržištu. Komisija daje osnovu za aktivnosti praćenja u obliku procjene rizika za Uniju u okviru koje utvrđuje pokazatelje za rano upozoravanje. Kako bi se osiguralo sudjelovanje industrije, države članice pozvat će relevantne dionike i industrijska udruženja da prijavljuju znatne fluktuacije u potražnji i poremećaje u svojem lancu opskrbe. Države članice trebale bi redovito dostavljati obavijesti i razmjenjivati nalaze u okviru Europskog odbora za poluvodiče. Ako države članice u okviru svojih aktivnosti praćenja ili na temelju obavijesti dionika saznaju za moguću krizu poluvodiča ili pojavu relevantnog rizičnog faktora, o tome su dužne obavijestiti Komisiju. Nakon tog upozorenja ili upozorenja iz drugih izvora, uključujući informacije primljene od međunarodnih partnera, Komisija saziva izvanredni sastanak Europskog odbora za poluvodiče. Na sastanku će se procijeniti potreba za proglašenjem kriznog stanja i raspraviti o mogućoj koordiniranoj javnoj nabavi prije nego što nastupi nestašica. Nadalje, Komisija će u ime Unije pokrenuti savjetovanja ili suradnju s relevantnim trećim zemljama kako bi se pronašla kooperativna rješenja za poremećaje u lancu opskrbe.

U **odjeljku 2.** (Krizno stanje) utvrđena su pravila za proglašenje stanja poluvodičke krize i detaljno opisane hitne mjere koje se mogu uvesti kao odgovor na nju.

Komisija je ovlaštena za proglašenje kriznog stanja provedbenim aktom ako postoje konkretni, ozbiljni i pouzdani dokazi o poluvodičkoj krizi. Takva poluvodička kriza nastaje kad postoje ozbiljni poremećaji u opskrbi poluvodičima koji uzrokuju znatne nestašice, koje pak imaju velike negativne posljedice na jedan ili više važnih sektora u Uniji, ili sprečavaju dobavu, popravak i održavanje osnovnih proizvoda koje upotrebljavaju kritični sektori. Provedbenim aktom utvrdit će se trajanje kriznog stanja ili njegovo produljenje. Prije prestanka kriznog stanja Komisija procjenjuje, uzimajući u obzir mišljenje Europskog odbora za poluvodiče, treba li produljiti razdoblje njegova trajanja. Za vrijeme kriznog stanja Europski odbor za poluvodiče održavat će izvanredne sastanke kako bi se državama članicama omogućila bliska suradnja s Komisijom i koordinacija bilo kakvih nacionalnih mjera poduzetih u pogledu lanca opskrbe poluvodičima.

Nakon proglašenja kriznog stanja Komisija može poduzeti određene hitne mjere utvrđene u ovoj Uredbi. Od predstavničkih organizacija poduzetnika ili, ako je to potrebno, od pojedinačnih poduzetnika koji posluju u lancu opskrbe poluvodičima, može zatražiti informacije potrebne za procjenu poluvodičke krize i utvrđivanje mogućih mjera ublažavanja. Ti subjekti obvezni su Komisiji dostaviti zatražene informacije. Zatražene informacije mogu obuhvaćati informacije o njihovim proizvodnim sposobnostima, proizvodnim kapacitetima ili trenutnim glavnim poremećajima ili bilo koje druge postojeće podatke potrebne da bi se procijenila priroda poluvodičke krize ili utvrdile i procijenile moguće mjere ublažavanja ili hitne mjere na nacionalnoj razini ili razini Unije. Komisija prema potrebi može obvezati integrirana proizvodna postrojenja, EU tvornice čipova s otvorenim pristupom, postrojenja za proizvodnju poluvodiča koja su prethodno pristala na tu mogućnost u kontekstu primanja javne potpore ili poduzetnike u lancu opskrbe poluvodičima koji su prioritetnom narudžbom treće zemlje obvezani u mjeri koja znatno utječe na rad kritičnih sektora da prihvate proizvodnju proizvoda relevantnih za kritične sektore u vrijeme krize i daju joj prednost. Uz to ili umjesto toga Komisija na zahtjev dviju ili više država članica može u njihovo ime djelovati kao središnje tijelo za nabavu radi nabave proizvoda relevantnih u vrijeme krize za kritične sektore. Komisija će procijeniti korisnost, nužnost i proporcionalnost zahtjeva uz savjetovanje s Europskim odborom za poluvodiče. Kad je riječ o definiciji kritičnih sektora, ova se Uredba odnosi na sektore navedene u Prilogu Komisijinu Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o otpornosti kritičnih subjekata⁴⁸ te na obrambeni sektor i druge aktivnosti koje su važne za javnu sigurnost i zaštitu, a njome se propisuje da Komisija te hitne mjere može ograničiti na određene sektore s tog popisa.

1.5. Poglavlje V. – Upravljanje

U **poglavlju V.** utvrđuju se sustavi upravljanja na razini Unije i nacionalnoj razini. Na razini Unije Prijedlogom se uspostavlja Europski odbor za poluvodiče, koji se sastoji od predstavnika država članica i kojim predsjedava Komisija. Europski odbor za poluvodiče o Inicijativi će savjetovati odbor javnih tijela Zajedničkog poduzeća za čipove (prvi stup); savjetovati Komisiju i pomagati joj u pogledu razmjene informacija o radu integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom (drugi stup); razmotriti i pripremiti utvrđivanje specifičnih kritičnih sektora i tehnologija, baviti se pitanjima praćenja i odgovora na krizu (treći stup) te pružati potporu u dosljednoj primjeni predložene Uredbe i olakšavati suradnju među državama članicama. Europski odbor za poluvodiče Komisiji će pružati potporu u međunarodnoj suradnji. Usto će koordinirati i razmjenjivati informacije s relevantnim kriznim strukturama uspostavljenima na temelju prava Unije. Europski odbor za poluvodiče sastajat će se u različitim sastavima i održavati zasebne sastanke za zadaće u okviru prvog stupa te za zadaće u okviru drugog i trećeg stupa. Komisija može osnovati stalne ili privremene podskupine Europskog odbora za poluvodiče i pozvati organizacije koje zastupaju interese industrije poluvodiča i druge dionike da u takvim podskupinama sudjeluju kao promatrači.

Za potrebe provedbe Uredbe države članice na nacionalnoj će razini odrediti jedno ili više nacionalnih nadležnih tijela i, među njima, nacionalnu jedinstvenu kontaktnu točku.

1.6. Poglavlja VI., VII., VIII. – Završne odredbe

U **poglavlju VI.** naglašava se obveza svih strana da poštuju povjerljivost osjetljivih poslovnih informacija i poslovnih tajni. Obveza se primjenjuje na Komisiju, nacionalna nadležna tijela i druga tijela država članica te na sve predstavnike i stručnjake koji prisustvuju sastancima Europskog odbora za poluvodiče i Odbora. U tom se poglavlju utvrđuju i pravila o

⁴⁸ COM(2020) 829, 16.12.2020.

učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim sankcijama i novčanim kaznama za nepoštovanje obveza iz ove Uredbe, podložno odgovarajućim zaštitnim mjerama. Komisija može izreći periodične penale relevantnim poduzetnicima koji za vrijeme poluvodičke krize ne prihvate određene narudžbe i ne daju im prednost. Nadalje, Komisija može izreći novčane kazne poduzetniku koji dostavi netočne, nepotpune ili obmanjujuće informacije ili ne dostavi informacije u propisanom roku.

U **poglavlju VII.** utvrđuju se pravila i uvjeti za izvršavanje delegiranih i provedbenih ovlasti. Komisija se Prijedlogom ovlašćuje za donošenje, prema potrebi, provedbenih akata radi utvrđivanja postupaka i postizanja ujednačene primjene Uredbe i delegiranih akata o izmjeni Priloga I. (aktivnosti utvrđene u njemu u skladu su s ciljevima Inicijative) i Priloga II. (mjerljivi pokazatelji i odredbe o uspostavi okvira za praćenje i evaluaciju kojima se dopunjuje ova Uredba).

Poglavlje VIII. sadržava izmjene drugih akata, uključujući program Digitalna Europa, i obvezu Komisije da Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja redovita izvješća radi evaluacije i preispitivanja Uredbe.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava poluvodiča (Akt o čipovima)**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 173. stavak 3., članak 18. stavak 1 te članke 183. i 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁴⁹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija⁵⁰,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Poluvodiči su okosnica svakog digitalnog uređaja: od pametnih telefona i automobila preko ključnih primjena i infrastruktura u zdravstvu, energetici, komunikacijama i automatizaciji, pa sve do uređaja u većini drugih industrijskih sektora. Oni su ključni za funkcioniranje našeg modernog gospodarstva i društva, no u Uniji su nastupili dosad nezabilježeni poremećaji u opskrbi njima. Trenutačna nestašica simptom je trajnih i ozbiljnih strukturnih nedostataka u Unijinu lancu vrijednosti i opskrbe poluvodičima. Poremećaji su razotkrili dugotrajne slabe točke u tom pogledu, prije svega veliku ovisnost o trećim zemljama u proizvodnji i projektiranju čipova.
- (2) Trebalo bi uspostaviti okvir za povećanje otpornosti Unije u području poluvodičkih tehnologija kako bi se potaknula ulaganja, ojačale sposobnosti Unijina lanca opskrbe poluvodičima i poboljšala suradnja među državama članicama i s Komisijom.
- (3) Ovim se okvirom nastoje ostvariti dva cilja. Prvi je cilj uspostaviti uvjete neophodne za konkurentnost i inovacijski kapacitet Unije te ostvariti prilagodbu industrije strukturnim promjenama koje nastaju zbog kratkih inovacijskih ciklusa i potrebe za održivošću. Drugi cilj, koji je zaseban i nadopunjuje prvi, jest poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta uspostavom jedinstvenog pravnog okvira Unije za povećanje otpornosti i sigurnosti opskrbe Unije u području poluvodičkih tehnologija.
- (4) Potrebno je poduzeti mjere za izgradnju kapaciteta i jačanje poluvodičkog sektora Unije u skladu s člankom 173. stavkom 3. Ugovora. Te mjere ne podrazumijevaju usklađivanje nacionalnih zakona i propisa. U tom bi pogledu Unija trebala povećati konkurentnost i otpornost poluvodičke tehnološke i industrijske baze te pritom ojačati

---

⁴⁹ SL C , , str. .

⁵⁰ SL C , , str. .

inovacijski kapacitet svojeg poluvodičkog sektora, smanjiti ovisnost o ograničenom broju inozemnih poduzeća i geografskih lokacija te poboljšati mogućnosti projektiranja i proizvodnje naprednih komponenata. Inicijativa Čipovi za Europu („Inicijativa”) trebala bi poduprijeti te ciljeve svladavanjem raskoraka između naprednih istraživačkih i inovacijskih sposobnosti Europe i njihova održivog industrijskog iskorištavanja. Trebala bi promicati izgradnju kapaciteta kako bi se omogućili projektiranje, proizvodnja i integracija sustava u području poluvodičkih tehnologija sljedeće generacije, poboljšala suradnja među ključnim akterima u cijeloj Uniji, ojačali europski lanci opskrbe poluvodičima i vrijednosti poluvodiča, unaprijedili ključni industrijski sektori i stvorila nova tržišta.

- (5) Upotreba poluvodiča ključna je za brojne gospodarske sektore i društvene funkcije u Uniji pa je otporna opskrba neophodna za funkcioniranje unutarnjeg tržišta. S obzirom na velik prekogranični promet poluvodičkim proizvodima otpornost i sigurnost opskrbe poluvodičima najbolje se mogu postići usklađivanjem zakonodavstva Unije na temelju članka 114. Ugovora. Kako bi se omogućile koordinirane mjere za stvaranje otpornosti, potrebna su usklađena pravila za olakšavanje provedbe specifičnih projekata koji doprinose sigurnosti opskrbe poluvodičima u Uniji. Predloženi mehanizam praćenja i odgovora na krizu trebao bi biti ujednačen kako bi se u prekograničnom lancu vrijednosti poluvodiča mogle koordinirano provoditi mjere pripravnosti za krizu.
- (6) Postizanje tih ciljeva poduprijet će se mehanizmom upravljanja. Na razini Unije ovom se Uredbom uspostavlja Europski odbor za poluvodiče, koji se sastoji od predstavnika država članica i kojim predsjedava Komisija. Europski odbor za poluvodiče savjetovat će Komisiju i pomagati joj u vezi s određenim pitanjima, uključujući dosljednu primjenu ove Uredbe, olakšavanje suradnje među državama članicama i razmjenu informacija o pitanjima povezanim s ovom Uredbom. Europski odbor za poluvodiče trebao bi održavati zasebne sastanke za zadaće iz različitih poglavlja ove Uredbe. Na različitim sastancima mogu sudjelovati različiti sastavi predstavnika na visokoj razini, a Komisija može osnivati podskupine.
- (7) S obzirom na globaliziranu prirodu lanca opskrbe poluvodičima, međunarodna suradnja s trećim zemljama važan je element za postizanje otpornosti Unijina ekosustava poluvodiča. Djelovanja poduzeta na temelju ove Uredbe Uniji bi također trebala omogućiti da kao središte izvrsnosti preuzme istaknutiju ulogu u funkcionalnijem globalnom i međuovisnom ekosustavu poluvodiča. Komisija bi, uz pomoć Europskog odbora za poluvodiče, trebala surađivati i graditi partnerstva s trećim zemljama u cilju pronalaženja rješenja, u mjeri u kojoj je to moguće, za poremećaje u lancu opskrbe poluvodičima.
- (8) Za poluvodički sektor karakteristični su vrlo visoki troškovi razvoja i inovacija te izgradnje najsuvremenijih objekata za testiranje i eksperimentiranje za potporu industrijskoj proizvodnji. To izravno utječe na konkurentnost i inovacijski kapacitet industrije Unije te na sigurnost i otpornost opskrbe. S obzirom na iskustva stečena za vrijeme nedavnih nestašica u Uniji i svijetu te brz razvoj tehnoloških izazova i inovacijskih ciklusa koji utječe na lanac vrijednosti poluvodiča potrebno je uspostaviti Inicijativu kako bi se povećali konkurentnost, otpornost i inovacijski kapacitet Unije.
- (9) Za održavanje snažne industrijske, konkurentne, održive i inovativne baze Unije prvenstveno su odgovorne države članice. Međutim, priroda i opseg inovacijskih izazova u poluvodičkom sektoru zahtijevaju zajedničko djelovanje na razini Unije.

- (10) Cilj je okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća⁵¹ (Obzor Europa), ojačati europski istraživački prostor (ERA) i potaknuti ga da postane konkurentniji, među ostalim u industriji, uz istodobno promicanje svih istraživačkih i inovacijskih aktivnosti radi ostvarivanja strateških prioriteta i obveza Unije, kojima se u konačnici nastoje promicati mir, vrijednosti Unije i dobrobit njezinih naroda. Budući da je taj program među glavnim prioritetima Unije, ukupna financijska sredstva koja su mu dodijeljena ne bi se trebala smanjivati, a smanjenje financijskih sredstava programa radi jačanja financijske omotnice programa Digitalna Europa kako bi se pridonijelo Inicijativi za čipove trebalo bi nadoknaditi iz drugog izvora. Iz toga proizlazi da bi, ne dovodeći u pitanje institucijske ovlasti Europskog parlamenta i Vijeća, programu Obzor Europa u razdoblju 2023.–2027. na raspolaganje trebalo staviti iznos odobrenih sredstava za preuzimanje obveza koji odgovara iznosu smanjenja, a koji je rezultat potpunog ili djelomičnog neprovođenja projekata u okviru tog programa ili njegova prethodnika, kako je propisano člankom 15. stavkom 3. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća⁵² (Financijska uredba). Taj će se iznos pribrojiti onom od 0,5 milijardi EUR (u cijenama iz 2018.) koji je već naveden u Zajedničkoj izjavi Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o ponovnoj upotrebi opozvanih sredstava u vezi s istraživačkim programom.
- (11) Kako bi Unija stekla kapacitete za istraživanje i inovacije u području poluvodičke tehnologije koji su potrebni da bi se njezina ulaganja u istraživanja i industriju održala na visokoj razini te kako bi se savladao postojeći raskorak između istraživanja i razvoja i proizvodnje, Unija i njezine države članice trebale bi bolje koordinirati svoj rad i zajednički ulagati. Da bi se to postiglo, Unija i države članice trebale bi voditi računa o ciljevima digitalne i zelene tranzicije. U okviru Inicijative trebalo bi putem svih komponenata i djelovanja u najvećoj mogućoj mjeri uvesti poluvodičke tehnologije u redovnu primjenu i maksimalno povećati njihove koristi kao snažnih pokretača prelaska na održivost koji mogu rezultirati novim proizvodima i učinkovitijom, djelotvornijom, čistom i trajnijom upotrebom resursa, uključujući energiju i materijale potrebne za proizvodnju poluvodiča i njihovu uporabu tijekom cijelog životnog ciklusa.
- (12) Kako bi se postigao njezin opći cilj i prevladale poteškoće u ponudi i potražnji u postojećem ekosustavu poluvodiča, Inicijativa bi trebala obuhvatiti pet glavnih komponenata. Prvo, da bi se ojačao europski kapacitet za projektiranje, Inicijativom bi se trebala podupirati djelovanja za izgradnju virtualne platforme dostupne u cijeloj Uniji. Platforma bi trebala povezati zajednicu projektantskih kuća, MSP-ova i *start-up* poduzeća, pružatelja intelektualnog vlasništva i dobavljača alata s organizacijama za istraživanje i tehnologiju kako bi mogla ponuditi virtualne alate za prototipove kao rezultat zajedničkog razvoja tehnologije. Drugo, da bi se povećale sigurnost i otpornost opskrbe te smanjila ovisnost Unije o proizvodnji trećih zemalja, Inicijativom

---

⁵¹ Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L 170, 12.5.2021., str. 1.)

⁵² Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

bi se trebali podupirati razvoj i pristup pilot-linijama. Pilot-linije sektoru bi trebale omogućiti da provodi testiranje, eksperimentiranje i validaciju poluvodičkih tehnologija i projektnih koncepata sustava na višim razinama tehnološke spremnosti, odnosno od treće do osme razine, uz istodobno smanjenje utjecaja na okoliš u najvećoj mogućoj mjeri. U pilot-linije morat će ulagati Unija, države članice i privatni sektor da bi se riješili postojeći strukturni problemi i neuspjesi na tržištu uzrokovani nepostojanjem takvih postrojenja u Uniji, što narušava inovacijski potencijal i globalnu konkurentnost Unije. Treće, da bi se omogućila ulaganja u alternativne tehnologije kao što su kvantne tehnologije, koje pogoduju razvoju poluvodičkog sektora, Inicijativom bi se trebala poduprijeti djelovanja koja se odnose na, među ostalim, biblioteke za projektiranje kvantnih čipova, pilot-linije za proizvodnju kvantnih čipova te objekte za testiranje i eksperimentiranje na kvantnim komponentama. Četvrto, kako bi se promicala primjena poluvodičkih tehnologija, omogućio pristup postrojenjima za projektiranje i pilot-linijama te riješio problem nedostatka vještina u cijeloj Uniji, Inicijativom bi se trebalo poduprijeti osnivanje centara kompetentnosti za poluvodiče u svakoj državi članici. Pristup javno financiranoj infrastrukturi, kao što su pilot-linije i objekti za testiranje, te mreži centara kompetentnosti, trebao bi biti otvoren velikom broju korisnika te se velikim poduzetnicima mora odobravati na transparentnoj i nediskriminirajućoj osnovi i po tržišnim uvjetima (ili uz plaćanje troškova uvećanih za razumnu maržu), dok MSP-ovi mogu imati povlaštenu pristup ili ga ostvarivati po sniženim cijenama. Takav pristup, među ostalim za međunarodne istraživačke i komercijalne partnere, može rezultirati sveobuhvatnijim uzajamnim obogaćivanjem i stjecanjem znanja i izvrsnosti te pridonijeti povratu troškova. Peto, Komisija bi trebala putem namjenskog instrumenta za ulaganja u poluvodiče (u okviru aktivnosti za olakšavanje ulaganja zajednički nazvanih „Fond za čipove”) pružiti potporu i u obliku vlasničkog kapitala i u obliku zaduživanja, među ostalim putem mehanizma mješovitog financiranja u okviru fonda InvestEU uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća⁵³, i to u bliskoj suradnji s Grupom Europske investicijske banke i drugim partnerima u provedbi kao što su nacionalne razvojne banke i institucije. Aktivnostima Fonda za čipove trebao bi se podupirati razvoj dinamičnog i otpornog ekosustava poluvodiča, i to pružanjem mogućnosti da se poveća dostupnost sredstava za potporu rastu *start-up* poduzeća i MSP-ova te ulaganja uzduž cijelog lanca vrijednosti, među ostalim za ostala poduzeća u lancima vrijednosti poluvodiča. U tom će kontekstu Europsko vijeće za inovacije visokorizičnim inovatorima koji stvaraju tržišta pružiti dodatnu namjensku potporu u obliku bespovratnih sredstava i vlasničkog kapitala.

- (13) Kako bi se prevladala ograničenja zbog trenutačne rascjepkanosti javnih i privatnih ulaganja, olakšali integracija, uzajamno obogaćivanje i povrat ulaganja u okviru tekućih programa te ostvarila zajednička strateška vizije Unije o poluvodičima kao sredstvu za ostvarenje ambicije Unije i njezinih država članica da preuzmu vodeću ulogu u digitalnom gospodarstvu, inicijativa Čipovi za Europu trebala bi olakšati poboljšanje koordinacije i sinergija između postojećih programa financiranja na razini Unije i na nacionalnoj razini, poboljšanje koordinacije i suradnje s industrijom i ključnim dionicima iz privatnog sektora te dodatna zajednička ulaganja s državama članicama. Inicijativa je ustrojena tako da se pri njezinoj provedbi objedinjavaju resursi Unije, država članica i trećih zemalja pridruženih postojećim programima

---

⁵³ Uredba (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi programa InvestEU i izmjeni Uredbe (EU) 2015/1017 (SL L 107, 26.3.2021., str. 30.).

Unije te privatnog sektora. Njezin se uspjeh stoga može temeljiti samo na naporima koje države članice i Unija zajedno ulažu u podupiranje znatnih kapitalnih troškova i široke dostupnosti virtualnih resursa za projektiranje, testiranje i isprobavanje te širenje znanja, vještina i kompetencija. S obzirom na posebnosti tih djelovanja, ciljeve Inicijative, a prvenstveno aktivnosti „Fonda za čipove”, trebalo bi prema potrebi podupirati i putem mehanizma mješovitog financiranja u okviru fonda InvestEU.

- (14) Potpora u okviru Inicijative trebala bi se upotrebljavati za rješavanje, na razmjern način, nedostataka na tržištu ili investicijskih okolnosti koje nisu optimalne te se djelovanjima ne bi smjelo udvostručiti ili istisnuti privatno financiranje niti narušavati tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu. Djelovanja bi trebala imati jasnu dodanu vrijednost za Uniju.
- (15) Inicijativa bi se trebala temeljiti na čvrstoj bazi znanja i povećati sinergije s djelovanjima koje Unija i države članice trenutačno podupiru putem programa i djelovanja u području istraživanja i inovacija poluvodiča te razvoja dijela lanca opskrbe, prvenstveno putem programa Obzor Europa i Digitalna Europa, koji je uspostavljen Uredbom (EU) 2021/694 Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁴ s ciljem da se do 2030. ojača položaj Unije kao globalnog aktera u poluvodičkoj tehnologiji i njezinim primjenama te poveća njezin globalni udio u proizvodnji. U okviru Inicijative te bi se aktivnosti dopunile bliskom suradnjom s drugim važnim dionicima, uključujući Industrijski savez za procesore i poluvodičke tehnologije.
- (16) Kako bi se ubrzala provedba djelovanja u okviru Inicijative, potrebno je predvidjeti mogućnost da se neka od njih, ponajprije ona koja se odnose na pilot-linije, provedu putem novog pravnog instrumenta, europskog konzorcija za infrastrukturu za čipove (ECIC). ECIC bi trebao imati pravnu osobnost. To znači da zahtjev za financiranje djelovanja u okviru Inicijative može podnijeti sam ECIC, a ne pojedinačni subjekti koji ga sačinjavaju. Glavni cilj ECIC-a trebao bi biti poticanje djelotvorne i strukturirane suradnje među pravnim subjektima, uključujući organizacije za istraživanje i tehnologiju. Zbog toga u ECIC-u moraju sudjelovati najmanje tri pravna subjekta iz tri države članice te on mora djelovati kao konzorcij javno-privatnog sektora za specifično djelovanje. Uspostava ECIC-a ne bi trebala uključivati stvarno osnivanje novog tijela Unije i ne bi trebala biti usmjerena na jedno specifično djelovanje u okviru Inicijative. Njime bi se trebao nadoknaditi nedostatak instrumenata Unije za kombiniranje financiranja iz država članica, proračuna Unije i privatnih ulaganja za potrebe provedbe djelovanja u okviru Inicijative. Snažne sinergije osobito se mogu postići kombiniranim razvojem raznih pilot-linija u okviru ECIC-a, i to udruživanjem sredstava Unije sa zajedničkim resursima država članica i drugih sudionika. Proračun ECIC-a koji bi u predviđenom razdoblju njegova rada na raspolaganje stavile države članice i sudionici iz privatnog sektora trebao bi biti usklađen s trajanjem djelovanja koja se provode u okviru ove Inicijative. Komisija ne bi trebala izravno sudjelovati u konzorciju.
- (17) Primarnu provedbu Inicijative trebalo bi povjeriti Zajedničkom poduzeću za čipove, kako je osnovano Uredbom Vijeća XX/XX o izmjeni Uredbe (EU) 2021/2085 o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa u pogledu Zajedničkog poduzeća za čipove⁵⁵.

---

⁵⁴ Uredba (EU) 2021/694 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi programa Digitalna Europa te o stavljanju izvan snage Odluke (EU) 2015/2240 (SL L 166, 11.5.2021., str. 1.)

⁵⁵ [...].

- (18) Za poticanje uspostave potrebnih kapaciteta za proizvodnju i povezanih mogućnosti projektiranja te postizanje sigurnosti opskrbe u Uniji može biti primjerena javna potpora. U vezi s tim potrebno je utvrditi kriterije za olakšavanje provedbe specifičnih projekata koji doprinose postizanju ciljeva ove Uredbe i razlikovati dvije vrste instrumenata, a to su integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom.
- (19) Integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom trebala bi pružati kapacitete za proizvodnju poluvodiča koji su „prvi svoje vrste” u Uniji te doprinose sigurnosti opskrbe i otpornom ekosustavu na unutarnjem tržištu. Odlučujući čimbenici za uspostavu prvih postrojenja svoje vrste mogli bi se odnositi na tehnološki čvor, materijal supstrata kao što su silicijev karbid i galijev nitrid te druge inovacije proizvoda koje se odnose na bolje radne karakteristike, procesnu tehnologiju ili energetska i okolišna učinkovitost. Postrojenje usporedivih sposobnosti industrijskih razmjera još ne bi smjelo postojati u Uniji u bitnoj mjeri ili za njega ne bi smjela postojati obveza da će se u njoj izgraditi, ne računajući postrojenja za istraživanje i razvoj ili male proizvodne pogone.
- (20) Ako EU tvornica čipova s otvorenim pristupom nudi proizvodni kapacitet poduzetnicima koji nisu povezani s operaterom postrojenja, trebala bi uspostaviti, provesti i održavati odgovarajuću i djelotvornu funkcionalnu razdvojenost kako bi se spriječio protok povjerljivih informacija između unutarnje i vanjske proizvodnje. To bi se trebalo primjenjivati na sve informacije dobivene u postupku projektiranja te u glavnim ili završnim proizvodnim postupcima.
- (21) Da bi ispunilo kriterije za integrirano proizvodno postrojenje ili EU tvornicu čipova s otvorenim pristupom, uspostava i rad postrojenja trebali bi imati jasan pozitivan učinak na lanac vrijednosti poluvodiča u Uniji, posebno u pogledu otporne opskrbe poluvodičima za korisnike na unutarnjem tržištu. Učinak na nekoliko država članica, uključujući kohezijske ciljeve, trebalo bi smatrati jednim od pokazatelja jasnog pozitivnog učinka integriranog proizvodnog postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom na lanac vrijednosti poluvodiča u Uniji.
- (22) Važno je da integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom ne podliježu izvanteritorijalnoj primjeni obveza pružanja javne usluge koje nameću treće zemlje, a koje bi mogle ugroziti njihovu sposobnost da koriste svoju infrastrukturu, softver, usluge, objekte, imovinu, resurse, intelektualno vlasništvo ili znanje koji su im potrebni za ispunjavanje obveze u pogledu prioritarnih narudžbi u skladu s ovom Uredbom, za što bi morali pružiti jamstva.
- (23) S obzirom na brz razvoj poluvodičkih tehnologija i radi jačanja buduće industrijske konkurentnosti Unije, integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom trebali bi se obvezati na kontinuirano i učinkovito ulaganje u poluvodiče sljedeće generacije, među ostalim testiranjem i eksperimentiranjem na novim postignućima koristeći prioritetni pristup pilot-linijama uspostavljenima u okviru inicijative Čipovi za Europu i ne dovodeći pritom u pitanje ostvarivanje tuđih prava na pristup.
- (24) Kako bi postupak priznavanja statusa integriranog proizvodnog postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom bio ujednačen i transparentan, odluku o priznanju trebala bi donijeti Komisija na temelju zahtjeva pojedinačnog poduzetnika ili konzorcija nekoliko poduzetnika. Kako bi se uzela u obzir važnost koordiniranog i suradničkog pokretanja planiranog postrojenja, Komisija bi u svojoj procjeni trebala razmotriti spremnost države članice ili država članica u kojima podnositelj zahtjeva

namjerava uspostaviti postrojenje da podupre njegovu uspostavu. Nadalje, pri ocjeni održivosti poslovnog plana Komisija bi mogla uzeti u obzir cjelokupne rezultate podnositelja zahtjeva. S obzirom na povlastice povezane s priznanjem statusa integriranog proizvodnog postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom Komisija bi trebala pratiti ispunjavaju li postrojenja kojima je taj status dodijeljen i dalje kriterije utvrđene u ovoj Uredbi.

- (25) Zbog njihove važnosti za postizanje sigurnosti opskrbe i uspostavu otpornog ekosustava poluvodiča trebalo bi smatrati da su integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom od javnog interesa. Sigurnost opskrbe poluvodičima važna je i za digitalizaciju koja omogućuje zelenu tranziciju mnogih drugih sektora. Kako bi se doprinijelo sigurnosti opskrbe poluvodičima u Uniji, države članice mogu provoditi programe potpore i pružati administrativnu potporu u nacionalnim postupcima izdavanja dozvola. Time se ne dovodi u pitanje nadležnost Komisije u području državnih potpora na temelju članaka 107. i 108. Ugovora, ako je to relevantno. Države članice trebale bi podupirati uspostavu integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom u skladu s pravom Unije.
- (26) Integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom treba uspostaviti što prije, a administrativno opterećenje treba svesti na najmanju moguću mjeru. U tu bi svrhu države članice trebale što brže obraditi zahtjeve povezane s planiranjem, izgradnjom i radom integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom. Trebale bi imenovati tijelo koje će olakšati i koordinirati postupke izdavanja dozvola i koordinatora koji će služiti kao jedinstvena kontaktna točka za projekt. Nadalje, ako je to potrebno za odobravanje odstupanja na temelju Direktive Vijeća 92/43/EEZ⁵⁶ i Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁷, može se smatrati da su uspostava i rad tih postrojenja od prevladavajućeg javnog interesa u smislu prethodno navedenih pravnih tekstova, pod uvjetom da su ispunjeni ostali uvjeti utvrđeni u tim odredbama.
- (27) Zajedničke norme za zelene, pouzdane i sigurne čipove donijele bi velike koristi za unutarnje tržište. Budući pametni uređaji, sustavi i platforme za povezivost morat će se oslanjati na napredne poluvodičke komponente i ispunjavati zahtjeve u pogledu okolišne održivosti, povjerenja i kibersigurnosti, koji će uvelike ovisiti o značajkama temeljne tehnologije. U tu bi svrhu Unija trebala razviti referentne postupke certificiranja i zahtijevati od industrije da zajednički razvije takve postupke za specifične sektore i tehnologije s potencijalno velikim društvenim učinkom.
- (28) S obzirom na to Komisija bi, uz savjetovanje s Europskim odborom za poluvodiče, trebala pripremiti teren za certificiranje zelenih, pouzdanih i sigurnih čipova i ugrađenih sustava koji se oslanjaju na poluvodičke tehnologije ili ih upotrebljavaju u velikoj mjeri. Ponajprije bi trebalo razmotriti i utvrditi relevantne sektore i proizvode za koje je potrebna takva certifikacija.
- (29) S obzirom na strukturne nedostatke lanca opskrbe poluvodičima i posljedični rizik od budućih nestašica, ovom se Uredbom uvode instrumenti za koordinirani pristup praćenju i učinkovitom uklanjanju mogućih poremećaja na tržištu.

---

⁵⁶ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore.

⁵⁷ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike.

- (30) Budući da se složeni i međusobno povezani lanci vrijednosti poluvodiča brzo razvijaju te da u njima sudjeluju razni akteri, potreban je koordinirani pristup redovitom praćenju kako bi se povećala sposobnost ublažavanja rizika koji bi mogli negativno utjecati na opskrbu poluvodičima. Države članice trebale bi pratiti lanac vrijednosti poluvodiča usredotočujući se pritom na pokazatelje za rano upozoravanje te dostupnost i cjelovitost usluga i robe koje isporučuju ključni sudionici na tržištu, i to na način koji ne predstavlja prekomjerno administrativno opterećenje za poduzetnike.
- (31) Sve relevantne nalaze, uključujući informacije koje su dostavili relevantni dionici i industrijska udruženja, trebalo bi dostaviti Europskom odboru za poluvodiče kako bi se omogućila redovita razmjena informacija među predstavnicima država članica na visokoj razini te kako bi se te informacije uvrstile u pregled praćenja lanaca vrijednosti poluvodiča.
- (32) Važno je uzeti u obzir posebne uvide u stanje s opskrbom korisnika poluvodiča. Države članice stoga bi trebale utvrditi glavne kategorije korisnika na svojim nacionalnim tržištima i biti u redovitom kontaktu s njima. Nadalje, države članice trebale bi relevantnim organizacijama dionika, uključujući industrijska udruženja i predstavnike glavnih kategorija korisnika, pružiti mogućnost da dostave informacije o znatnim promjenama u ponudi i potražnji te poznatim poremećajima u svojem lancu opskrbe, među ostalim, po mogućnosti, o nedostupnosti kritičnih poluvodiča ili sirovina, iznadprosječno dugom proizvodnom procesu, kašnjenjima u isporuci i izvanrednim poskupljenjima.
- (33) Za provedbu tih aktivnosti praćenja nadležnim tijelima država članica mogu biti potrebne određene informacije koje možda nisu javno dostupne, kao što su informacije o ulozi pojedinačnog poduzetnika u lancu vrijednosti poluvodiča. U ograničenim okolnostima u kojima je to nužno i razmjerno u svrhu provedbe aktivnosti praćenja, nadležna tijela država članica trebala bi moći zatražiti te informacije od dotičnog poduzetnika.
- (34) Države članice trebale bi obavijestiti Komisiju ako relevantni čimbenici ukazuju na moguću poluvodičku krizu. Kako bi odgovor na takve krize bio koordiniran, Komisija bi nakon upozorenja države članice ili iz drugih izvora, uključujući informacije od međunarodnih partnera, trebala sazvati izvanredni sastanak Europskog odbora za poluvodiče kako bi se procijenila potreba za proglašenjem kriznog stanja i razmotrilo je li primjereno, nužno i razmjerno da države članice provedu koordiniranu zajedničku nabavu. Komisija bi trebala pokrenuti savjetovanja i suradnju s relevantnim trećim zemljama kako bi se uklonili eventualni poremećaji u međunarodnom lancu opskrbe, u skladu s međunarodnim obvezama i ne dovodeći u pitanje postupovne zahtjeve iz Ugovora o međunarodnim sporazumima.
- (35) U okviru praćenja nacionalna nadležna tijela također bi trebala evidentirati poduzetnike s poslovnim nastanom na svojem državnom području koji posluju u lancu opskrbe poluvodičima u Uniji i te podatke dostaviti Komisiji.
- (36) Kako bi se olakšalo djelotvorno praćenje, potrebna je dubinska procjena rizika povezanih s različitim fazama lanca vrijednosti poluvodiča, među ostalim u pogledu podrijetla i izvora opskrbe izvan Unije. Takvi rizici mogu biti povezani s kritičnim ulaznim elementima i opremom za industriju, uključujući digitalne proizvode koji mogu biti osjetljivi, mogući učinak krivotvorenih poluvodiča, proizvodne kapacitete i druge rizike koji mogu poremetiti, ugroziti ili negativno utjecati na lanac opskrbe. Među tim rizicima mogu biti lanci opskrbe koji imaju elemente čije zakazivanje može ugroziti cijeli lanac ili oni koji su vrlo koncentrirani na neki drugi način. Ostali

relevantni čimbenici mogli bi uključivati dostupnost zamjenskih ulaznih elemenata ili alternativnih izvora kritičnih materijala te otporan i održiv prijevoz. Komisija bi trebala, uz pomoć Europskog odbora za poluvodiče i uzimajući u obzir informacije primljene od glavnih kategorija korisnika, izraditi procjenu rizika na razini Unije.

- (37) Radi predviđanja budućih poremećaja u različitim fazama lanca vrijednosti poluvodiča u Uniji i pripreme za njih Komisija bi trebala uz pomoć Europskog odbora za poluvodiče utvrditi pokazatelje za rano upozoravanje u okviru procjene rizika za Uniju. Takvi pokazatelji mogli bi uključivati dostupnost sirovina, poluproizvoda i ljudskog kapitala potrebnih za proizvodnju poluvodiča ili odgovarajuće proizvodne opreme, predviđenu potražnju za poluvodičima na tržištu Unije i svjetskom tržištu, porast cijena koji premašuje uobičajenu fluktuaciju cijena, posljedice nesreća, napada, prirodnih katastrofa ili drugih ozbiljnih događaja, učinak trgovinskih politika, carine, ograničenja izvoza, trgovinskih prepreka i drugih mjera povezanih s trgovinom te posljedice zatvaranja poduzeća, njihova premještanja ili preuzimanja ključnih sudionika na tržištu. Države članice trebale bi pratiti te pokazatelje za rano upozoravanje.
- (38) Pretpostavlja se da je niz poduzetnika koji isporučuju usluge ili robu u području poluvodiča ključan za učinkovit lanac opskrbe poluvodičima u Unijinu ekosustavu poluvodiča zbog broja poduzetnika u Uniji koji se oslanjaju na njihove proizvode, svojeg udjela na tržištu Unije ili na svjetskom tržištu, važnosti koju imaju za osiguravanje dostatne razine opskrbe ili mogućeg učinka poremećaja u opskrbi njihovim proizvodima ili uslugama. Države članice trebale bi utvrditi te ključne sudionike na tržištu na svojim državnim područjima.
- (39) U skladu s člankom 4. Uredbe (EU) 2019/452 o uspostavi okvira za provjeru izravnih stranih ulaganja u Uniji⁵⁸ pri utvrđivanju može li izravno strano ulaganje utjecati na sigurnost ili javni poredak države članice i Komisija mogu razmotriti njegove potencijalne učinke na kritične tehnologije i robu s dvojnou namjenom kako je definirana u članku 2. točki 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 428/2009⁵⁹, uključujući poluvodiče.
- (40) U okviru praćenja države članice mogle bi posebno obratiti pozornost na dostupnost i cjelovitost usluga i robe ključnih sudionika na tržištu. Država članica koja ustanovi da postoje problemi mogla bi na njih upozoriti Europski odbor za poluvodiče.
- (41) Za brz, učinkovit i koordiniran odgovor Unije na poluvodičku krizu potrebno je donositeljima odluka pružiti pravodobne i ažurirane informacije o razvoju operativne situacije te se pobrinuti da je moguće poduzeti učinkovite mjere za osiguravanje opskrbe poluvodičima u pogođenim kritičnim sektorima.
- (42) Stanje poluvodičke krize trebalo bi proglasiti ako postoje konkretni, ozbiljni i pouzdani dokazi o takvoj krizi. Poluvodička kriza nastupa u slučaju ozbiljnih poremećaja u opskrbi poluvodičima zbog kojih nastaju znatne nestašice koje uzrokuju znatna kašnjenja i negativne posljedice na jedan ili više važnih gospodarskih sektora u Uniji, izravno ili zbog lančane reakcije uzrokovane nestašicom s obzirom na to da su industrijski sektori Unije velika baza korisnika poluvodiča. Poluvodička kriza može nastupiti i kad zbog ozbiljnih poremećaja u opskrbi poluvodičima dođe do znatnih

---

⁵⁸ Uredba (EU) 2019/452 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2019. o uspostavi okvira za provjeru izravnih stranih ulaganja u Uniji (SL L 79I, 21.3.2019., str. 1.–14.).

⁵⁹ Uredba Vijeća (EZ) br. 428/2009 od 5. svibnja 2009. o uspostavljanju režima Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoza robe s dvojnou namjenom (SL L 134, 29.5.2009., str 1.–269.).

nestašica koje sprečavaju dobavu, popravak i održavanje osnovnih proizvoda koje upotrebljavaju kritični sektori, primjerice medicinske i dijagnostičke opreme.

- (43) Kako bi se pružio brz i učinkovit odgovor na takvu poluvodičku krizu, Komisija bi trebala biti ovlaštena da, uzimajući u obzir mišljenje Europskog odbora za poluvodiče, provedbenim aktima na unaprijed određeno razdoblje proglasi krizno stanje. Komisija bi trebala, uzimajući u obzir mišljenje Europskog odbora za poluvodiče, procijeniti potrebu za produljenjem i, ako se potvrdi da takva potreba postoji, produljiti trajanje kriznog stanja na unaprijed utvrđeno razdoblje.
- (44) U kriznom stanju neophodne su bliska suradnja između Komisije i država članica te koordinacija svih nacionalnih mjera poduzetih u pogledu lanca opskrbe poluvodičima kako bi se poremećaji uklonili vodeći računa o usklađenosti, otpornosti i učinkovitosti. U tu bi svrhu Europski odbor za poluvodiče prema potrebi trebao održavati izvanredne sastanke. Sve poduzete mjere trebale bi biti strogo ograničene na trajanje kriznog stanja.
- (45) Pri proglašenju kriznog stanja trebalo bi utvrditi i provesti odgovarajuće, učinkovite i razmjerne mjere, ne dovodeći u pitanje moguću kontinuiranu međunarodnu suradnju s relevantnim partnerima koja ima za cilj ublažiti kriznu situaciju u razvoju. Komisija bi prema potrebi trebala zatražiti informacije od poduzetnika u lancu opskrbe poluvodičima. Nadalje, Komisija bi trebala moći, ako je to nužno i razmjerno, obvezati integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom da prihvate narudžbu za proizvodnju proizvoda relevantnih u vrijeme krize i daju joj prednost te djelovati kao središnje tijelo za nabavu kad je za to ovlaste države članice. Komisija bi te mjere mogla ograničiti na određene kritične sektore. Nadalje, Europski odbor za poluvodiče može pružati savjete o potrebi uvođenja režima za kontrolu izvoza u skladu s Uredbom (EU) 2015/479 Europskog parlamenta i Vijeća⁶⁰. Europski odbor za poluvodiče također može procijeniti daljnje primjerene i djelotvorne mjere te pružati savjete o njima. Primjena svih tih hitnih mjera trebala bi biti razmjerna i ograničena na ono što je potrebno za uklanjanje znatnih poremećaja u mjeri u kojoj je to u najboljem interesu Unije. Komisija bi trebala redovito izvješćivati Europski parlament i Vijeće o poduzetim mjerama i razlozima na kojima se one temelje. Komisija može nakon savjetovanja s Odborom izdati dodatne smjernice o provedbi i primjeni hitnih mjera.
- (46) Za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta kritičan je niz sektora. Ti su kritični sektori oni koji su navedeni u Prilogu Komisijinu Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o otpornosti kritičnih subjekata⁶¹. Za potrebe ove Uredbe kritičnim bi se sektorom usto trebale smatrati obrambene i druge aktivnosti koje su važne za javnu sigurnost i zaštitu. Određene mjere trebale bi se donositi samo radi osiguravanja opskrbe kritičnih sektora. Kad poluvodička kriza poremeti ili prijeti da će poremetiti njihov rad, Komisija može hitne mjere ograničiti na neke od tih sektora ili na njihove određene dijelove.
- (47) Za vrijeme kriznog stanja od poduzetnika u lancu opskrbe poluvodičima s poslovnim nastanom u Uniji zahtjeva se dostava informacija radi dubinske procjene poluvodičke krize kako bi se utvrdile potencijalne mjere ublažavanja ili hitne mjere na razini Unije ili nacionalnoj razini. Takve informacije mogu se odnositi na proizvodnu sposobnost,

---

⁶⁰ Uredba (EU) 2015/479 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2015. o zajedničkim pravilima za izvoz (SL L 83, 27.3.2015., str. 34.).

⁶¹ COM(2020) 829. 16.12.2020.

proizvodni kapacitet te trenutačne glavne poremećaje i uska grla. Ti bi aspekti mogli uključivati uobičajenu i trenutačnu stvarnu zalihu proizvoda relevantnih u vrijeme krize u proizvodnim postrojenjima poduzeća koja se nalaze u Uniji te u postrojenjima u trećim zemljama kojima poduzeće upravlja ili od kojih naručuje ili kupuje zalihe, uobičajeno i trenutačno prosječno vrijeme isporuke proizvoda koji se najviše proizvode, očekivani obujam proizvodnje u sljedeća tri mjeseca za svako proizvodno postrojenje u Uniji, razloge zbog kojih nije moguće ostvariti proizvodni kapacitet ili druge postojeće podatke potrebne da bi se procijenila priroda poluvodičke krize ili moguće mjere ublažavanja ili hitne mjere na nacionalnoj razini ili razini Unije. Svaki zahtjev trebao bi biti razmjernan, a pri njegovu bi postavljanju trebalo uzeti u obzir legitimne ciljeve poduzetnika te troškove i trud koji je potrebno uložiti u stavljanje podataka na raspolaganje i utvrditi odgovarajuće rokove za dostavljanje traženih informacija. Poduzetnici bi trebali biti obvezni odgovoriti na zahtjev i mogu podlijegati sankcijama ako to ne učine ili ako dostave netočne informacije. Na sve bi se prikupljene informacije trebala primjenjivati pravila o povjerljivosti. Ako poduzetnik dobije zahtjev za informacije o svojim aktivnostima u području poluvodiča od treće zemlje, o tome bi trebao obavijestiti Komisiju kako bi se moglo ocijeniti je li opravdano da i Komisija dostavi zahtjev za informacije.

- (48) Kako bi se osiguralo da kritični sektori mogu nastaviti s radom u vrijeme krize i kad je to potrebno i razmjerno za tu svrhu, Komisija bi integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom mogla obvezati da prihvate narudžbe proizvoda relevantnih za vrijeme krize i daju im prednost. Ta se obveza može proširiti i na postrojenja za proizvodnju poluvodiča koja su pristala na takvu mogućnost u kontekstu primanja javne potpore. Odluku o prioritetnoj narudžbi trebalo bi donijeti u skladu sa svim primjenjivim pravnim obvezama Unije, uzimajući u obzir okolnosti pojedinog slučaja. Obveza u pogledu ispunjavanja prioritetnih narudžbi trebala bi imati prednost pred bilo kojom obvezom na činidbu na temelju privatnog ili javnog prava, a njome bi se trebali uzeti u obzir legitimni ciljevi poduzetnika te troškovi i trud koji je potrebno uložiti radi bilo kakve promjene u redosljedu proizvodnje. Poduzetnicima koji ne ispune obvezu u pogledu prioritetnih narudžbi mogu se izreći sankcije.
- (49) Dotični poduzetnik trebao bi biti obavezan prihvatiti prioritetnu narudžbu i dati joj prednost. U iznimnim i opravdanim slučajevima poduzetnik bi mogao od Komisije zatražiti da preispita nametnutu obvezu. To se primjenjuje ako postrojenje ne može ispuniti narudžbu čak i ako joj da prednost, bilo zbog nedostatne proizvodne sposobnosti bilo zbog nedostatnog proizvodnog kapaciteta, ili ako bi to predstavljalo nerazumno ekonomsko opterećenje i izazvalo posebne poteškoće za postrojenje.
- (50) Ako poduzetnik koji posluje u lancu opskrbe poluvodičima u Uniji iznimno zaprimi prioritetnu narudžbu od treće zemlje, trebao bi o tom zahtjevu obavijestiti Komisiju kako bi se na temelju te informacije moglo procijeniti bi li, ako postoji znatan učinak na sigurnost opskrbe kritičnih sektora i ako su u danom slučaju ispunjeni drugi zahtjevi nužnosti, proporcionalnosti i zakonitosti, i Komisija trebala nametnuti obvezu u pogledu prioritetne narudžbe.
- (51) S obzirom na važnost sigurnosti opskrbe kritičnih sektora koji obavljaju vitalne društvene funkcije, poštovanje obveze u pogledu ispunjavanja prioritetnih narudžbi ne bi trebalo podrazumijevati odgovornost za štetu prema trećim stranama zbog bilo kakvog kršenja ugovornih obveza koje može proizići iz nužnih privremenih promjena operativnih procesa dotičnog proizvođača, u mjeri u kojoj je kršenje ugovornih obveza bilo nužno radi poštovanja obveze davanja prednosti prioritetnim narudžbama.

Poduzetnici koji su potencijalno obuhvaćeni područjem primjene prioriternih narudžbi trebali bi navesti tu mogućnost u uvjetima svojih poslovnih ugovora. Ne dovodeći u pitanje primjenjivost drugih odredaba, to izuzeće od odgovornosti ne utječe na odgovornost za neispravne proizvode, kako je propisana Direktivom Vijeća 85/374/EEZ od 25. srpnja 1985.⁶²

- (52) Obveza davanja prednosti proizvodnji određenih proizvoda poštuje i neće nerazmjerno utjecati na slobodu poduzetništva i ugovornu slobodu utvrđene u članku 16. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) te na pravo na vlasništvo utvrđeno u članku 17. Povelje. U skladu s člankom 52. stavkom 1. Povelje svako ograničenje tih prava u ovoj Uredbi bit će predviđeno zakonodavstvom, poštovat će bit tih prava i sloboda te će biti usklađeno s načelom proporcionalnosti.
- (53) Nakon proglašenja kriznog stanja dvije ili više država članica mogle bi Komisiju ovlastiti da objedini potražnju i djeluje u njihovo ime za javnu nabavu u javnom interesu, u skladu s postojećim pravilima i postupcima u Uniji i oslanjajući se pritom na svoju kupovnu moć. Komisiju bi se mandatom moglo ovlastiti da za određene kritične sektore sklapa sporazume o kupnji proizvoda relevantnih u vrijeme krize. Komisija bi uz savjetovanje s Odborom trebala procijeniti korisnost, nužnost i proporcionalnost za svaki zahtjev. Ako ne namjerava postupiti u skladu sa zahtjevom, o tome bi trebala obavijestiti predmetne države članice i Odbor te navesti svoje razloge. Nadalje, države članice sudionice trebale bi imati pravo imenovati predstavnike koji će pružati smjernice i savjete u postupcima nabave i pregovorima o ugovorima o kupnji. Uvođenje i upotreba kupljenih proizvoda trebali bi ostati u nadležnosti država članica sudionica.
- (54) Za vrijeme krize zbog nestašice poluvodiča moglo bi se pokazati potrebnim da Unija razmotri zaštitne mjere. Europski odbor za poluvodiče može izraziti svoja stajališta koja bi mogla pridonijeti Komisijinoj procjeni predstavlja li stanje na tržištu znatan nedostatak osnovnih proizvoda u skladu s Uredbom (EU) 2015/479.
- (55) Kako bi se olakšale neometana, djelotvorna i usklađena provedba ove Uredbe te suradnja i razmjena informacija, trebalo bi osnovati Europski odbor za poluvodiče. Europski odbor za poluvodiče trebao bi Komisiji pružati savjete i pomagati joj u vezi s određenim pitanjima. To bi trebalo obuhvaćati savjetovanje odbora javnih tijela Zajedničkog poduzeća za čipove o inicijativi Čipovi za Europu, razmjenu informacija o radu integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom, razmatranje i pripremu utvrđivanja specifičnih sektora i tehnologija s potencijalno visokim društvenim učinkom i pripadajućom važnosti za sigurnost za koje je potrebno certificiranje pouzdanih proizvoda te rad u području koordiniranog praćenja i odgovora na krizu. Nadalje, Europski odbor za poluvodiče trebao bi osigurati dosljednu primjenu ove Uredbe te olakšati suradnju među državama članicama i razmjenu informacija o pitanjima povezanima s ovom Uredbom. Europski odbor za poluvodiče trebao bi podupirati Komisiju u međunarodnoj suradnji u skladu s međunarodnim obvezama, među ostalim u prikupljanju informacija i procjeni krize. Nadalje, Europski odbor za poluvodiče trebao bi koordinirati, surađivati i razmjenjivati informacije s drugim strukturama Unije za odgovor na krizu i pripravnost na krize kako bi Unija imala dosljedan i koordiniran pristup kad je riječ o odgovoru i mjerama pripravnosti u slučaju poluvodičkih kriza.

---

⁶² Direktiva Vijeća 85/374/EEZ od 25. srpnja 1985. o približavanju zakona i drugih propisa država članica u vezi s odgovornošću za neispravne proizvode (85/374/EEZ) (SL L 210, 7.8.1985., str. 29.).

- (56) Europskim odborom za poluvodiče trebao bi predsjedati predstavnik Komisije. Nacionalna jedinstvena kontaktna točka svake države članice trebala bi u Europski odbor za poluvodiče imenovati barem jednog predstavnika na visokoj razini. Usto bi mogli imenovati različite predstavnike u vezi s različitim zadaćama Europskog odbora za poluvodiče, ovisno o tome o kojem se poglavlju ove Uredbe raspravlja na sastancima Europskog odbora za poluvodiče. Komisija može osnovati podskupine i trebala bi imati pravo organizirati rad tako da poziva stručnjake da sudjeluju na sastancima na *ad hoc* osnovi ili da poziva organizacije koje zastupaju interese poluvodičke industrije Unije, kao što je Industrijski savez za procesore i poluvodičke tehnologije, da sudjeluju u podskupinama kao promatrači.
- (57) Europski odbor za poluvodiče održavat će zasebne sastanke za zadaće iz poglavlja II. te za zadaće iz poglavlja III. i IV. Države članice trebale bi nastojati osigurati djelotvornu i učinkovitu suradnju u Europskom odboru za poluvodiče. Komisija bi trebala moći olakšati interakcije Europskog odbora za poluvodiče i drugih tijela, ureda, agencija i savjetodavnih skupina Unije. S obzirom na važnost opskrbe poluvodičima za druge sektore i posljedičnu potrebu za koordinacijom Komisija bi, ako je to relevantno i primjereno, trebala osigurati sudjelovanje drugih institucija i tijela Unije kao promatrača na sastancima Europskog odbora za poluvodiče u vezi s mehanizmom za praćenje i odgovor na krizu uspostavljenim u poglavlju IV. Kako bi nastavio i iskoristio rad europske stručne skupine za poluvodiče, Europski odbor za poluvodiče trebao bi nakon provedbe Preporuke Komisije o zajedničkom Unijinom paketu mjera za prevladavanje nestašica poluvodiča obavljati njezine zadaće. Nakon što Europski odbor za poluvodiče započne s radom, ta bi stručna skupina trebala prestati postojati.
- (58) Države članice imaju ključnu ulogu u primjeni i provedbi ove Uredbe. U tom bi pogledu svaka država članica trebala imenovati jedno ili više nacionalnih nadležnih tijela za potrebe učinkovite provedbe ove Uredbe te se pobrinuti da ta tijela imaju odgovarajuće ovlasti i da raspolažu odgovarajućim resursima. Države članice mogle bi imenovati postojeće tijelo ili postojeća tijela. Kako bi se povećala organizacijska učinkovitost u državama članicama i uspostavila službena kontaktna točka za kontakt s javnošću i drugim dionicima na razini država članica i Unije, uključujući Komisiju i Europski odbor za poluvodiče, svaka država članica trebala bi odrediti, unutar jednog od tijela koje je odredila kao nadležno tijelo na temelju ove Uredbe, jednu nacionalnu jedinstvenu kontaktnu točku odgovornu za koordinaciju pitanja povezanih s ovom Uredbom i prekograničnu suradnju s nadležnim tijelima drugih država članica.
- (59) Kako bi se osigurala pouzdana i konstruktivna suradnja nadležnih tijela na razini Unije i na nacionalnoj razini, sve strane uključene u primjenu ove Uredbe trebale bi poštovati povjerljivost informacija i podataka prikupljenih pri obavljanju svojih zadaća. Komisija i nacionalna nadležna tijela, njihovi dužnosnici, službenici i druge osobe koje rade pod nadzorom tih tijela te dužnosnici i državni službenici drugih tijela država članica ne bi smjeli otkrivati informacije koje su prikupili ili razmijenili u skladu s ovom Uredbom i koje su obuhvaćene obvezom čuvanja poslovne tajne. To bi se trebalo primjenjivati i na Europski odbor za poluvodiče i Odbor za poluvodiče osnovane ovom Uredbom. Prema potrebi, Komisija bi trebala moći donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju praktične upute za postupanje s povjerljivim informacijama u kontekstu prikupljanja informacija.
- (60) Ispunjavanje obveza nametnutih na temelju ove Uredbe trebalo bi biti izvršivo s pomoću novčanih kazni i periodičnih penala. U tu svrhu također bi trebalo utvrditi odgovarajuće razine novčanih kazni i periodičnih penala za nepoštovanje obveza.

Osim na izricanje novčanih kazni i periodičnih penala rokovi zastare trebali bi se primjenjivati i na izvršenje sankcija. Usto, Komisija bi predmetnim poduzetnicima ili predstavničkim organizacijama poduzetnika trebala dati pravo na saslušanje.

- (61) Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora radi izmjene Priloga I. ovoj Uredbi kako bi se uzele u obzir tehnološke promjene i kretanja na tržištu, u pogledu djelovanja koja su u njemu utvrđena na način koji je u skladu s ciljevima ove Uredbe i radi izmjene Priloga II. ovoj Uredbi u pogledu mjerljivih pokazatelja kad se to smatra potrebnim te radi dopune ove Uredbe odredbama o uspostavi okvira za praćenje i evaluaciju. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.⁶³ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kad i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (62) Radi ostvarenja ciljeva Inicijative i osiguranja ujednačenih uvjeta za provedbu ove Uredbe Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u vezi s odabirom ECIC-a te u vezi s postupkom za uspostavu i definiranje zadaća centara kompetentnosti i postupkom za uspostavu mreže. Nadalje, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u pogledu proglašenja stanja poluvodičke krize kako bi se omogućio brz i koordiniran odgovor te utvrdile praktične upute za postupanje s povjerljivim informacijama. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća.⁶⁴
- (63) S obzirom na to da cilj ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njezina opsega ili učinaka djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

1. Ovom se Uredbom uspostavlja okvir za jačanje poluvodičkog sektora na razini Unije, u prvom redu sljedećim mjerama:
  - (a) uspostavom inicijative Čipovi za Europu („Inicijativa”);

---

⁶³ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

⁶⁴ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (b) određivanjem kriterija za priznavanje i podupiranje prvih integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom svoje vrste koje povećavaju sigurnost opskrbe poluvodičima u Uniji;
- (c) uspostavom koordinacijskog mehanizma između država članica i Komisije za praćenje opskrbe poluvodičima i odgovora na krizu u nestašici poluvodiča.

*Članak 2.
Definicije*

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- 1. „poluvodič” znači jedno od sljedećeg:
  - (a) materijal, bilo elementarni, kao što je silicij, bilo spoj, kao što je silicijev karbid, kojem se može mijenjati električna vodljivost, ili
  - (b) komponenta koja se sastoji od niza slojeva poluvodičkih, izolacijskih i vodljivih materijala u skladu s unaprijed određenim uzorkom i koja je namijenjena za obavljanje jasno definiranih elektroničkih i/ili fotoničkih funkcija;
- 2. „čip” znači elektronički uređaj koji čine razni funkcionalni elementi na jednom komadu poluvodičkog materijala, obično u obliku memorijskih, logičkih, procesorskih i analognih uređaja; još se naziva „integrirani krug”;
- 3. „tehnološki čvor” znači struktura na poluvodiču koja služi kao tranzistorska upravljačka elektroda i mjera za proizvodni postupak u nanometrima;
- 4. „lanac opskrbe poluvodičima” znači sustav aktivnosti, organizacija, aktera, tehnologije, informacija, resursa i usluga uključenih u proizvodnju poluvodiča koji obuhvaća sirovine, proizvodnu opremu, projektiranje, proizvodnju, sklapanje, ispitivanje i pakiranje;
- 5. „lanac vrijednosti poluvodiča” znači skup aktivnosti povezanih s poluvodičkim proizvodom od njegova koncipiranja do njegove krajnje upotrebe, uključujući sirovine, proizvodnu opremu, istraživanje, projektiranje, proizvodnju, ispitivanje, sklapanje i pakiranje do ugradnje u gotove proizvode i validacije u njima;
- 6. „pilot-linija” znači eksperimentalni projekt ili aktivnost što se odnosi na više razine tehnološke spremnosti, od treće do osme, radi unapređenja infrastrukture potrebne za testiranje, demonstraciju i ugađanje proizvoda ili sustava s obzirom na pretpostavke modela;
- 7. „koordinator” znači pravni subjekt koji je član europskog konzorcija za infrastrukturu za čipove osnovanog u skladu s člankom 7. i kojeg su svi članovi tog konzorcija imenovali glavnom kontaktnom točkom za potrebe odnosa konzorcija s Komisijom;
- 8. „mala i srednja poduzeća” ili „MSP-ovi” znači mala i srednja poduzeća kako su definirana u članku 2. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ⁶⁵;

---

⁶⁵ Preporuka Komisije od 6. svibnja 2003. o definiciji mikro, malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

9. „poduzeće srednje tržišne kapitalizacije” znači poduzeće koje nije MSP i koje zapošljava najviše 1 500 osoba, pri čemu se broj zaposlenika izračunava u skladu s člancima od 3. do 6. Priloga Preporuci 2003/361/EZ;
10. „prvo postrojenje svoje vrste” znači industrijsko postrojenje sposobno za proizvodnju poluvodiča, koja obuhvaća glavni ili završni proizvodni postupak ili oba, koje već u bitnoj mjeri ne postoji u Uniji ili za koje ne postoji obveza da će se u njoj izgraditi, naprimjer u pogledu tehnološkog čvora, materijala supstrata kao što su silicijev karbid i galijev nitrid te drugih inovacija proizvoda koje se odnose na poboljšanje radnih karakteristika, procesa ili energetske i okolišne učinkovitosti;
11. „čipovi sljedeće generacije” i „poluvodičke tehnologije sljedeće generacije” znači čipovi i poluvodičke tehnologije koji nadmašuju najsuvremeniju tehnologiju nudeći znatna povećanja računalne snage ili energetske učinkovitosti, kao i druge bitne koristi kad je riječ o energiji i okolišu;
12. „glavni proizvodni postupak” znači cjelokupna obrada poluvodičke pločice;
13. „završni proizvodni postupak” znači pakiranje, sklapanje i testiranje svakog pojedinačnog integriranog kruga;
14. „korisnik poluvodiča” znači poduzetnik koji proizvodi proizvode u koje se ugrađuju poluvodiči;
15. „ključni sudionici na tržištu” znači poduzetnici u Unijinu poluvodičkom sektoru čije je pouzdano funkcioniranje ključno za lanac opskrbe poluvodičima;
16. „kritični sektor” znači bilo koji sektor iz Priloga Komisijinu Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o otpornosti kritičnih subjekata te obrambeni sektor i druge aktivnosti koje su važne za javnu sigurnost i zaštitu;
17. „proizvod relevantan u vrijeme krize” znači poluvodiči, poluproizvodi i sirovine potrebne za proizvodnju poluvodiča ili poluproizvoda koji su pogođeni krizom poluvodiča ili su strateški važni za prevladavanje te krize ili njezinih gospodarskih posljedica;
18. „proizvodna sposobnost” znači potencijalna proizvodnja postrojenja za proizvodnju poluvodiča s optimalnim resursima, obično količina pločica određene veličine koja se može obraditi u određenom vremenu;
19. „proizvodni kapacitet” znači proizvodnja postrojenja za proizvodnju poluvodiča, obično količina pločica određene veličine koja se uglavnom obradi u određenom vremenu.

POGLAVLJE II.

INICIJATIVA ČIPOVI ZA EUROPU

ODJELJAK 1.

OPĆE ODREDBE

Članak 3.

Uspostava Inicijative

1. Inicijativa se uspostavlja u trajanju višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021.–2027.
2. Inicijativa se podupire financiranjem iz programa Obzor Europa i programa Digitalna Europa, osobito njegova specifičnog cilja br. 6, u maksimalnom okvirnom iznosu od 1,65 milijardi EUR odnosno 1,65 milijardi EUR. To se financiranje provodi u skladu s Uredbom (EU) 2021/695 i Uredbom (EU) 2021/694.

Članak 4.

Ciljevi Inicijative

1. Opći je cilj Inicijative pružanje potpore razvoju tehnoloških kapaciteta i inovacija velikih razmjera u cijeloj Uniji kako bi se omogućili razvoj i uvođenje najsuvremenijih poluvodičkih i kvantnih tehnologija kao i onih sljedeće generacije koje će povećati mogućnosti Unije u naprednom projektiranju, integraciji sustava i proizvodnji čipova te doprinijeti ostvarenju digitalne i zelene tranzicije.
2. Inicijativa ima sljedećih pet operativnih ciljeva:
  - (a) postupna izgradnja naprednih kapaciteta velikih razmjera za projektiranje integrirane poluvodičke tehnologije. Taj se operativni cilj postiže:
    1. uspostavom inovativne virtualne platforme, dostupne u cijeloj Uniji, kojom će se postojeći i novi kapaciteti za projektiranje objediniti s proširenim bibliotekama i alatima za automatizaciju projektiranja elektroničkih elemenata i sklopova (EDA);
    2. unapređivanjem kapaciteta za projektiranje aktualnim inovativnim postignućima, kao što su arhitekture procesora koje se temelje na arhitekturi smanjenog skupa naredbi (RISC-V);
    3. proširenjem ekosustava poluvodiča integriranjem vertikalnih tržišnih sektora, čime se doprinosi zelenim, digitalnim i inovacijskim programima Unije;
  - (b) poboljšanje postojećih i razvoj novih naprednih pilot-linija. Taj se operativni cilj postiže:
    1. povećanjem tehnoloških sposobnosti u tehnologijama proizvodnje čipova sljedeće generacije združivanjem istraživačkih i inovacijskih aktivnosti i pripremom razvoja budućih tehnoloških čvorova, uključujući najsuvremenije čvorove manje od 2 nm, potpuno osiromašeni silicij na

- izolatoru (FD-SOI) od 10 nm i manje te 3D integraciju heterogenih sustava i napredno pakiranje;
2. podupiranjem inovacija velikih razmjera omogućivanjem pristupa novim ili postojećim pilot-linijama za eksperimentiranje, testiranje i validaciju novih projektnih koncepata u kojima se integriraju ključne funkcionalnosti, kao što su novi materijali i arhitekture za energetske elektroniku koji potiču održivu energiju i elektromobilnost, niža potrošnja energije, sigurnost i veća računalna snaga, ili u kojima se integriraju revolucionarne tehnologije, kao što su neuromorfni čipovi i ugrađeni čipovi za umjetnu inteligenciju, integrirana fotonika, grafen i druge 2D tehnologije bazirane na materijalima;
  3. podupiranjem integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom tako da imaju prioritetni pristup novim pilot-linijama;
- (c) izgradnja naprednih tehnoloških i inženjerskih kapaciteta za ubrzanje inovativnog razvoja kvantnih čipova;
- (d) uspostava mreže centara kompetentnosti u cijeloj Uniji kako bi se:
1. ojačali kapaciteti i dionicima, uključujući MSP-ove i *start-up* poduzeća koji su krajnji korisnici, ponudilo široko stručno znanje te tako olakšali pristup i učinkovito korištenje tim kapacitetima i resursima;
  2. riješio problem nedostatka vještina, i to privlačenjem i mobiliziranjem novih talenata te pružanjem potpore razvoju odgovarajuće kvalificirane radne snage za jačanje poluvodičkog sektora, među ostalim prekvalifikacijom i usavršavanjem radnika;
- (e) poduzimanje aktivnosti, zajednički nazvanih aktivnosti u okviru „Fonda za čipove”, kojima bi se *start-up* i *scale-up* poduzećima, MSP-ovima i drugim poduzećima u lancu vrijednosti poluvodiča olakšao pristup financiranju zaduživanjem i financiranju vlasničkim kapitalom, putem mehanizma mješovitog financiranja u okviru fonda InvestEU te preko Europskog vijeća za inovacije s ciljem:
1. povećanja učinka poluge proračunske potrošnje Unije i postizanja većeg multiplikacijskog učinka u pogledu privlačenja financijskih sredstava iz privatnog sektora;
  2. pružanja potpore poduzećima s teškoćama u pristupu financiranju i odgovaranja na potrebu za jačanjem gospodarske otpornosti Unije i njezinih država članica;
  3. ubrzavanja ulaganja u području tehnologije proizvodnje poluvodiča i projektiranja čipova te poticanja financiranja iz javnog i privatnog sektora, uz istodobno povećanje sigurnosti opskrbe za cijeli lanac vrijednosti poluvodiča.

Članak 5.

Komponente Inicijative

1. Inicijativa ima sljedećih pet komponenti:
  - (a) kapaciteti za projektiranje za integrirane poluvodičke tehnologije;

- (b) pilot-linije za pripremu inovativne proizvodnje i za objekte za testiranje i eksperimentiranje;
- (c) napredni tehnološki i inženjerski kapaciteti za kvantne čipove;
- (d) mreža centara kompetentnosti i razvoj vještina;
- (e) aktivnosti u okviru „Fonda za čipove” za olakšavanje pristupa *start-up* i *scale-up* poduzeća, MSP-ova i drugih poduzeća u lancu vrijednosti poluvodiča financiranjem zaduživanjem i financiranjem vlasničkim kapitalom.

Članak 6.

Sinergije s programima Unije

1. Inicijativom se omogućuju sinergije s programima Unije kako je navedeno u Prilogu III. Komisija vodi računa da iskorištavanje komplementarnosti Inicijative s programima Unije ne bude zapreka ostvarivanju ciljeva.

Članak 7.

Europski konzorcij za infrastrukturu za čipove

1. Za potrebe provedbe prihvatljivih djelovanja i drugih povezanih zadaća koje se financiraju u okviru Inicijative može se osnovati europski konzorcij za infrastrukturu za čipove („ECIC”) pod uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Za ECIC vrijedi sljedeće:
  - (a) ima pravnu osobnost od datuma stupanja na snagu odluke Komisije iz stavka 6.;
  - (b) ima jedno ili više zakonskih sjedišta na državnom području jedne ili više država članica;
  - (c) sastoji se od najmanje tri pravna subjekta iz najmanje tri države članice te posluje kao konzorcij javno-privatnog sektora u kojem sudjeluju države članice i privatni pravni subjekti;
  - (d) imenuje koordinatora.
3. Koordinator Komisiji podnosi pisani zahtjev koji sadržava sljedeće:
  - (a) zahtjev Komisiji za osnivanje ECIC-a s popisom predloženih pravnih subjekata koji čine ECIC;
  - (b) nacrt statuta ECIC-a koji sadržava barem odredbe o: postupku osnivanja, članstvu, proračunu, registriranom sjedištu, mjerodavnom pravu i nadležnosti, vlasništvu nad rezultatima, upravljanju, uključujući postupak donošenja odluka i konkretnu ulogu te, ako je primjenjivo, glasačka prava država članica i Komisije, likvidaciji, izvješćivanju te odgovornosti.
4. Komisija razmatra zahtjev za osnivanje ECIC-a na temelju svih sljedećih kriterija:
  - (a) odgovarajućih kompetencija, znanja i sposobnosti predloženog ECIC-a i pravnih subjekata koji ga čine u području poluvodiča;
  - (b) odgovarajućeg upravljačkog kapaciteta, osoblja i infrastrukture potrebnih za provedbu prihvatljivih djelovanja u okviru Inicijative;

- (c) operativnih i pravnih sredstava za primjenu administrativnih i ugovornih pravila te pravila o financijskom upravljanju koja su utvrđena na razini Unije;
  - (d) odgovarajuće financijske izvedivosti koja odgovara razini sredstava Unije kojima će upravljati i dokazane, ako je to primjereno, putem jamstava koja po mogućnosti izdaje javno tijelo;
  - (e) proračuna koji bi države članice i sudionici iz privatnog sektora stavili na raspolaganje za financiranje ECIC-a i povezanih modaliteta;
  - (f) odgovarajuće sposobnosti ECIC-a da osigura pokrivanje potreba industrije.
5. Komisija provedbenim aktom i na temelju kriterija iz stavka 4. donosi jednu od sljedećih odluka:
- (a) o osnivanju ECIC-a, ako zaključi da su zahtjevi utvrđeni u stavcima 3. i 4. ispunjeni;
  - (b) o odbijanju zahtjeva, ako zaključi da zahtjevi utvrđeni u stavcima 3. i 4. nisu ispunjeni.

Provedbeni akt donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 33. stavka 2.

6. Podnositelji zahtjeva obavješćuju se o odluci iz stavka 5.
7. Odluka o osnivanju ECIC-a objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*.
8. ECIC ima znatnu opću autonomiju u utvrđivanju članstva, upravljanja, financiranja, proračuna i načina na koji se od članova traže odgovarajući financijski doprinosi, glasačkih prava i metoda rada. Međutim, organizacija, sastav i metode rada ECIC-a, uključujući bilo kakve izmjene Statuta, moraju biti u skladu s ciljevima ove Uredbe i inicijative Čipovi za Europu i doprinositi njihovom ostvarenju te se o njima obavješćuje Komisija.
9. ECIC objavljuje godišnje izvješće o radu s tehničkim opisom svojih aktivnosti i financijskim izvještajem. Godišnje izvješće o radu dostavlja se Komisiji i objavljuje. Komisija može dati preporuke u vezi s pitanjima obuhvaćenima godišnjim izvješćem o radu.

Članak 8.

Europska mreža centara kompetentnosti za poluvodiče

1. Za potrebe provedbe djelovanja u okviru komponente Inicijative iz članka 5. točke (d) može se uspostaviti europska mreža centara kompetentnosti za poluvodiče („mreža”).
2. Kad je riječ o provedbi djelovanja u okviru komponente Inicijative iz članka 5. točke (d), mreža može obavljati sve ili neke od sljedećih aktivnosti u korist industrije Unije, osobito MSP-ova i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije, te javnog sektora:
- (a) omogućivanje pristupa uslugama projektiranja i alatima za projektiranje u okviru komponente Inicijative iz članka 5. točke (a) te pilot-linijama koje se podupiru u okviru komponente Inicijative iz članka 5. točke (b);
  - (b) informiranje i dijeljenje potrebnog iskustva, stručnog znanja te vještina s dionicima kako bi im se pomoglo da djelotvornom upotrebom infrastrukture

- ubrzaju razvoj i integraciju novih poluvodičkih tehnologija, mogućnosti projektiranja i koncepata sustava;
- (c) informiranje i pružanje ili omogućavanje pristupa stručnom znanju, iskustvu te uslugama, među ostalim alatima za provjeru spremnosti projektiranog sustava, novim i postojećim pilot-linijama te potpornim mjerama u okviru Inicijative koje su potrebne za razvoj vještina i kompetencija;
  - (d) olakšavanje prijenosa stručnog znanja i iskustva između država članica i regija, poticanje razmjene vještina, znanja i primjera dobre prakse te poticanje zajedničkih programa;
  - (e) razvoj i vođenje posebnih aktivnosti osposobljavanja u području poluvodičkih tehnologija kao potporu stvaranju baze talenata u Uniji.
3. Države članice određuju kandidate za centre kompetentnosti u skladu sa svojim nacionalnim postupcima i administrativnim i institucionalnim strukturama u otvorenom natjecateljskom postupku. Komisija provedbenim aktima utvrđuje postupak za osnivanje centara kompetentnosti, uključujući kriterije odabira, te daljnje zadaće i funkcije centara u pogledu provedbe djelovanja u okviru Inicijative, postupak za uspostavu mreže i postupak donošenja odluka o odabiru subjekata koji čine mrežu. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 33. stavka 2.
4. Mreža ima znatnu opću autonomiju u određivanju načina na koji je organizirana te svojeg sastava i metoda rada. Međutim, organizacija, sastav i metode rada mreže moraju biti u skladu s ciljevima ove Uredbe i Inicijative te doprinositi njihovu ostvarenju.

Članak 9. Provedba

1. Komponente navedene u članku 5. točkama od (a) do (d) u okviru Inicijative mogu se povjeriti Zajedničkom poduzeću za čipove iz Uredbe Vijeća XX/XX o izmjeni Uredbe Vijeća (EU) 2021/2085 i uključiti u program rada Zajedničkog poduzeća za čipove.
2. Kako bi se uzelo u obzir tehnološke promjene i kretanja na tržištu, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 32. radi izmjene Priloga I. u pogledu aktivnosti koje su u njemu utvrđene na način koji je u skladu s ciljevima Inicijative, kako su utvrđeni u članku 4.
3. Kako bi provedba i evaluacija Inicijative bile djelotvorne, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 32. radi izmjene Priloga II. u pogledu mjerljivih pokazatelja za praćenje provedbe i izvješćivanje o ostvarivanju ciljeva Inicijative, kako su utvrđeni u članku 4.

POGLAVLJE III.

SIGURNOST OPSKRBE

Članak 10.

Integrirana proizvodna postrojenja

1. Integrirana proizvodna postrojenja prva su postrojenja svoje vrste u Uniji za projektiranje i proizvodnju poluvodiča, uključujući glavni ili završni proizvodni postupak ili oba, koja doprinose sigurnosti opskrbe unutarnjeg tržišta.
2. Integrirano proizvodno postrojenje ispunjava sljedeće kriterije:
  - (a) smatra se prvim postrojenjem svoje vrste;
  - (b) njegova uspostava i rad imaju jasan pozitivan učinak na Unijin lanac vrijednosti poluvodiča kad je riječ o sigurnosti opskrbe i povećanju kvalificirane radne snage;
  - (c) jamči da ne podliježe izvanteritorijalnoj primjeni obveza pružanja javne usluge trećih zemalja na način koji bi mogao ugroziti sposobnost poduzetnika da ispuni obveze iz članka 21. stavka 1. te se obvezuje obavijestiti Komisiju ako takva obveza nastane;
  - (d) obvezuje se ulagati u čipove sljedeće generacije.
3. Za potrebe ulaganja u čipove sljedeće generacije u skladu sa stavkom 2. točkom (d) integrirano proizvodno postrojenje ima prioritetni pristup pilot-linijama uspostavljenima u skladu s člankom 5. točkom (b). Nijednim takvim prioritetnim pristupom ne dovodi se u pitanje ostvarivanje prava drugih zainteresiranih poduzetnika na pristup pilot-linijama.

Članak 11.

EU tvornice čipova s otvorenim pristupom

1. EU tvornice čipova s otvorenim pristupom prva su postrojenja svoje vrste u Uniji za proizvodnju poluvodiča koja obavljaju glavni ili završni proizvodni postupak ili oba i nude proizvodni kapacitet nepovezanim poduzetnicima te tako doprinose sigurnosti opskrbe unutarnjeg tržišta.
2. EU tvornica čipova s otvorenim pristupom ispunjava sljedeće kriterije:
  - (a) smatra se prvim postrojenjem svoje vrste;
  - (b) njezina uspostava i rad imaju jasan pozitivan učinak na Unijin lanac vrijednosti poluvodiča kad je riječ o sigurnosti opskrbe i povećanju kvalificirane radne snage, osobito uzimajući u obzir mjeru u kojoj nudi proizvodne kapacitete za glavni ili završni proizvodni postupak ili oba poduzetnicima koji nisu povezani s postrojenjem ako postoji dostatna potražnja;
  - (c) jamči da ne podliježe izvanteritorijalnoj primjeni obveze pružanja javne usluge trećih zemalja na način koji bi mogao ugroziti sposobnost poduzetnika da ispuni obveze iz članka 21. stavka 1. te se obvezuje obavijestiti Komisiju ako takva obveza nastane;
  - (d) obvezuje se ulagati u čipove sljedeće generacije.

3. Ako EU tvornica čipova s otvorenim pristupom nudi proizvodni kapacitet poduzetnicima koji nisu povezani s operaterom postrojenja, ona uspostavlja i održava odgovarajuću i djelotvornu funkcionalnu razdvojenost postupaka projektiranja i proizvodnje radi zaštite informacija dobivenih u svakoj fazi.
4. Za potrebe ulaganja u čipove sljedeće generacije u skladu sa stavkom 2. točkom (d) EU tvornica čipova s otvorenim pristupom ima prioritetni pristup pilot-linijama uspostavljenima u skladu s člankom 5. točkom (b). Nijednim takvim prioritetnim pristupom ne dovodi se u pitanje ostvarivanje prava drugih zainteresiranih poduzetnika na pristup pilot-linijama.

*Članak 12.
Zahtjev i priznavanje*

1. Svaki poduzetnik ili konzorcij poduzetnika („podnositelj zahtjeva”) može Komisiji podnijeti zahtjev za priznavanje planiranog postrojenja podnositelja zahtjeva kao integriranog proizvodnog postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom.
2. Komisija ocjenjuje zahtjev u pravednom i transparentnom postupku uz savjetovanje s Europskim odborom za poluvodiče i na temelju sljedećih elemenata:
  - (a) ispunjavanja kriterija iz članka 10. stavka 2. odnosno članka 11. stavka 2.;
  - (b) poslovnog plana u kojem se evaluira financijska održivost projekta, uključujući informacije o svim planiranim javnim potporama;
  - (c) dokazanog iskustva podnositelja zahtjeva u instaliranju i vođenju sličnih postrojenja;
  - (d) dostavljanja odgovarajućeg popratnog dokumenta kojim se dokazuje spremnost države članice ili država članica u kojima podnositelj zahtjeva namjerava otvoriti svoje postrojenje za olakšavanje uspostave takvog postrojenja.

Komisija pravodobno obrađuje zahtjev i donosi svoju odluku te o njoj obavješćuje podnositelja zahtjeva.

3. Komisija prati aktivnosti integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom. Ako Komisija utvrdi da postrojenje više ne ispunjava kriterije iz članka 10. stavka 2. odnosno članka 11. stavka 2., o nalazima obavješćuje Europski odbor za poluvodiče. Nakon savjetovanja s Europskim odborom za poluvodiče i nakon saslušanja predstavnika postrojenja, Komisija može staviti izvan snage odluku kojom se postrojenju odobrava status integriranog proizvodnog postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom.
4. Komisija može, nakon savjetovanja s Europskim odborom za poluvodiče, staviti izvan snage odluku o priznavanju statusa integriranog proizvodnog postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom ako se priznanje temeljilo na zahtjevu koji sadržava netočne informacije.
5. Postrojenja koja više nisu integrirana proizvodna postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom gube sva prava povezana s priznanjem tog statusa koja proizlaze iz ove Uredbe.

Članak 13.

Javni interes i javna potpora

1. Smatra se da integrirana proizvodna postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom doprinose sigurnosti opskrbe poluvodičima u Uniji i stoga su u javnom interesu.
2. Kako bi se postigla sigurnost opskrbe u Uniji, države članice mogu, ne dovodeći u pitanje članke 107. i 108. Ugovora, provoditi programe potpore i davati administrativnu potporu integriranim proizvodnim postrojenjima i EU tvornicama čipova s otvorenim pristupom u skladu s člankom 14.

Članak 14.

Ubrzani nacionalni postupci izdavanja dozvola

1. Države članice osiguravaju učinkovitu i pravodobnu obradu administrativnih zahtjeva povezanih s planiranjem, izgradnjom i radom integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom. U tu svrhu sva relevantna nacionalna tijela osiguravaju najbržu pravno moguću obradu tih zahtjeva.
2. Ako takav status postoji u nacionalnom pravu, integriranim proizvodnim postrojenjima i EU tvornicama čipova s otvorenim pristupom dodjeljuje se status od najveće moguće nacionalne važnosti i kao takvi se obrađuju u postupcima izdavanja dozvola, uključujući one povezane s procjenom utjecaja na okoliš i, ako je tako propisano nacionalnim pravom, u prostornom planiranju.
3. Sigurnost opskrbe poluvodičima može se smatrati imperativnim razlogom prevladavajućeg javnog interesa u smislu članka 6. stavka 4. i članka 16. stavka 1. točke (c) Direktive 92/43/EEZ i prevladavajućeg javnog interesa u smislu članka 4. stavka 7. Direktive 2000/60. Stoga se može smatrati da su planiranje, izgradnja i rad integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom od prevladavajućeg javnog interesa, pod uvjetom da su ispunjeni ostali uvjeti utvrđeni u tim odredbama.
4. Za svako integrirano proizvodno postrojenje i EU tvornicu čipova s otvorenim pristupom predmetna država članica imenuje tijelo zaduženo za olakšavanje i koordinaciju administrativnih zahtjeva povezanih s planiranjem, izgradnjom i radom. To tijelo imenuje koordinatora koji služi kao jedinstvena kontaktna točka za integrirano proizvodno postrojenje ili EU tvornicu čipova s otvorenim pristupom. Tijelo može osnovati radnu skupinu u kojoj su zastupljena sva tijela povezana s administrativnim zahtjevima u svrhu izrade plana izdavanja dozvola te praćenja i koordinacije provedbe tog rasporeda. Ako uspostava integriranog proizvodnog postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom zahtijeva donošenje odluka u dvije ili više država članica, odgovarajuća tijela poduzimaju sve potrebne korake za učinkovitu i djelotvornu međusobnu suradnju i koordinaciju.

POGLAVLJE IV.

PRAĆENJE I ODGOVOR NA KRIZU

ODJELJAK 1. PRAĆENJE

Članak 15.

Praćenje i uzbunjivanje

1. Države članice provode redovito praćenje lanca vrijednosti poluvodiča. Pritom osobito:
  - (a) prate pokazatelje za rano upozoravanje utvrđene u skladu s člankom 16.;
  - (b) prate raspoloživost i cjelovitost usluga i robe koje isporučuju ključni sudionici na tržištu utvrđeni u skladu s člankom 17.

Države članice relevantne nalaze dostavljaju Europskom odboru za poluvodiče u obliku redovitih obavijesti.

2. Države članice pozivaju glavne korisnike poluvodiča i druge relevantne dionike da dostavljaju informacije o znatnim fluktuacijama potražnje i poznatim poremećajima u svojem lancu opskrbe. Radi lakše razmjene informacija, države članice osiguravaju mehanizam i administrativni ustroj za te obavijesti.
3. Nacionalna nadležna tijela imenovana na temelju članka 26. stavka 1. mogu zahtijevati informacije od predstavničkih organizacija poduzetnika ili pojedinačnih poduzetnika koji djeluju u lancu opskrbe poluvodičima ako je to potrebno i razmjerno za potrebe stavka 1. Nacionalna nadležna tijela u tom će slučaju posebno voditi računa o tome da se administrativno opterećenje koje MSP-ovima nastaje zbog tog zahtjeva smanji na najmanju moguću mjeru te će za dostavljanje takvih informacija prednost davati digitalnim sredstvima. Sa svim informacijama dobivenima na temelju ovog stavka postupa se u skladu s obvezama povjerljivosti utvrđenima u članku 27.
4. Ako država članica sazna za moguću poluvodičku krizu ili znatnu fluktuaciju potražnje ili ima konkretne i pouzdane informacije o bilo kojem drugom rizičnom faktoru ili događaju, odmah o tome obavješćuje Komisiju („rano upozorenje”).
5. Ako Komisija sazna za moguću poluvodičku krizu, znatnu fluktuaciju potražnje ili ima konkretne i pouzdane informacije o nastanku bilo kojeg drugog rizičnog faktora ili događaja na temelju upozorenja države članice dostavljenog u skladu sa stavkom 4. ili iz drugih izvora, uključujući informacije od međunarodnih partnera, bez nepotrebne odgode:
  - (a) saziva izvanredni sastanak Europskog odbora za poluvodiče radi koordinacije sljedećih aktivnosti:
    1. procjene opravdanosti proglašenja kriznog stanja iz članka 18.;
    2. rasprave o tome je li primjereno, potrebno i razmjerno da države članice zajednički kupe poluvodiče, poluproizvode ili sirovine koje su pogođene ili im prijeti opasnost da će biti pogođene potencijalnom poluvodičkom krizom („koordinirana nabava”);

- (b) pokretanja savjetovanja ili suradnje, u ime Unije, s relevantnim trećim zemljama kako bi se za poremećaje pronašla kooperativna rješenja u lancu opskrbe u skladu s međunarodnim obvezama. To može uključivati, prema potrebi, koordinaciju u relevantnim međunarodnim forumima.
- 6. Koordiniranu nabavu iz stavka 5. točke (a) podtočke ii. države članice provode u skladu s pravilima utvrđenima u članku 38. Direktive 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁶⁶.
- 7. Nacionalna nadležna tijela imenovana na temelju članka 26. stavka 1. sastavljaju popis poduzetnika koji posluju u lancu opskrbe poluvodičima na svojem državnom području koji, među ostalim, sadržava nepovjerljive informacije o uslugama ili robi te podatke za kontakt. Taj popis i njegova naknadna ažuriranja dostavljaju Komisiji. Komisija može, nakon savjetovanja s Europskim odborom za poluvodiče, izdati smjernice kako bi dodatno specificirala informacije koje je potrebno prikupiti te odredila tehničke specifikacije i formate.

Članak 16.

Procjena rizika za Uniju i pokazatelji za rano upozoravanje

- 1. Komisija nakon savjetovanja s Europskim odborom za poluvodiče procjenjuje rizike koji mogu poremetiti, ugroziti ili negativno utjecati na opskrbu poluvodičima (procjena rizika za Uniju). U procjeni rizika za Uniju Komisija utvrđuje pokazatelje za rano upozoravanje.
- 2. Komisija prema potrebi preispituje procjenu rizika za Uniju, uključujući pokazatelje za rano upozoravanje.
- 3. Pri praćenju lanca vrijednosti poluvodiča na temelju članka 15. države članice prate pokazatelje za rano upozoravanje koje je utvrdila Komisija.

Članak 17.

Ključni sudionici na tržištu

- 1. Države članice utvrđuju ključne sudionike na tržištu u lancima opskrbe poluvodičima na svojem državnom području uzimajući u obzir sljedeće elemente:
  - (a) broj drugih poduzetnika u Uniji koji se oslanjaju na uslugu ili robu koju isporučuje sudionik na tržištu;
  - (b) udio na tržištu takvih usluga ili robe koji ključni sudionik drži na razini Unije ili svijeta;
  - (c) važnost sudionika na tržištu za održavanje dostatne razine opskrbe uslugom ili robom u Uniji, uzimajući u obzir dostupnost alternativnih mogućnosti dobave te usluge ili robe;
  - (d) posljedice koje poremećaj u opskrbi uslugom ili robom koju isporučuje sudionik na tržištu može imati na Unijin lanac opskrbe poluvodičima i ovisna tržišta.

---

⁶⁶ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.)

2. Pri praćenju lanca vrijednosti poluvodiča na temelju članka 15. države članice, nakon savjetovanja s Europskim odborom za poluvodiče, prate dostupnost i cjelovitost usluga ili robe koje isporučuju ti ključni sudionici na tržištu.

ODJELJAK 2.

KRIZNO STANJE U OPSKRBI POLUVODIČIMA

Članak 18.

Proglašenje kriznog stanja

1. Smatra se da je poluvodička kriza nastupila ako postoje ozbiljni poremećaji u opskrbi poluvodičima zbog kojih nastaju znatne nestašice koje:
  - (a) uzrokuju znatna kašnjenja ili imaju znatne negativne posljedice na jedan ili više važnih gospodarskih sektora u Uniji, ili
  - (b) sprečavaju dobavu, popravak i održavanje osnovnih proizvoda koje upotrebljavaju kritični sektori.
2. Ako se Komisijinom procjenom dobiju konkretni, ozbiljni i pouzdani dokazi za poluvodičku krizu, Komisija može proglašiti krizno stanje provedbenim aktima u skladu s člankom 33. stavkom 2. Trajanje proglašenog stanja navodi se u provedbenom aktu. Kad, s obzirom na opseg i težinu poluvodičke krize, to zahtijevaju opravdani krajnje hitni razlozi, na provedbene akte donesene na temelju ovog članka primjenjuje se postupak predviđen u članku 33. stavku 3.
3. Prije isteka razdoblja na koje je proglašeno krizno stanje Komisija, nakon savjetovanja s Europskim odborom za poluvodiče, procjenjuje treba li proglašeno krizno stanje produljiti. Ako se u procjeni zaključi da je produljenje primjereno, Komisija može provedbenim aktima produljiti proglašeno stanje. Trajanje produljenja utvrđuje se u provedbenim aktima donesenima u skladu s člankom 33. stavkom 2. Komisija može odlučiti produljiti proglašeno krizno stanje više puta ako je to primjereno.
4. Za vrijeme kriznog stanja Komisija, na zahtjev države članice ili na vlastitu inicijativu, prema potrebi saziva izvanredne sastanke Europskog odbora za poluvodiče. Države članice blisko surađuju s Komisijom i koordiniraju sve nacionalne mjere poduzete u vezi s lancem opskrbe poluvodičima u okviru Europskog odbora za poluvodiče.
5. Mjere poduzete u skladu s člancima 20., 21. i 22. prestaju se primjenjivati kad istekne razdoblje na koje je proglašeno krizno stanje. Komisija preispituje procjenu rizika za Uniju u skladu s člankom 16. stavkom 2. najkasnije šest mjeseci nakon isteka razdoblja kriznog stanja.

Članak 19.

Paket mjera za izvanredne situacije

1. Ako se proglašeno krizno stanje i ako je to potrebno radi prevladavanja poluvodičke krize u Uniji, Komisija poduzima mjeru iz članka 20. u skladu s uvjetima koji su u

njemu utvrđeni. Komisija može poduzeti i mjere iz članka 21. ili 22. ili iz oba, pod uvjetima koji su u njima utvrđeni.

2. Komisija može, nakon savjetovanja s Europskim odborom za poluvodiče, ograničiti mjere iz članaka 21. i 22. na određene kritične sektore čije je funkcioniranje poremećeno ili im prijeti poremećaj zbog poluvodičke krize.
3. Ako se proglašeno krizno stanje i ako je to potrebno radi prevladavanja poluvodičke krize u Uniji, Europski odbor za poluvodiče može:
  - (a) procijeniti učinak mogućeg uvođenja zaštitnih mjera, a osobito odgovara li stanje na tržištu znatnom nedostatku osnovnog proizvoda u skladu s Uredbom 2015/479, i mišljenje dostaviti Komisiji;
  - (b) procijeniti i preporučiti daljnje primjerene i djelotvorne hitne mjere.
4. Primjena mjera iz stavka 1. razmjerna je i ograničena na ono što je nužno za uklanjanje ozbiljnih poremećaja vitalnih društvenih funkcija ili gospodarskih djelatnosti u Uniji te mora biti u najboljem interesu Unije. U primjeni tih mjera izbjegava se nerazmjerno administrativno opterećivanje MSP-ova.
5. Komisija redovito obavješćuje Europski parlament i Vijeće o svim mjerama poduzetima u skladu sa stavkom 1. i obrazlaže svoju odluku.
6. Komisija može, nakon savjetovanja s Europskim odborom za poluvodiče, izdati smjernice o uvođenju i primjeni hitnih mjera.

Članak 20.

Prikupljanje informacija

1. Komisija nakon savjetovanja s Europskim odborom za poluvodiče zahtijeva od predstavničkih organizacija poduzetnika ili, ako je potrebno, pojedinačnih poduzetnika koji posluju u lancu opskrbe poluvodičima da obavijeste Komisiju o svojim proizvodnim sposobnostima, proizvodnim kapacitetima, trenutačnim glavnim poremećajima te da dostave druge postojeće podatke potrebne za procjenu prirode poluvodičke krize ili za utvrđivanje i procjenu mogućih mjera ublažavanja ili hitnih mjera na nacionalnoj razini ili razini Unije.
2. Zahtjev za informacije mora biti razmjernan u smislu granularnosti i količine podataka te učestalosti pristupa traženim podacima i u njemu se navodi njegova pravna osnova, vodi se računa o legitimnim ciljevima poduzetnika te trošku i trudu koje iziskuje stavljanje podataka na raspolaganje te se utvrđuje rok u kojem se informacije trebaju dostaviti. U zahtjevu se navode i sankcije predviđene u članku 28.
3. Vlasnici poslovnih subjekata ili njihovi zastupnici i, u slučaju pravnih osoba, trgovačkih društava ili organizacija ili udruženja bez pravne osobnosti, osobe ovlaštene da ih zastupaju na temelju zakona ili njihovih temeljnih akata, dužni su dostaviti tražene informacije u ime tog poslovnog subjekta ili udruženja poslovnih subjekata. Propisno ovlašteni odvjetnici mogu dostaviti informacije u ime svojih stranaka. Potonje snose punu odgovornost ako su dostavljene informacije nepotpune, netočne ili obmanjujuće.
4. Ako poduzetnik u odgovoru na zahtjev podnesen na temelju ovog članka dostavi netočne, nepotpune ili obmanjujuće informacije ili ih ne dostavi u propisanom roku, izreći će mu se novčana kazna u skladu s člankom 28.

5. Ako poduzetnik s poslovnim nastanom u Uniji dobije zahtjev za informacije o svojim aktivnostima u području poluvodiča od treće zemlje, on o tome obavješćuje Komisiju na način koji Komisiji omogućuje da zatraži slične informacije. Komisija obavješćuje Europski odbor za poluvodiče o postojanju takvog zahtjeva treće zemlje.

Članak 21.

Prioritetne narudžbe

1. Ako je to potrebno i razmjerno za funkcioniranje svih ili određenih kritičnih sektora, Komisija može obvezati integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom da prihvate narudžbu proizvoda relevantnih u vrijeme krize („prioritetna narudžba”) i daju joj prednost. Ta obveza ima prednost pred bilo kojom obvezom na činiđu na temelju privatnog ili javnog prava.
2. Obveza iz stavka 1. može se nametnuti i drugim poduzetnicima u proizvodnji poluvodiča koji su prihvatili takvu mogućnost u kontekstu primanja javne potpore.
3. Ako se na poduzetnika u proizvodnji poluvodiča s poslovnim nastanom u Uniji primjenjuje mjera prioritetne narudžbe treće zemlje, on o tome obavješćuje Komisiju. Ako ta obveza znatno utječe na poslovanje određenih kritičnih sektora, Komisija može tog poduzetnika obvezati da prihvati narudžbe proizvoda relevantnih za vrijeme krize i da im prednost u skladu sa stavcima 4., 5. i 6.
4. Obveze na temelju stavaka 1., 2. i 3. Komisija utvrđuje odlukom. Odluka se donosi u skladu sa svim primjenjivim pravnim obvezama Unije, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, uključujući načela nužnosti i proporcionalnosti. U odluci se osobito vodi računa o legitimnim ciljevima predmetnog poduzetnika te trošku i trudu koje iziskuje bilo kakva promjena u redosljedju proizvodnje. Komisija u odluci navodi pravnu osnovu za prioritetnu narudžbu, određuje rok u kojem se narudžba treba ispuniti i, prema potrebi, navodi proizvod i količinu te sankcije predviđene u članku 28. za neispunjavanje obveze. Prioritetna narudžba mora biti poštenoj i razumnoj cijeni.
5. Predmetni poduzetnik dužan je prihvatiti prioritetnu narudžbu i dati joj prednost. Poduzetnik može zatražiti od Komisije da preispita prioritetnu narudžbu kad to smatra opravdanim na temelju jednog od sljedećih razloga:
  - (a) ako poduzetnik ne može ispuniti prioritetnu narudžbu zbog nedovoljne proizvodne sposobnosti ili nedovoljnog proizvodnog kapaciteta, čak ni uz povlašteni tretman narudžbe;
  - (b) ako bi prihvaćanje narudžbe poduzetniku predstavljalo nerazumno ekonomsko opterećenje i prouzročilo mu posebne poteškoće.
6. Ako je poduzetnik obvezan prihvatiti prioritetnu narudžbu i dati joj prednost, on nije odgovoran ni za kakvo kršenje ugovornih obveza koje je nužno za ispunjenje prioritetne narudžbe. Odgovornost se isključuje samo u mjeri u kojoj je kršenje ugovornih obveza bilo nužno za poštovanje propisanog davanja prednosti.

Članak 22.

Zajednička nabava

1. Komisija može na zahtjev dviju ili više država članica utvrditi mandat za obavljanje uloge središnjeg tijela za nabavu u ime država članica sudionica („države članice sudionice”) za njihovu javnu nabavu proizvoda relevantnih za vrijeme krize za određene kritične sektore („zajednička nabava”).

2. Komisija procjenjuje korisnost, nužnost i razmjernost zahtjeva uz savjetovanje s Europskim odborom za poluvodiče. Ako Komisija ne namjerava postupiti u skladu sa zahtjevom, o tome obavješćuje predmetne države članice i Europski odbor za poluvodiče te daje obrazloženje odbijanja.
3. Komisija sastavlja prijedlog okvirnog sporazuma koji potpisuju države članice sudionice. Tim se okvirnim sporazumom detaljno organizira zajednička nabava iz stavka 1.
4. Nabavu na temelju ove Uredbe Komisija provodi u skladu s pravilima o vlastitoj nabavi utvrđenima u Financijskoj uredbi. Komisija može imati mogućnost i odgovornost da u ime svih država članica sudionica sklapa ugovore s gospodarskim subjektima, uključujući pojedinačne proizvođače proizvoda relevantnih za vrijeme krize, o kupnji takvih proizvoda ili o prethodnom financiranju proizvodnje ili razvoju takvih proizvoda u zamjenu za pravo prioriteta u odnosu na rezultat.
5. Ako nabava proizvoda relevantnih za vrijeme krize uključuje financiranje iz proračuna Unije, u posebnim se sporazumima s gospodarskim subjektima mogu utvrditi posebni uvjeti.
6. Komisija provodi postupke nabave i sklapa ugovore s gospodarskim subjektima u ime država članica sudionica. Komisija poziva države članice sudionice da imenuju predstavnike za sudjelovanje u pripremi postupaka nabave. Uvođenje i upotreba kupljenih proizvoda ostaju u nadležnosti država članica sudionica.

POGLAVLJE V.

UPRAVLJANJE

ODJELJAK 1.

EUROPSKI ODBOR ZA POLUVODIČE

Članak 23.

Osnivanje i zadaće Europskog odbora za poluvodiče

1. Osniva se Europski odbor za poluvodiče.
2. Europski odbor za poluvodiče Komisiji pruža savjete i pomoć u skladu s ovom Uredbom, osobito:
  - (a) savjetovanjem odbora javnih tijela Zajedničkog poduzeća za čipove o Inicijativi;
  - (b) razmjenom informacija o radu integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom;
  - (c) razmatranjem i pripremanjem utvrđivanja specifičnih sektora i tehnologija s potencijalno visokim društvenim učinkom i pripadajućom važnosti za sigurnost za koje je potrebno certificiranje pouzdanih proizvoda;
  - (d) rješavanje problema u praćenju krize i odgovoru na nju;
  - (e) pružanjem savjeta o dosljednoj primjeni ove Uredbe, olakšavanjem suradnje među državama članicama i razmjenom informacija o pitanjima povezanim s ovom Uredbom.

3. Europski odbor za poluvodiče podupire Komisiju u međunarodnoj suradnji, uključujući prikupljanje informacija i procjenu krize, u skladu s međunarodnim obvezama.
4. Europski odbor za poluvodiče osigurava koordinaciju, suradnju i razmjenu informacija, prema potrebi, s relevantnim strukturama za odgovor na krizu i pripravnost na krizu uspostavljenima na temelju prava Unije.

Članak 24.

Ustroj Europskog odbora za poluvodiče

1. Europski odbor za poluvodiče sastoji se od predstavnika država članica, a njime predsjedava predstavnik Komisije.
2. Svaka nacionalna jedinstvena kontaktna točka iz članka 26. stavka 3. imenuje predstavnika na visokoj razini u Europskom odboru za poluvodiče. Ako je to važno u pogledu funkcije i stručnosti, država članica može imati više od jednog predstavnika u vezi s različitim zadaćama Europskog odbora za poluvodiče. Svaki član Europskog odbora za poluvodiče ima zamjenika.
3. Na prijedlog Komisije i u dogovoru s njom Europski odbor za poluvodiče donosi svoj poslovnik običnom većinom glasova svojih članova.
4. Komisija može osnovati stalne ili privremene podskupine za potrebe razmatranja određenih pitanja. Prema potrebi, Komisija može u takve podskupine u svojstvu promatrača pozvati organizacije koje zastupaju interese industrije poluvodiča, uključujući Industrijski savez za procesore i poluvodičke tehnologije te korisnike poluvodiča na razini Unije. Za potrebe razmatranja posebnih aspekata strateških smjernica za tehnologiju i izvješćivanja o tome Europskom odboru za poluvodiče osniva se podskupina koja uključuje organizacije Unije za istraživanja i tehnologiju.

Članak 25.

Rad Europskog odbora za poluvodiče

1. Europski odbor za poluvodiče održava redovite sastanke najmanje jedanput na godinu. Može održavati izvanredne sastanke na zahtjev Komisije ili države članice i kako je navedeno u člancima 15. i 18.
2. Europski odbor za poluvodiče održava zasebne sastanke za zadaće iz članka 23. stavka 2. točke (a) i zadaće iz članka 23. stavka 2. točaka (b), (c) i (d).
3. Predsjednik saziva sastanke i priprema dnevni red u skladu sa zadaćama Europskog odbora za poluvodiče na temelju ove Uredbe i njegovim poslovníkom. Komisija pruža administrativnu i analitičku potporu aktivnostima Europskog odbora za poluvodiče u skladu s člankom 23.
4. Komisija može prema potrebi imenovati promatrače za sudjelovanje na sastancima. Komisija može na sastanke Europskog odbora za poluvodiče na *ad hoc* osnovi pozivati stručnjake sa specifičnim stručnim znanjem, među ostalim iz relevantnih organizacija dionika, o određenom predmetu na dnevnom redu. Komisija može olakšavati interakciju između Europskog odbora za poluvodiče i drugih tijela, ureda, agencija i savjetodavnih skupina Unije. Komisija poziva predstavnika Europskog parlamenta kao promatrača u Europski odbor za poluvodiče. Komisija se dužna pobrinuti da na sastancima Europskog odbora za poluvodiče koji se odnose na

poglavlje IV. o praćenju i odgovoru na krizu kao promatrači sudjeluju relevantne druge institucije i tijela Unije. Promatrači i stručnjaci nemaju pravo glasa i ne sudjeluju u formuliranju mišljenja, preporuka ili savjeta Europskog odbora za poluvodiče i njegovih podskupina.

5. Europski odbor za poluvodiče poduzima mjere potrebne kako bi se zajamčilo sigurno postupanje s povjerljivim informacijama i njihova sigurna obrada.

ODJELJAK 2.

NACIONALNA NADLEŽNA TIJELA

Članak 26.

Određivanje nacionalnih nadležnih tijela i jedinstvenih kontaktnih točaka

1. Svaka država članica određuje jedno ili više nacionalnih nadležnih tijela za osiguravanje primjene i provedbe ove Uredbe na nacionalnoj razini.
2. Ako države članice odrede više nacionalnih nadležnih tijela, dužne su jasno utvrditi odgovornosti dotičnih tijela i osigurati da ta tijela djelotvorno i učinkovito surađuju u ispunjavanju svojih zadaća na temelju ove Uredbe, među ostalim u pogledu određivanja i aktivnosti nacionalne jedinstvene kontaktne točke iz stavka 3.
3. Svaka država članica određuje jednu nacionalnu jedinstvenu kontaktnu točku, koja obavlja funkciju povezivanja kako bi se osigurala prekogranična suradnja s nacionalnim nadležnim tijelima drugih država članica, s Komisijom te Europskim odborom za poluvodiče („jedinstvena kontaktna točka”). Ako određena država članica odredi samo jedno nadležno tijelo, to nadležno tijelo ujedno je i jedinstvena kontaktna točka.
4. Svaka država članica obavješćuje Komisiju o određivanju nacionalnog nadležnog tijela i, prema potrebi, razlozima za određivanje više nacionalnih nadležnih tijela te o određivanju nacionalne jedinstvene kontaktne točke, uključujući njihove točne zadaće i odgovornosti u skladu s ovom Uredbom, njihove podatke za kontakt te sve naknadne izmjene tih informacija.
5. Države članice dužne su osigurati da nacionalna nadležna tijela, uključujući određenu jedinstvenu kontaktnu točku, svoje ovlasti izvršavaju nepristrano, transparentno i pravodobno te da im se daju ovlasti i odgovarajući tehnički, financijski i ljudski resursi za ispunjavanje njihovih zadaća na temelju ove Uredbe.
6. Države članice dužne su osigurati da se nacionalna nadležna tijela, prema potrebi i u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom, savjetuju i surađuju s drugim relevantnim nacionalnim tijelima te s relevantnim zainteresiranim stranama Komisija nacionalnim nadležnim tijelima olakšava razmjenu iskustava.

POGLAVLJE VI.

POVJERLJIVOST I SANKCIJE

Članak 27.

Postupanje s povjerljivim informacijama

1. Komisija i nacionalna nadležna tijela, njihovi dužnosnici, službenici i druge osobe koje rade pod nadzorom tih tijela te dužnosnici i službenici drugih tijela država članica ne smiju otkrivati informacije koje prikupe ili razmijene u skladu s ovom Uredbom i koje su obuhvaćene obvezom čuvanja poslovne tajne. Dužni su poštovati povjerljivost informacija i podataka koje dobiju pri obavljanju svojih zadaća i aktivnosti tako da posebno štite prava intelektualnog vlasništva i osjetljive poslovne informacije ili poslovne tajne. Ta se obveza primjenjuje na sve predstavnike država članica, promatrače, stručnjake i druge sudionike koji prisustvuju sastancima Europskog odbora za poluvodiče u skladu s člankom 23. te na članove Odbora u skladu s člankom 33. stavkom 1.
2. Komisija i države članice prema potrebi mogu razmjenjivati povjerljive informacije s nadležnim tijelima trećih zemalja s kojima su sklopile bilateralne ili multilateralne sporazume o povjerljivosti kojima se jamči odgovarajuća razina povjerljivosti.
3. Komisija može donijeti provedbene akte, prema potrebi na temelju iskustva stečenog u prikupljanju informacija, kako bi utvrdila praktična rješenja za postupanje s povjerljivim informacijama u kontekstu razmjene informacija u skladu s ovom Uredbom. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 33. stavka 2.

Članak 28.

Sankcije i novčane kazne

1. Ako to smatra potrebnim i razmjernim, Komisija odlukom može:
  - (a) izreći novčane kazne ako, kao odgovor na zahtjev podnesen na temelju članka 20., predstavničke organizacije poduzetnika ili određeni poduzetnik namjerno ili krajnjom nepažnjom dostave netočne, nepotpune ili obmanjujuće informacije, ili ako ih ne dostave u propisanom roku;
  - (b) izreći novčane kazne ako određeni poduzetnik namjerno ili krajnjom nepažnjom ne ispuni obvezu obavješćivanja Komisije o obvezi prema trećoj zemlji u skladu s člankom 20. stavkom 5. i člankom 21. stavkom 3.;
  - (c) izreći periodične penale ako određeni poduzetnik namjerno ili krajnjom nepažnjom ne ispuni obvezu davanja prednosti proizvodnji proizvoda relevantnih u vrijeme krize u skladu s člankom 21.
2. Novčane kazne izrečene u slučajevima iz stavka 1. točaka (a) i (b) ne smiju biti veće od 300 000 EUR.
3. Periodični penali izrečeni u slučajevima iz stavka 1. točke (c) ne smiju biti veći od 1,5 % prosječnog dnevnog prometa u prethodnoj poslovnoj godini za svaki radni dan

tijekom neispunjavanja obveze u skladu s člankom 21., računajući od datuma utvrđenog u odluci.

4. Pri određivanju iznosa novčane kazne ili periodičnog penala u obzir se uzimaju narav, težina i trajanje povrede, imajući na umu načela proporcionalnosti i primjerenosti.
5. Ako poduzetnik ispuni obvezu radi čijeg je izvršavanja izrečen periodični penal, Komisija može odrediti niži konačni iznos periodičnog penala nego što je predviđeno na temelju prvobitne odluke.
6. Sud Europske unije ima neograničenu nadležnost da preispita odluke kojima je Komisija odredila novčanu kaznu ili periodični penal. Može ukinuti, smanjiti ili povećati izrečenu novčanu kaznu ili periodični penal.

Članak 29.

Rok zastare za izricanje novčanih kazni i periodičnih penala

1. Na ovlasti dodijeljene Komisiji člankom 28. primjenjuju se sljedeći rokovi zastare:
  - (a) dvije godine za povrede odredaba o zahtjevima za informacije u skladu s člankom 20.;
  - (b) dvije godine za povrede odredaba o obvezi obavješćivanja u skladu s člankom 20. stavkom 5. i člankom 21. stavkom 3.;
  - (c) tri godine za povrede odredaba o obvezi davanja prednosti proizvodnji proizvoda relevantnih u vrijeme krize u skladu s člankom 21.
2. Rok počinje teći na dan počinjenja povrede. U slučaju kontinuiranih ili ponavljanih povreda, rok počinje teći na dan prestanka povrede.
3. Istjecanje roka zastare prekida se svakim djelovanjem koje poduzmu Komisija ili nadležna tijela država članica radi osiguravanja usklađenosti s odredbama ove Uredbe.
4. Prekid istjecanja roka zastare primjenjuje se na sve stranke koje se smatraju odgovornima za sudjelovanje u povredi.
5. Nakon svakog prekida rok počinje teći iznova. Međutim, rok zastare istječe najkasnije na dan kad protekne razdoblje koje je dvostruko dulje od roka zastare, a da Komisija nije izrekla novčanu kaznu ili periodični penal. To se razdoblje produljuje za onoliko vremena koliko je rok zastare suspendiran jer je odluka Komisije predmet postupka pred Sudom Europske unije.

Članak 30.

Rok zastare za izvršenje sankcija

1. Ovlasti Komisije za izvršenje odluka donesenih u skladu s člankom 28. podliježu roku zastare od tri godine.
2. Rok počinje teći na dan pravomoćnosti odluke.
3. Istjecanje roka zastare za izvršenje novčanih kazni i periodičnih penala prekida se:
  - (a) obaviješću o odluci o promjeni prvobitno utvrđenog iznosa novčane kazne ili periodičnog penala ili o odbijanju zahtjeva za promjenu;

- (b) svakim djelovanjem Komisije ili države članice na zahtjev Komisije u cilju izvršenja plaćanja novčane kazne ili periodičnog penala.
4. Nakon svakog prekida rok počinje teći iznova.
  5. Istjecanje roka zastare za izvršenje novčanih kazni i periodičnih penala suspendira se dok:
    - (a) traje dopušteno vrijeme plaćanja;
    - (b) je izvršenje plaćanja suspendirano na temelju odluke Suda.

Članak 31.

Pravo na saslušanje za izricanje novčanih kazni ili periodičnih penala

1. Prije donošenja odluke u skladu s člankom 28., Komisija je dužna dotičnom poduzetniku ili dotičnim predstavničkim organizacijama poduzetnika dati priliku da budu saslušani o:
  - (a) preliminarnim nalazima Komisije, među ostalim o svim pitanjima o kojima je Komisija iznijela prigovore;
  - (b) mjerama koje Komisija namjerava poduzeti s obzirom na preliminarne nalaze na temelju točke (a) ovog stavka.
2. Dotični poduzetnici i dotične predstavničke organizacije poduzetnika mogu se očitovati o preliminarnim nalazima Komisije u roku koji je Komisija odredila u svojim preliminarnim nalazima, a koji ne smije biti kraći od 14 dana.
3. Komisija svoje odluke temelji isključivo na prigovorima o kojima su se dotični poduzetnici i dotične predstavničke organizacije poduzetnika mogli očitovati.
4. U postupku se u potpunosti mora poštovati pravo dotičnih poduzetnika ili predstavničkih organizacija poduzetnika na obranu. Dotični poduzetnik ili dotične predstavničke organizacije poduzetnika imaju pravo na uvid u spis Komisije u skladu s uvjetima dogovorenog otkrivanja, podložno legitimnom interesu poduzetnika u pogledu zaštite njihovih poslovnih tajni. Pravo na uvid u spis ne odnosi se na povjerljive informacije i interne dokumente Komisije ili tijela država članica. Pravo na uvid posebno se ne odnosi na korespondenciju između Komisije i tijela država članica. Odredbe ovog stavka ni na koji način ne sprečavaju Komisiju da otkrije i upotrijebi informacije koje su neophodne kako bi dokazala povredu propisa.

POGLAVLJE VII.

DELEGIRANJE OVLASTI I POSTUPAK ODBORA

Članak 32.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 9. stavaka 2. i 3. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od datuma stupanja na snagu zakonodavnog akta.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 9. stavaka 2. i 3. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 9. stavaka 2. i 3. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 33.
Odbor

1. Komisiji pomaže odbor („Odbor za poluvodiče”). Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011 u vezi s njezinim člankom 5.

POGLAVLJE VIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 34.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/694 o uspostavi programa Digitalna Europa te o stavljanju izvan snage Odluke (EU) 2015/2240

1. Uredba (EU) br. 2021/694 mijenja se kako slijedi:
  - (1) u **članak 3. stavak 2.** dodaje se sljedeća točka (f):
„(f) specifični cilj 6 – poluvodiči.”;
  - (2) umeće se sljedeći članak 8.a:
„Članak 8.a
Specifični cilj 6 – poluvodiči

Financijskim doprinosom Unije u okviru specifičnog cilja 6 – poluvodiči nastoje se postići ciljevi utvrđeni u članku 4. točkama od (a) do (d) Uredbe XX/XX Europskog parlamenta i Vijeća.”;

(3) **članak 9. stavci 1. i 2.** mijenjaju se kako slijedi:

„Članak 9.

Proračun

1. Financijska omotnica za provedbu Programa za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027. iznosi 8 638 000 000 EUR po tekućim cijenama.

2. Okvirna raspodjela iznosa iz stavka 1. jest kako slijedi:

2 076 914 000 EUR za specifični cilj 1 – računalstvo visokih performansi;

1 841 956 000 EUR za specifični cilj 2 – umjetna inteligencija;

1 529 566 000 EUR za specifični cilj 3 – kibersigurnost i povjerenje;

517 347 000 EUR za specifični cilj 4 – napredne digitalne vještine;

1 022 217 000 EUR za specifični cilj 5 – uvođenje i najbolja uporaba digitalnih kapaciteta te interoperabilnost;

1 650 000 000 EUR za specifični cilj 6 – poluvodiči.”;

(4) u **članku 11.** stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Suradnja s trećim zemljama i organizacijama kako je navedena u stavku 1. ovog članka u pogledu specifičnih ciljeva 1, 2, 3 i 6 podliježe članku 12.”;

(5) u **članku 12.** stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Ako je to propisno opravdano zbog sigurnosnih razloga, programom rada može se predvidjeti i da pravni subjekti s poslovnim nastanom u pridruženim zemljama i pravni subjekti s poslovnim nastanom u Uniji, ali pod kontrolom iz trećih zemalja, mogu biti prihvatljivi za sudjelovanje u svim ili nekim djelovanjima u okviru specifičnih ciljeva 1, 2 **i 6** samo ako ispunjavaju zahtjeve koje ti pravni subjekti trebaju ispuniti kako bi se zajamčila zaštita ključnih sigurnosnih interesa Unije i država članica te osigurala zaštita podataka iz klasificiranih dokumenata. Ti se zahtjevi utvrđuju u programu rada.”;

(6) u **članak 13.** dodaje se sljedeći stavak 3.:

„3. Sinergije specifičnog cilja 6 s drugim programima Unije opisane su u članku 6. i Prilogu III. Uredbi XX/XX.”;

(7) **članak 14.** mijenja se kako slijedi:

stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

(8) „1. Program se provodi u okviru izravnog upravljanja, u skladu s Financijskom uredbom, ili u okviru neizravnog upravljanja povjeravanjem određenih zadaća

provedbe tijelima iz članka 62. stavka 1. prvog podstavka točke (c) Financijske uredbe, u skladu s člancima od 4. do 8.a ove Uredbe. Tijela kojima je povjerena zadaća provedbe Programa mogu odstupiti od pravila o sudjelovanju i širenju utvrđenih u ovoj Uredbi samo ako je takvo odstupanje predviđeno u pravnom aktu kojim se osnivaju ta tijela ili se tim tijelima povjeravaju zadaće izvršenja proračuna ili, za tijela iz članka 62. stavka 1. prvog podstavka točke (c) podtočke ii., iii. ili v. Financijske uredbe, ako je takvo odstupanje predviđeno u sporazumu o doprinosima i posebne operativne potrebe tih tijela ili priroda djelovanja to zahtijevaju.”;

- (9) u **članak 14.** dodaje se sljedeći stavak:
„4. Ako su ispunjeni uvjeti iz članka 22. Uredbe XX/XX, primjenjuju se odredbe tog članka.”;
- (10) u **članku 17.** stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:
„1. Za financiranje su prihvatljiva samo djelovanja kojima se doprinosi ostvarenju ciljeva utvrđenih u člancima od 3. do 8.a.”;
- (11) u **Prilog I.** dodaje se sljedeća točka:
„Specifični cilj 6 – poluvodiči
Djelovanja u okviru specifičnog cilja 6 navedena su u Prilogu I. Uredbi XX/XX.”;
- (12) u **Prilog II.** dodaje se sljedeća točka:
„Specifični cilj 6 – poluvodiči
Mjerljivi pokazatelji za praćenje provedbe i izvješćivanje o napretku specifičnog cilja 6 navedeni su u Prilogu II. Uredbi XX/XX.”;
- (13) u **Prilog III.** dodaje se sljedeća točka:
„Specifični cilj 6 – poluvodiči: sinergije s programima Unije za specifični cilj 6 navedene su u Prilogu III. Uredbi XX/XX.”

Članak 35.

Evaluacija i preispitivanje

1. Najkasnije tri godine nakon datuma početka primjene ove Uredbe i svake četiri godine nakon toga Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o evaluaciji i preispitivanju ove Uredbe. Ta se izvješća objavljuju.
2. Europski odbor za poluvodiče, države članice i nacionalna nadležna tijela Komisiji na njezin zahtjev dostavljaju informacije za potrebe evaluacije i preispitivanja.
3. Pri provedbi evaluacije i preispitivanja Komisija uzima u obzir stajališta i zaključke Europskog odbora za poluvodiče, Europskog parlamenta, Vijeća i drugih relevantnih tijela ili izvora.

*Članak 36.
Stupanje na snagu*

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednica*

*Za Vijeće
Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

1.2. Predmetna područja politike

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

1.4.2. Posebni ciljevi

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative

1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

1.7. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak
- 3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva
  - 3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje
  - 3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje
  - 3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva
  - 3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom
  - 3.2.5. Doprinos trećih strana
- 3.3. Procijenjeni učinak na prihode

U ovom zakonodavnom financijskom izvještaju iznesene su proračunske posljedice Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava poluvodiča (Akt o čipovima) i Prijedloga uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EU) 2021/2085 o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa. On je dopuna zakonodavnom financijskom izvještaju za Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije, koji je dio Prijedloga uredbe Vijeća o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa (COM(2021) 87, 23. veljače 2021.).

Proračunske posljedice navedene u ovom zakonodavnom financijskom izvještaju sastoje se od dvaju elemenata:

Rashodi za inicijativu Čipovi za Europu (osim Fonda za čipove) i tekuće aktivnosti u okviru Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije, kojima će upravljati Zajedničko poduzeće za čipove. Ukupni rashodi kojima će upravljati Zajedničko poduzeće za čipove, prethodno poznato kao Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije, iznose 4,175 milijardi EUR, od čega je 1,8 milijardi EUR već bilo dodijeljeno Zajedničkom poduzeću za ključne digitalne tehnologije.

Rashodi za osoblje Europske komisije koje će obavljati nove zadaće povjerene Komisiji u pogledu nadzora Zajedničkog poduzeća za čipove, preispitivanja i odlučivanja o zahtjevima za osnivanje europskog konzorcija za infrastrukturu za čipove, preispitivanja i odlučivanja o zahtjevima za integrirana proizvodna postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom, pružanja potpore Europskom odboru za poluvodiče te, zajedno s državama članicama, praćenja lanaca opskrbe poluvodičima i odlučivanja o potrebnim djelovanjima. Za te aktivnosti predviđeno je ukupno 9 jedinica ekvivalenta punog radnog vremena.

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1 Naslov prijedloga/inicijative

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava poluvodiča (Akt o čipovima)

1.2 Predmetna područja politike

Europa spremna za digitalno doba
Europska strateška ulaganja

Aktivnost: izgradnja digitalne budućnosti Europe.

1.1. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

novo djelovanje

novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja⁶⁷

produženje postojećeg djelovanja

spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.2. Ciljevi

1.2.1. Opći ciljevi

Europskim aktom o čipovima nastoji se uspostaviti dosljedan okvir za jačanje ekosustava poluvodiča u Uniji. Njime će se povećati otpornost i globalni tržišni udio europskog ekosustava poluvodiča. Europskoj industriji olakšat će se da bude predvodnik u prihvaćanju novih čipova i povećat će se njezina konkurentnost.

1.2.2. Posebni ciljevi

Uspostava inicijative Čipovi za Europu kako bi se pružila potpora razvoju tehnoloških kapaciteta velikih razmjera s pomoću ulaganja u prekogranične i otvorene inovativne infrastrukture uspostavljene u Uniji kako bi se omogućio razvoj najsuvremenijih poluvodičkih tehnologija i poluvodičkih tehnologija sljedeće generacije koje će povećati mogućnosti Unije u naprednom projektiranju, integraciji sustava i proizvodnji čipova (prvi stup, „inicijativa Čipovi za Europu”).

Stvaranje okvira za jamčenje sigurnosti opskrbe privlačenjem ulaganja i povećanjem proizvodnih kapaciteta za poluvodiče te s pomoću naprednog pakiranja, testiranja i sklapanja u okviru integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom koji su prvi svoje vrste (drugi stup, „sigurnost opskrbe”).

Uspostava koordinacijskog mehanizma između država članica i Komisije za jačanje suradnje s državama članicama i među njima, praćenje opskrbe poluvodičima, procjenu potražnje, predviđanje nestašica, proglašavanje kriznih situacija i djelovanje s pomoću namjenskog paketa mjera (treći stup, „pripravnost i praćenje”).

1.2.3. Očekivani rezultati i učinak

Navesti očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljane korisnike/skupine.

Unijinoj industriji poluvodiča trebala bi pomoći potpora razvoju tehnoloških kapaciteta velikih razmjera u području najsuvremenijih poluvodičkih tehnologija i poluvodičkih tehnologija sljedeće generacije koje će povećati mogućnosti Unije u

⁶⁷ Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

naprednom projektiranju, integraciji sustava i proizvodnji čipova. Za postrojenja za proizvodnju poluvodiča omogućit će se djelotvorniji postupci izdavanja dozvola.

Korisnicima poluvodiča u svim sektorima u Uniji, a naročito u kritičnim sektorima, trebala bi se omogućiti veća sigurnost opskrbe poluvodičima bez poremećaja.

Krajnjim korisnicima proizvoda s poluvodičima trebala bi se omogućiti veća sigurnost opskrbe uz privlačnije tržišne cijene.

Poboljšat će se konkurentnost europskog ekosustava poluvodiča.

1.2.4. *Pokazatelji uspješnosti*

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća

Pokazatelji uspješnosti ponajprije su relevantni za inicijativu Čipovi za Europu. U Prilogu II. navedene su prve verzije mjerljivih pokazatelja za praćenje provedbe i izvješćivanje o napretku Inicijative prema ostvarenju ciljeva:

1. Broj pravnih subjekata (podijeljeni po veličini, vrsti i zemlji poslovnog nastana) uključenih u djelovanja koja se podupiru u okviru Inicijative.
2. Broj alata za projektiranje koji su razvijeni ili integrirani u okviru Inicijative.
3. Ukupni iznos koji je zajednički uložen u kapacitete za projektiranje i pilot-linije u okviru Inicijative.
4. Broj korisnika ili zajednica korisnika koji dobivaju pristup kapacitetima za projektiranje i pilot-linijama u okviru Inicijative.
5. Broj poduzeća koja su koristila usluge nacionalnih centara kompetentnosti koji se podupiru u okviru Inicijative.
6. Broj osoba koje su prošle osposobljavanje kako bi stekle napredne vještine i sposobnosti povezane s poluvodičima i kvantnim tehnologijama koje se podupiru u okviru Inicijative.
7. Broj *start-up* poduzeća, *scale-up* poduzeća i MSP-ova koji su primili poduzetnički kapital iz Fonda za čipove te ukupni iznos kapitalnih ulaganja.
8. Iznos ulaganja poduzeća koja posluju u EU-u, uzimajući u obzir segment lanca vrijednosti u kojem posluju.

1.3. **Osnova prijedloga/inicijative**

1.3.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

Uredba bi se trebala početi u potpunosti primjenjivati ubrzo nakon donošenja, tj. od sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*. Međutim, na temelju Preporuke Komisije, koja je donesena istodobno s prijedlogom uredbe, osnovni elementi trebali bi biti uspostavljeni i prije.

Trebalo bi osnovati Europski odbor za poluvodiče i države članice trebale bi imenovati kontaktnu točku za njegov sastanak. U trenutku početka primjene uredbe Europski odbor za poluvodiče trebao bi biti potpuno operativan.

Osim toga, trebalo bi već biti u tijeku prikupljanje informacija od predstavničkih organizacija poduzetnika u proizvodnji poluvodiča, a države članice trebale bi već održati rasprave o nizu mogućih mjera u paketu instrumenata za krizne situacije te provesti praćenje lanca vrijednosti poluvodiča.

- 1.3.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

Poluvodički čipovi u središtu su digitalnoga gospodarstva. Globalna nestašica poluvodiča pokazala je koliko Europa ovisi o nabavi od ograničenog broja poduzeća i iz ograničenih zemljopisnih područja te koliko na nju utječu izvozna ograničenja trećih zemalja i drugi poremećaji u aktualnom geopolitičkom kontekstu. Osim toga, tu ovisnost pogoršavaju iznimno velike zapreke ulasku u sektor i to da je sektor kapitalno intenzivan. Na primjer, preciznost proizvodnje čipova najveće računalne snage mjeri se u nanometrima (nm). Izgradnja takvih postrojenja podrazumijeva početno ulaganje od najmanje 15 milijardi EUR i razdoblje od tri godine kako bi se postigla spremnost za proizvodnju uz odgovarajuće prinose. Troškovi projektiranja takvih čipova mogu biti u rasponu od 0,5 milijarde EUR do znatno više od 1 milijarde EUR. Intenzitet istraživanja i razvoja u tom sektoru visok je i iznosi više od 15 %. Nijedna država članica to ne može postići sama.

Intervencija na razini Unije najbolji je pristup za suočavanje s izazovima koji proizlaze iz složenosti ekosustava poluvodiča, iz strukturnih ovisnosti Unije te iz dalekosežnih poremećaja u lancu opskrbe.

Inicijativa Čipovi za Europu trebala bi se smatrati inicijativom na razini Unije kojom se podupire jedan industrijski sektor u cijeloj Uniji. Inicijativom na razini Unije može se osigurati stupanj ujednačenosti koji je potreban za djelotvorno funkcioniranje programa financiranja usmjerenih na jačanje europskog ekosustava poluvodiča.

Kad je riječ o sigurnosti opskrbe, djelovanje na razini Unije opravdano je potrebom za ujednačenom primjenom novih pravila, posebno definicije integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom te jedinstvenog postupka za njihovo priznavanje i potporu.

Nadalje, jedan je od ključnih elemenata ovog Prijedloga osiguravanje mjera za suočavanje s ozbiljnim poremećajima vitalnih društvenih funkcija ili gospodarskih aktivnosti na razini Unije. Uspostavom mehanizma za koordinaciju između država članica i Komisije za praćenje i odgovor na krizne situacije u slučaju nestašice poluvodiča trebala bi se znatno poboljšati koordinacija.

1.3.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Komisija je 2013. objavila Komunikaciju „Europska strategija za mikroelektroničke i nanoelektroničke komponente i sustave”⁶⁸. Predložila je industrijsku strategiju kojom bi se ponovno osigurao rast i za 10 godina postigla razina proizvodnje u EU-u koja je bliža udjelu EU-a u svjetskom BDP-u. Konkretnije, ciljevi su bili:

- osigurati dostupnost mikroelektronike i nanoelektronike potrebne za konkurentnost ključnih industrija u Europi,
- privući veća ulaganja u naprednu proizvodnju u Europi i ojačati industrijsku konkurentnost u cijelom lancu vrijednosti, od projektiranja do proizvodnje,
- zadržati vodeću ulogu u opskrbi opremom i materijalima te u područjima kao što su diversifikacija funkcija čipova (pristup „more than Moore” („više od Moorea”)) i energetske učinkovite komponente,
- steći vodeću ulogu u projektiranju čipova na tržištima s velikim rastom, a posebno u projektiranju složenih komponenata.

Jasno je da Unija nije uspjela u potpunosti postići ciljeve te industrijske strategije.

Jedan je od razloga za to činjenica da su djelovanja EU-a na temelju te komunikacije ponajprije bila usmjerena na potporu istraživanju i razvoju, primjerice putem Zajedničkog poduzeća ECSEL. S druge strane, nije poduzeto dovoljno za izgradnju kapaciteta u sektoru mikroelektronike.

Osim toga, u komunikaciji su navedene potencijalne mjere na strani potražnje, no mjere koje su poduzete nisu bile dovoljne. Potrebno je staviti veći naglasak na mjere na strani potražnje, npr. mjere koje se odnose na aktivnosti projektiranja.

Naposljetku, u vezi s prvom točkom, kad je donesena Komunikacija iz 2013., bilo je dostupno malo instrumenata. Sad je dostupno više instrumenata, politika tržišnog natjecanja je otvorena te su politički prioriteti jasniji.

1.3.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

Da bi imala najveće moguće pozitivne učinke, inicijativa Čipovi za Europu (prvi stup) temeljit će se na snažnoj bazi znanja i poboljšati sinergije s djelovanjima koja Unija i države članice trenutačno podupiru putem programa i djelovanja povezanih s istraživanjem i inovacijama u sektoru poluvodiča te razvoja dijela lanca opskrbe. Ona ponajprije obuhvaćaju okvirni program Obzor Europa i program Digitalna Europa, čiji je cilj ojačati položaj Europe kao globalnog aktera u tehnologiji poluvodiča i njezinim primjenama, s rastućim globalnim udjelom u proizvodnji do 2030. U okviru inicijative Čipovi za Europu te bi se aktivnosti dopunile bliskom suradnjom s Industrijskim savezom za procesore i poluvodičke tehnologije.

Osim toga, uredbom je utvrđen postupovni okvir za olakšavanje kombiniranog financiranja iz država članica, proračuna Unije i privatnih ulaganja.

⁶⁸ [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/api/files/COM\(2013\)298_0/de0000000485396?rendition=false](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/api/files/COM(2013)298_0/de0000000485396?rendition=false)

Predložena inicijativa može se uklopiti u kontekst nekoliko nedavno najavljenih europskih politika i prioriteta:

- industrijska strategija,
- europski plan oporavka,
- zeleni plan,
- umjetna inteligencija,
- istraživanja i inovacije u okviru predloženog programa Obzor Europa, klastera drugog stupa „Digitalizacija, industrija i svemir”, kojima je cilj na konkretan način doprinijeti trima općim politikama EU-a: Europi spremnoj za digitalno doba, gospodarstvu u interesu građana i europskom zelenom planu,
- Mehanizam za oporavak i otpornost.

Kad je riječ o mogućim sinergijama s drugim prikladnim instrumentima, ulogu nadležnih tijela na nacionalnoj razini mogu izvršavati nacionalna tijela koja obavljaju slične funkcije u skladu s drugim propisima Unije. Vidjeti i poglavlje 1. obrazloženja.

1.3.5. *Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele*

1.4. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

Ograničeno trajanje

na snazi od datuma donošenja Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava poluvodiča (Akt o čipovima)

financijski učinak od 2023. do 2027. za odobrena sredstva za preuzete obveze i od 2023. do 2031. za odobrena sredstva za plaćanje

Neograničeno trajanje

1. provedba s početnim razdobljem od GGGG do GGGG

2. nakon čega slijedi redovna provedba.

1.5. Predviđeni načini upravljanja

Izravno upravljanje koje provodi Komisija

putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije

putem izvršnih agencija

Podijeljeno upravljanje s državama članicama

Neizravno upravljanje povjerenjem zadaća izvršenja proračuna:

trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile

međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)

EIB-u i Europskom investicijskom fondu

- tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe
- tijelima javnog prava
- tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva
- tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva
- osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.

Ako je navedeno više načina upravljanja, potrebno je pojasniti u odjeljku „Napomene”.

Napomene

Osim a) aktivnosti i proračunskih sredstava povezanih s Fondom za čipove i b) aktivnosti i proračunskih sredstava namijenjenih u okviru Europskog vijeća za inovacije, inicijativa Čipovi za Europu provodit će se u okviru neizravnog upravljanja povjeravanjem provedbe zadaća Zajedničkom poduzeću za ključne digitalne tehnologije, koje će se preimenovati u Zajedničko poduzeće za čipove. Države članice i ostale države sudionice sufinanciraju neizravna djelovanja.

Ostali dijelovi, kao što su aktivnosti u okviru drugog i trećeg stupa, provode se u okviru izravnog upravljanja. Obuhvaćaju zadaće povjerene Komisiji u pogledu nadzora Zajedničkog poduzeća za čipove, preispitivanja i odlučivanja o zahtjevima za osnivanje europskog konzorcija za infrastrukturu za čipove, preispitivanja i odlučivanja o zahtjevima za integrirana proizvodna postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom, pružanja potpore Europskom odboru za poluvodiče te, zajedno s državama članicama, praćenja lanaca opskrbe poluvodičima i odlučivanja o potrebnim djelovanjima.

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Kao tijelo Unije Zajedničko poduzeće za čipove posluje u skladu sa strogim pravilima o praćenju. Praćenje se provodi:

- putem službe zajedničkog poduzeća za unutarnju reviziju i službe Komisije za reviziju,
- s pomoću nadzora koji obavlja upravni odbor. Izvršni direktor interno će nadzirati rad zajedničkog poduzeća,
- s pomoću skupa kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja uspješnosti koji će se utvrditi radi praćenja provedbe programa i mjerenja njegova učinka,
- s pomoću evaluacije u sredini programskog razdoblja i završne evaluacije programa, koje provode vanjski stručnjaci pod nadzorom Komisije,
- na temelju programa rada zajedničkog poduzeća i njegova godišnjeg izvješća o radu.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Uredbom se uvodi novi okvir politike za privlačenje ulaganja u proizvodnju naprednih poluvodiča u Uniji i za njezino poboljšanje te usklađena pravila za koordinirani pristup praćenju i pripravnosti za nestašice poluvodiča.

Zbog tih novih pravila potreban je mehanizam dosljednosti za prekograničnu primjenu obveza iz ove Uredbe i koordinaciju aktivnosti nacionalnih tijela i Komisije putem nove savjetodavne skupine, Europskog odbora za poluvodiče.

Te zadaće provode se u okviru izravnog upravljanja. Da bi ispunile te nove zadaće u okviru drugog i trećeg stupa povezane s Fondom za čipove, službama Komisije treba dati odgovarajuće resurse.

Za druge je dijelove neizravno upravljanje opravdano jer je Zajedničko poduzeće za čipove javno-privatno partnerstvo koje se dijelom sufinancira doprinosima država sudionica i doprinosima u naravi privatnih članova.

Odluka o doprinosu EU-a Zajedničkom poduzeću za čipove donosi se svake godine na temelju proračuna EU-a donesenog za tu godinu.

U okvirnom sporazumu o financijskom partnerstvu koji potpišu Europska komisija i Zajedničko poduzeće za čipove bit će navedeno da će za zadaće koje se obavljaju svake godine Komisija platiti doprinos nakon sklapanja sporazuma o doprinosu sa Zajedničkim poduzećem za čipove i nakon što to zajedničko poduzeće izda odgovarajuće zahtjeve za plaćanje članovima koji nisu Unija.

Komisija će osigurati da pravila koja se primjenjuju na Zajedničko poduzeće za čipove budu u potpunosti u skladu sa zahtjevima iz Financijske uredbe. U skladu s člankom 71. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 zajedničko poduzeće poštovat će načelo dobrog financijskog upravljanja. Zajedničko poduzeće za čipove dužno je

poštovati i odredbe ogleadne financijske uredbe koja se primjenjuje na to zajedničko poduzeće. Za svako odstupanje od te ogleadne financijske uredbe koje je nužno zbog posebnih potreba zajedničkog poduzeća potrebna je prethodna suglasnost Komisije.

Mehanizmima praćenja, među ostalim preko predstavnika Unije u upravnom odboru i odboru javnih tijela Zajedničkog poduzeća za čipove, i mehanizmima izvješćivanja osigurat će se da službe Komisije ispunjavaju zahtjeve u pogledu odgovornosti prema Kolegiju i proračunskom tijelu.

Okvir unutarnje kontrole Zajedničkog poduzeća za čipove temelji se na sljedećem:

- provedbi standarda unutarnje kontrole kojima se omogućuju jamstva koja su barem jednaka jamstvima Komisije,
- postupcima za odabir najboljih projekata putem neovisnog ocjenjivanja i za njihovo prenošenje u pravne instrumente,
- upravljanju projektima i ugovorima tijekom cijelog trajanja svakog projekta,
- *ex ante* provjerama za 100 % potraživanja, uključujući primitak potvrda o obavljenoj reviziji i *ex ante* potvrđivanje metodologija troškova,
- *ex post* revizijama na uzorku potraživanja kao dijelu *ex post* revizija u okviru programa Obzor Europa,
- znanstvenoj evaluaciji rezultata projekata.

2.2.1. *Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika*

U Zajedničkom poduzeću za čipove uspostavljene su razne mjere za ublažavanje inherentnog rizika od sukoba interesa, a posebno:

- jednak broj glasova (jedna trećina) za Komisiju, države sudionice (zajedno) i privatne članove (zajedno) u upravnom odboru; jednak broj glasova (polovina) za Komisiju i države sudionice (zajedno) u odboru javnih tijela,
- odluke na visokoj razini o aktivnostima/proračunskim sredstvima namijenjenima za aktivnosti u okviru inicijative za čipove (izgradnja kapaciteta u predstojećim programima rada) donosi odbor javnih tijela samo s državama članicama,
- dio programa rada koji se odnosi na aktivnosti izgradnje kapaciteta donosi odbor javnih tijela samo s državama članicama,
- upravni odbor odabire izvršnog direktora na temelju prijedloga Komisije,
- neovisnost osoblja,
- evaluacije provode neovisni stručnjaci na temelju objavljenih evaluacijskih kriterija, a postoje i žalbeni mehanizmi i potpune izvještaje o sukobu interesa,
- zahtjev da upravni odbor za osoblje utvrdi pravila za sprečavanje, izbjegavanje i upravljanje sukobima interesa u zajedničkom poduzeću u skladu s financijskim pravilima zajedničkog poduzeća i Pravilnikom o osoblju.

Jedna od ključnih uloga zajedničkog poduzeća bit će utvrđivanje etičkih i organizacijskih vrijednosti, što će pratiti Komisija.

Izvršni direktor Zajedničkog poduzeća za čipove kao dužnosnik za ovjeravanje trebat će uvesti troškovno učinkovit sustav unutarnje kontrole i upravljanja. Izvršni direktor morat će Komisiji podnijeti izvješće o donesenom okviru za unutarnju kontrolu.

Komisija će rizik od neusklađenosti pratiti s pomoću sustava izvješćivanja koji će razviti te praćenjem rezultata *ex post* revizija primatelja sredstava EU-a iz Zajedničkog poduzeća za čipove u okviru *ex post* revizija cijelog programa Obzor Europa.

Postoji jasna potreba za učinkovitim i djelotvornim upravljanjem proračunom te za sprečavanjem prijevara i rasipanja sredstava. Međutim, sustav kontrole mora biti pravedno uravnotežen između postizanja prihvatljive stope pogreške i potrebnog tereta kontrole te izbjeci smanjenje privlačnosti istraživačkog programa Unije.

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Budući da su pravila za sudjelovanje u programima Obzor Europa i Digitalna Europa koja su primjenjiva na Zajedničko poduzeće za čipove slična pravilima koja će Komisija iskoristiti u svojim programima rada te da obuhvaćena skupina korisnika ima sličan profil rizičnosti kao korisnici programa u okviru izravnog upravljanja, može se očekivati da će granična vrijednost dopuštene pogreške biti slična onoj koju je Komisija predvidjela za programe Obzor Europa i Digitalna Europa, odnosno da postoji razumna sigurnost da je godišnji rizik pogreške tijekom višegodišnjeg razdoblja rashoda unutar raspona od 2–5 %, uz krajnji cilj postizanja stope preostale pogreške što bliže vrijednosti od 2 % na kraju višegodišnjih programa, nakon što se uzme u obzir financijski učinak svih revizija i mjera namijenjenih ispravljanju i povratu.

2.3. **Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti**

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

Komisija će osigurati da Zajedničko poduzeće za čipove primjenjuje postupke za borbu protiv prijevara u svim fazama procesa upravljanja.

Komisija će osigurati da su poduzete odgovarajuće mjere kojima osigurava da je, dok se provode djelovanja koja se financiraju u okviru ove Uredbe, financijski interes Unije zaštićen primjenom preventivnih mjera protiv prijevare, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti, učinkovitim provjerama i, ako se utvrde nepravilnosti, osiguravanjem povrata pogrešno plaćenih iznosa te, prema potrebi, učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim sankcijama.

Revizorski sud ovlašten je provoditi reviziju, na temelju dokumenata i provjera na terenu, svih korisnika bespovratnih sredstava te izvoditelja i podizvoditelja koji su primali sredstva Unije u okviru programa.

Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) može obaviti provjere na licu mjesta i inspekcije na terenu kod gospodarskih subjekata na koje se takvo financiranje izravno ili neizravno odnosi u skladu s postupcima utvrđenima u Uredbi (Euratom, EZ) br. 2185/96 radi utvrđivanja je li došlo do prijevare, korupcije ili bilo koje druge

nezakonite aktivnosti, koje utječu na financijske interese Unije, u vezi sa sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava ili odlukom o dodjeli bespovratnih sredstava ili ugovorom o financiranju sredstvima Unije. Zajednička poduzeća trebat će pristupiti Međuinstitucionalnom sporazumu od 25. svibnja 1999. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Komisije Europskih zajednica u vezi s internim istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevvara (OLAF).

Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) može provoditi istrage u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima u Uredbi Vijeća (EU) 2017/193923 s ciljem istrage kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	dif./nedif. ⁶⁹	zemalja EFTA-e ⁷⁰	zemalja kandidatkinja ⁷¹	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
1.	01 02 02 30 – Klaster „Civilna sigurnost za društvo”	dif.	DA	DA	DA	NE
1.	01 02 02 40 – Klaster „Digitalizacija, industrija i svemir”	dif.	DA	DA	DA	NE
1.	01 02 02 42 Program Obzor Europa – Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije	dif.	DA	DA	DA	NE
1.	01 02 02 50 – Klaster „Klima, energija i mobilnost”	dif.	DA	DA	DA	NE
1.	01 02 03 01 – Europsko vijeće za inovacije	dif.	DA	DA	DA	NE
1.	02 03 01 – Instrument za povezivanje Europe (CEF) — Promet	dif.	NE	DA	DA	NE
1.	02 03 03 01 – Instrument za povezivanje Europe (CEF) — Digitalni sektor	dif.	NE	DA	DA	NE
1.	02 04 01 10 – Program Digitalna Europa – Kibersigurnost	dif.	DA	DA	DA	NE
1.	02 04 01 11 – Program Digitalna Europa – Europski stručni centar za industriju, tehnologiju i istraživanja u području kibersigurnosti	dif.	DA	DA	DA	NE
1.	02 04 02 11 – Program Digitalna Europa – Zajedničko poduzeće za računalstvo visokih performansi (EuroHPC)	dif.	DA	DA	DA	NE
1.	02 04 03 – Program Digitalna Europa – Umjetna inteligencija	dif.	DA	DA	DA	NE

⁶⁹ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nederencirana odobrena sredstva.

⁷⁰ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

⁷¹ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

1.	02 04 04 – Program Digitalna Europa – Vještine	dif.	DA	DA	DA	NE
1.	02 04 05 01 – Program Digitalna Europa – Uvođenje	dif.	DA	DA	DA	NE
1.	02 04 05 02 – Program Digitalna Europa – Uvođenje/interoperabilnost	dif.	DA	DA	DA	NE
1.	Nedodijeljena razlika – naslov 1.	dif.	NE	NE	NE	NE

Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkinja	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
1.	02 04 06 10 – Program Digitalna Europa – Čipovi	dif.	DA	DA	DA	NE
1.	02 04 06 11 – Program Digitalna Europa – Zajedničko poduzeće za čipove	dif.	DA	DA	DA	NE

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	1.	Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija
---	-----------	--

Prijedlogom se neće povećati ukupna razina rashoda programiranih u okviru naslova 1. višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021.–2027. Doprinos iz proračuna EU-a inicijativi Čipovi za Europu objedinit će se iz programa Obzor Europa i programa Digitalna Europa te će se, osim djelovanja u okviru Europskog vijeća za inovacije, usmjeriti u Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije (buduće Zajedničko poduzeće za čipove) i ono će ga provesti. Za to će se u program Digitalna Europa dodati šesti specifični cilj.

Taj šesti specifični cilj financirat će se:

- i. unutarjom preraspodjelom aktualne omotnice programa Digitalna Europa;
- ii. upotrebom nedodijeljene razlike u okviru naslova 1.; i
- iii. smanjenjem omotnica za Instrument za povezivanje Europe – Promet i Instrument za povezivanje Europe – Digitalni sektor.

U sažetoj tablici u odjeljku 3.2.4. naveden je pregled svih izvora financiranja.

- Odobrena sredstva za poslovanje koja su u okviru **programa Obzor Europa** namijenjena ili prenamijenjena za inicijativu Čipovi za Europu

Odobrena sredstva za poslovanje u okviru programa Obzor Europa			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
Odobrena sredstva za poslovanje namijenjena u okviru programa Obzor Europa											
01 02 02 42 – Program Obzor Europa – Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije	Obveze	(1a)			108,850	112,609	97,470	91,781	89,290		500,000

01 02 03 01 – Europsko vijeće za inovacije ⁷²	Obveze	(1a)			75,251	55,054	55,501	56,499	57,696		300,000
Odobrena sredstva za poslovanje prenamijenjena u okviru programa Obzor Europa											
01 02 02 30 – Klaster „Civilna sigurnost za društvo”	Obveze	(1a)			40,800	47,400	41,400	10,200	10,200		150,000
01 02 02 40 – Klaster „Digitalizacija, industrija i svemir”	Obveze	(1a)			108,800	126,400	110,400	27,200	27,200		400,000
01 02 02 50 Klaster „Klima, energija i mobilnost”	Obveze	(1a)			81,600	94,800	82,800	20,400	20,400		300,000
UKUPNA odobrena sredstva u okviru programa Obzor Europa	Obveze				415,302	436,263	387,570	206,080	204,785	–	1 650,000

- Odobrena sredstva za poslovanje koja će se objediniti u okviru šestog specifičnog cilja **programa Digitalna Europa** za potrebe inicijative Čipovi za Europu, koju će provoditi buduće Zajedničko poduzeće za čipove:

Odobrena sredstva za poslovanje u okviru programa Digitalna Europa – šesti cilj				2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
Odobrena sredstva za poslovanje preraspodijeljena iz drugih programa (Obzor Europa, Instrument za povezivanje Europe)												
01 02 02 40 – Obzor Europa – Klaster „Digitalizacija, industrija i svemir”	Obveze	(1a)				80,000	80,000	80,000	80,000	80,000		400,000
02 03 01 – Instrument za povezivanje Europe (CEF) — Promet	Obveze	(1a)					96,000	86,000	34,000	34,000		250,000

⁷² U okviru Europskog vijeća za inovacije namijenit će se do 300 000 milijuna EUR za inicijativu Čipovi za Europu. Godišnje programiranje omotnice je okvirno.

02 03 03 01 – Instrument za povezivanje Europe (CEF) — Digitalni sektor	Obveze	(1a)				57,600	51,600	20,400	20,400		150,000
Odobrena sredstva za poslovanje prenamijenjena u okviru programa Digitalna Europa											
02 04 01 10 – Program Digitalna Europa – Kibersigurnost	Obveze	(1a)			16,320	18,960	16,560	4,080	4,080		60,000
02 04 01 11 – Program Digitalna Europa – Europski stručni centar za industriju, tehnologiju i istraživanja u području kibersigurnosti	Obveze	(1a)			16,320	18,960	16,560	4,080	4,080		60,000
02 04 02 11 – Program Digitalna Europa – Zajedničko poduzeće za računalstvo visokih performansi (EuroHPC)	Obveze	(1a)			40,800	47,400	41,400	10,200	10,200		150,000
02 04 03 – Program Digitalna Europa – Umjetna inteligencija	Obveze	(1a)			59,840	69,520	60,720	14,960	14,960		220,000
02 04 04 – Program Digitalna Europa – Vještine	Obveze	(1a)			16,320	18,960	16,560	4,080	4,080		60,000
02 04 05 01 – Program Digitalna Europa – Uvođenje	Obveze	(1a)			10,880	12,640	11,040	2,720	2,720		40,000
02 04 05 02 – Program Digitalna Europa – Uvođenje/interoperabilnost	Obveze	(1a)			2,720	3,160	2,760	0,680	0,680		10,000
Doprinos iz raspoložive razlike do gornje granice u okviru naslova 1. višegodišnjeg financijskog okvira											
Nedodijeljena razlika – naslov 1.	Obveze	(1a)			50,000	50,000	50,000	50,000	50,000		250,000
UKUPNA odobrena sredstva objedinjena u okviru programa Digitalna Europa	Obveze	=1a			293,200	473,200	433,200	225,200	225,200	–	1 650,000

HR

HR

Za informaciju: pregled provedbe od strane Europskog vijeća za inovacije i Zajedničkog poduzeća za čipove

A. Obzor Europa

Provedba od strane Europskog vijeća za inovacije

Odobrena sredstva za poslovanje namijenjena u okviru programa Obzor Europa – Europsko vijeće za inovacije			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
01 02 03 01 – Europsko vijeće za inovacije ⁷³	Obveze	(1a)			75,251	55,054	55,501	56,499	57,696		300,000
	Plaćanja	(2a)			45,151	48,082	51,836	58,030	56,973	39,928	300,000

Provedba od strane Zajedničkog poduzeća za čipove

Zajedničko poduzeće za čipove provest će 500 milijuna EUR namijenjenih za potrebe inicijative Čipovi za Europu u okviru postojeće financijske omotnice Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije:

Odobrena sredstva za poslovanje namijenjena u okviru programa Obzor Europa – Ključne digitalne tehnologije			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
01 02 02 42 – Program Obzor Europa – Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije	Obveze	(1a)			108,850	112,609	97,470	91,781	89,290		500,000
	Plaćanja	(2a)			60,897	74,926	83,997	83,126	79,271	117,783	500,000

Iznos od 850 milijuna EUR prenamijenjen u okviru programa Obzor Europa provest će Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije (buduće Zajedničko poduzeće za čipove), a bit će podijeljen na rashode poslovanja i rashode za potporu kako slijedi:

Odobrena sredstva prenamijenjena u okviru programa Obzor Europa Zajedničkom			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon</i>	UKUPNO

⁷³ U okviru Europskog vijeća za inovacije namijenit će se do 300 000 milijuna EUR za inicijativu Čipovi za Europu. Godišnje programiranje omotnice samo je okvirno.

01 02 02 42 Program Obzor Europa – Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije – Rashodi za potporu	Obveze	(1b)	2,363	2,510	2,993	3,430	3,939	4,012	15,615		34,861
	Plaćanja	(2b)	2,363	2,510	2,993	3,430	3,939	4,012	4,076	11,539	34,861
UKUPNA odobrena sredstva za Zajedničko poduzeće za čipove u okviru programa Obzor Europa	Obveze	=1a+1 b+3	210,000	250,000	521,200	568,600	494,600	302,800	302,800		2 650,000
	Plaćanja	=2a+2 b+3	54,272	116,292	337,335	451,264	490,696	401,908	354,149	444,083	2 650,000

B. Program Digitalna Europa

U okviru programa Digitalna Europa, osim iznosa od 125 milijuna EUR koji će se provesti u okviru fonda InvestEU, Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije (buduće Zajedničko poduzeće za čipove) provest će 1 525 milijuna EUR, a taj će iznos biti podijeljen na rashode poslovanja i rashode za potporu kako slijedi:

Zajedničko poduzeće za čipove			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
Odobrena sredstva za poslovanje											
02 04 06 11 – Program Digitalna Europa – Zajedničko poduzeće za čipove – Rashodi poslovanja	Obveze	(1a)			258,498	432,340	396,494	214,450	207,904		1 509,687
	Plaćanja	(2a)			154,818	310,700	349,674	276,800	254,305	163,389	1 509,687
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe											
02 04 06 11 – Program Digitalna Europa – Zajedničko poduzeće za čipove – Rashodi za potporu	Obveze	(1b)			0,702	1,360	2,206	2,250	8,796		15,313
	Plaćanja	(2b)			0,702	1,360	2,206	2,250	2,295	6,501	15,313
UKUPNA odobrena sredstva za Zajedničko poduzeće za čipove	Obveze	=1a+1b +3			259,200	433,700	398,700	216,700	216,700		1 525,000
	Plaćanja	=2a+2b +3			155,520	312,060	351,880	279,050	256,600	169,890	1 525,000

Ukupna **dodatna** odobrena sredstva objedinjena u okviru naslova 1. koja će buduće Zajedničko poduzeće za čipove provesti za potrebe inicijative Čipovi za Europu iznose 2 375 milijuna EUR, od čega je 850 milijuna EUR u okviru programa Obzor Europa, a 1 525 milijuna EUR u okviru programa Digitalna Europa. Bit će podijeljena na rashode poslovanja (glava 3.) i rashode za potporu (glava 1. i glava 2.) kako slijedi:

			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
Glava 1.	Obveze	(4)			0,792	1,535	2,489	2,538	9,924		17,277
	Plaćanja	(5)			0,792	1,535	2,489	2,538	2,589	7,335	17,277
Glava 2.	Obveze	(4)			0,301	0,584	0,947	0,966	3,775		6,572
	Plaćanja	(5)			0,301	0,584	0,947	0,966	0,985	2,790	6,572
Glava 3.	Obveze	(4)			489,307	700,182	629,865	270,996	260,801		2 351,152
	Plaćanja	(5)			293,147	517,342	566,045	407,126	349,586	217,905	2 351,152
UKUPNA odobrena sredstva	Obveze	=4+6			490,400	702,300	633,300	274,500	274,500		2 375,000
	Plaćanja	=5+6			294,240	519,460	569,480	410,630	353,160	228,030	2 375,000

Ukupna odobrena sredstva koja će **Zajedničko poduzeće za čipove** u budućnosti provesti u okviru programa Obzor Europa i Digitalna Europa, uključujući odobrena sredstva za prijašnje aktivnosti Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije koje nisu dio inicijative Čipovi za Europu, iznose 4 175 milijuna EUR. Bit će podijeljena na rashode poslovanja (glava 3.) i rashode za potporu (glava 1. i glava 2.) kako slijedi:

			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
Glava 1.	Obveze	(4)	1,804	1,861	2,732	3,516	4,508	4,595	18,011	–	37,027
	Plaćanja	(5)	1,804	1,861	2,732	3,516	4,508	4,595	4,685	13,326	37,027
Glava 2.	Obveze	(4)	0,559	0,649	0,963	1,274	1,637	1,666	6,399	–	13,147
	Plaćanja	(5)	0,559	0,649	0,963	1,274	1,637	1,666	1,685	4,714	13,147

Glava 3.	Obveze	(4)	207,637	247,490	776,705	997,510	887,155	513,238	495,090		4 124,826
	Plaćanja	(5)	51,909	113,782	489,161	758,534	836,432	674,696	604,378	595,933	4 124,826
UKUPNA odobrena sredstva	Obveze	=4+6	210,000	250,000	780,400	1 002,300	893,300	519,500	519,500		4 175,000
	Plaćanja	=5+6	54,272	116,292	492,855	763,324	842,576	680,958	610,749	613,973	4 175,000

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7.	„Administrativni rashodi”
---	-----------	---------------------------

U ovaj se dio unose „administrativni proračunski podaci”, koji se najprije unose u [prilog zakonodavnom financijskom izvještaju](#) (Prilog V. internim pravilima), koji se učitava u sustav DECIDE za potrebe savjetovanja među službama.

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
GU CNECT								
○ Ljudski resursi			1,125	1,125	1,125	1,125	1,125	5,625
○ Ostali administrativni rashodi								
UKUPNO GU CNECT			1,125	1,125	1,125	1,125	1,125	5,625

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)			1,125	1,125	1,125	1,125	1,125	5,625
---	-----------------------------------	--	--	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1.–7. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze			709,627	910,588	821,895	432,405	431,110	–	3 305,625
	Plaćanja			421,813	674,093	738,438	572,261	504,728	394,291	3 305,625

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

Indikativni ciljevi i ostvarenja u tablici u nastavku početna su verzija, a uglavnom se temelje na pokazateljima iz Priloga II. predloženoj uredbi. Očekuje se da će u budućnosti biti dostupne razrađene definicije.

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Navesti ciljeve i rezultate ↓	Vrsta ⁷⁵	Prosječni trošak	Godina 2023.		Godina 2024.		Godina 2025.		Godina 2026.		Godina 2027.		Ukupni broj	UKUPNO Ukupni trošak
			Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak		
POSEBNI CILJ br. 1 – Inicijativa Čipovi za Europu														
– Rezultat	Broj pravnih subjekata uključenih u djelovanja		154,241	198,938	179,800	96,679	96,383							726,041
– Rezultat	Broj razvijenih/integriranih alata za projektiranje		76,811	99,070	89,539	48,145	47,998							361,563
– Rezultat	Iznos koji je zajednički uložen u kapacitete za projektiranje i pilot-		117,984	152,174	137,534	73,953	73,726							555,370
– Rezultat	Broj korisnika koji pristupaju kapacitetima za projektiranje i pilot-		95,818	123,584	111,695	60,059	59,875							451,030

⁷⁵

Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr.: broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

– Rezultat	Broj poduzeća koja koriste usluge centara kompetentnosti			65,080	83,939	75,864	40,792	40,667		306,343
– Rezultat	Broj osoba koje su prošle osposobljavanje			43,914	56,639	51,191	27,525	27,441		206,710
– Rezultat	Iznos koji su proizvođači poluvodiča uložili u EU-u			120,654	155,618	140,648	75,627	75,395		567,942
– Rezultat	Iznos koji su proizvođači poluvodiča uložili u EU-u			34,000	39,500	34,500	8,500	8,500		125,000
Međuzbroj za posebni cilj br. 1				708,502	909,463	820,770	431,280	429,985		3 300,000
POSEBNI CILJ br. 2 – Sigurnost opskrbe										
– Rezultat	Broj ocijenjenih zahtjeva za integrirana			0,500	0,500	0,500	0,500	0,500		2,500
Međuzbroj za posebni cilj br. 2				0,500	0,500	0,500	0,500	0,500		2,500
POSEBNI CILJ br. 3 – Pripravnost i praćenje										
– Rezultat	Broj organizacija za koje se prikupljaju podaci o lancu opskrbe			0,625	0,625	0,625	0,625	0,625		3,125
Međuzbroj za posebni cilj br. 3				0,625	0,625	0,625	0,625	0,625		3,125
UKUPNO				709,627	910,588	821,895	432,405	431,110		3 305,625

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.

Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi			1,125	1,125	1,125	1,125	1,125	5,625
Ostali administrativni rashodi								
Međubroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira			1,125	1,125	1,125	1,125	1,125	5,625

Izvan NASLOVA 7.⁷⁶ višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi								
Ostali administrativni rashodi								
Međubroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira								

UKUPNO			1,125	1,125	1,125	1,125	1,125	5,625
---------------	--	--	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

Budući da je riječ o novoj inicijativi, u glavnoj upravi nema osoblja koje je već zaduženo za upravljanje dotičnim djelovanjem i koje bi se stoga moglo preraspodijeliti unutar glavne uprave. Stoga bi se potrebni ljudski resursi trebali pokriti dodjelom dodatnih sredstava nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

⁷⁶ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijšašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.3.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

U tablici u nastavku navedeno je dodatno osoblje Zajedničkog poduzeća za čipove na temelju predložene uredbe.

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

				2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	2031.
				○ Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)										
Druge proračunske linije (navesti): Osoblje zajedničkog poduzeća (PO)						3	5	8	8	8	8	5	4	2
				○ Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)⁷⁷										
Druge proračunske linije (navesti): Osoblje zajedničkog poduzeća (UO)						3	7	10	10	10	10	10	10	4
Druge proračunske linije (navesti): Osoblje zajedničkog poduzeća (UNS)						0	0	1	1	1	1	0	0	0
UKUPNO						6	12	19	19	19	19	15	14	6

XX se odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna.

Budući da je riječ o novoj inicijativi, u glavnoj upravi nema osoblja koje je već zaduženo za upravljanje dotičnim djelovanjem i koje bi se stoga moglo preraspodijeliti unutar glavne uprave. Stoga bi se potrebni ljudski resursi trebali pokriti dodjelom dodatnih sredstava nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

U tablici u nastavku navedeno je ukupno osoblje Zajedničkog poduzeća za čipove na temelju predložene uredbe.

⁷⁷ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

				2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	2031.
				○ Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)										
Druge proračunske linije (navesti): Osoblje zajedničkog poduzeća (PO)				14	14	14	17	19	22	22	22	22	13	10
				○ Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)⁷⁸										
Druge proračunske linije (navesti): Osoblje zajedničkog poduzeća (UO)				16	16	16	19	23	26	26	26	26	26	26
Druge proračunske linije (navesti): Osoblje zajedničkog poduzeća (UNS)				0	0	0	1	1	2	2	2	2	0	0
UKUPNO				30	30	30	37	43	50	50	50	50	39	36

Dodatno osoblje Komisije na temelju predložene uredbe obuhvaća pet dužnosnika u EPRV-u i četiri ugovorna djelatnika u EPRV-u za svaku godinu u razdoblju 2023.–2027.

				2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
				• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)						
20 01 02 01 (sjedište i predstavništva Komisije)						5	5	5	5	5
				• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)⁷⁹						
Druge proračunske linije (navesti): osoblje Komisije (UO)						4	4	4	4	4
UKUPNO						9	9	9	9	9

⁷⁸ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

⁷⁹ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

Budući da je riječ o novoj inicijativi, u glavnoj upravi nema osoblja koje je već zaduženo za upravljanje dotičnim djelovanjem i koje bi se stoga moglo preraspodijeliti unutar glavne uprave. Stoga bi se potrebni ljudski resursi trebali pokriti dodjelom dodatnih sredstava nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

<p>Dužnosnici i privremeno osoblje</p>	<p>Dužnosnici:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nadzor Zajedničkog poduzeća za čipove, – nadzor pravilne provedbe obveza privatnih poduzeća i država članica utvrđenih uredbom, – priprema i izrada nacrtu provedbenih i delegiranih akata u skladu s ovom Uredbom, – provođenje istraga, revizija i drugih analiza, uključujući analizu podataka, – administrativna potpora Europskom odboru za poluvodiče i organizacija sastanaka, priprema mišljenja te druge vrste potpore Europskom odboru za poluvodiče. <p>Privremeno osoblje je osoblje zajedničkog poduzeća:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vidjeti članak 19. Uredbe Vijeća (EU) 2021/2085 o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa.
<p>Vanjsko osoblje</p>	<p>Vanjsko osoblje Europske komisije:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nadzor Zajedničkog poduzeća za čipove, – provođenje istraga, revizija i drugih analiza, – administrativna potpora Europskom odboru za poluvodiče i organizacija sastanaka, priprema mišljenja te druge vrste potpore Europskom odboru za poluvodiče. <p>Vanjsko osoblje zajedničkog poduzeća:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vidjeti članak 19. Uredbe Vijeća (EU) 2021/2085 o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa.

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

Prijedlog/inicijativa:

može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO).

Iz linije		Iznos (u milijunima EUR)	U liniju
01 02 03 01	Europsko vijeće za inovacije	300,000	namijenjeno
01 02 02 30	Klaster „Civilna sigurnost za društvo”	150,000	01 02 02 42
01 02 02 40	Klaster „Digitalizacija, industrija i svemir”	400,000	01 02 02 42
01 02 02 40	Klaster „Digitalizacija, industrija i svemir”	400,000	02 04 06 11
01 02 02 42	Program Obzor Europa – Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije	500,000	namijenjeno
01 02 02 50	Klaster „Klima, energija i mobilnost”	300,000	01 02 02 42
<i>Međuzbroj za OE</i>	<i>Program Obzor Europa</i>	<i>2 050,000</i>	
02 03 01	Instrument za povezivanje Europe (CEF) — Promet	250,000	02 04 06 11
02 03 03 01	Instrument za povezivanje Europe (CEF) — Digitalni sektor	150,000	02 04 06 11
<i>Međuzbroj za CEF</i>	<i>Instrument za povezivanje Europe (CEF)</i>	<i>400,000</i>	
02 04 01 10	Program Digitalna Europa – Kibersigurnost	60,000	02 04 06 11
02 04 01 11	Program Digitalna Europa – Europski stručni centar za industriju, tehnologiju i istraživanja u području kibersigurnosti	60,000	02 04 06 11
02 04 02 11	Program Digitalna Europa – Zajedničko poduzeće za računalstvo visokih performansi (EuroHPC)	150,000	02 04 06 11
02 04 03	Program Digitalna Europa – Umjetna inteligencija	220,000	02 04 06 11
02 04 04	Program Digitalna Europa – Vještine	60,000	02 04 06 11
02 04 05	Program Digitalna Europa – Uvođenje	50,000	02 04 06 11
<i>Međuzbroj za DE</i>	<i>Program Digitalna Europa</i>	<i>600,000</i>	
	Ukupno	3 050,000	

zahtijeva upotrebu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili upotrebu posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije, odgovarajuće iznose te instrumente čija se upotreba predlaže.

		Iznos (u	U liniju
--	--	----------	----------

		milijunima EUR)	
–	Nedodijeljena razlika – naslov 1.	250,000	02 04 06 11

zahtijeva reviziju VFO-a.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije te odgovarajuće iznose.

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

3.2.5. *Doprinos trećih strana*

U prijedlogu/inicijativi:

ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.

predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
Države sudionice			489,307	700,182	629,865	270,996	260,801	2 351,152
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva			489,307	700,182	629,865	270,996	260,801	2 351,152

Očekuje se da će države sudionice dati doprinos za dodatne rashode poslovanja koji je razmjern doprinosu Unije.

Od članova koji nisu Unija ne očekuje se doprinos dodatnim administrativnim troškovima zajedničkog poduzeća.

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.

Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:

na vlastita sredstva

na ostale prihode

navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska prihoda:	linija	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ⁸⁰					
			Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)	
Članak								

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

[...]

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

[...]

PRILOG **ZAKONODAVNOM FINANCIJSKOM IZVJEŠTAJU**

Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava poluvodiča (Akt o čipovima) i Prijedlog uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EU) 2021/2085 o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa

1. BROJ I TROŠAK LJUDSKIH RESURSA KOJI SE SMATRAJU NUŽNIMA
2. TROŠAK OSTALIH ADMINISTRATIVNIH RASHODA
3. UKUPNI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI
4. METODE IZRAČUNA UPOTRIJEBLJENE ZA PROCJENU TROŠKOVA

⁸⁰ Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % na ime troškova naplate.

- 4.1. Ljudski resursi
- 4.2. Ostali administrativni rashodi

*Završni financijski izvještaj mora biti popraćen ovim prilogom kada se pokreće savjetovanje među službama.
Tablice s podacima koriste se kao izvor za tablice sadržane u zakonodavnom financijskom izvještaju. Namijenjene su strogo za internu upotrebu u Komisiji.*

1. TROŠAK LJUDSKIH RESURSA KOJI SE SMATRAJU NUŽNIMA

Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.

Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira	Godina 2021.		Godina 2022.		Godina 2023.		Godina 2024.		Godina 2025.		Godina 2026.		Godina 2027.		UKUPNO	
	EPRV	Odobrena sredstva	EPRV	Odobrena sredstva	EPRV	Odobrena sredstva	EPRV	Odobrena sredstva	EPRV	Odobrena sredstva	EPRV	Odobrena sredstva	EPRV	Odobrena sredstva	EPRV	Odobrena sredstva
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)																
20 01 02 01 – Sjedište i predstavništva	AD				5	0,785	5.	0,785	5.	0,785	5.	0,785	5.	0,785		3,925
	AST															
20 01 02 03 – Delegacije Unije	AD															
	AST															
• Vanjsko osoblje⁸¹																
20 02 01 i 20 02 02 – Vanjsko osoblje – Sjedište i predstavništva	UO				4	0,340	4	0,340	4	0,340	4	0,340	4	0,340		1,700
	UNS															
	UsO															
20 02 03 – Vanjsko osoblje – Delegacije Unije	UO															
	AL															
	UNS															
	UsO															
Druge proračunske linije povezane s ljudskim resursima (navesti)																
Međuzbroj za ljudske resurse –					9	1,125	9	1,125	9	1,125	9	1,125	9	1,125		5,625

⁸¹ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

NASLOV 7.																	
------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	Godina 2021.		Godina 2022.		Godina 2023.		Godina 2024.		Godina 2025.		Godina 2026.		Godina 2027. i naredne godine		UKUPNO			
	EPRV	Odobrena sredstva	EPRV	Odobrena sredstva	EPRV	Odobrena sredstva	EPRV	Odobrena sredstva	EPRV	Odobrena sredstva	EPRV	Odobrena sredstva	EPRV	Odobrena sredstva	EPRV	Odobrena sredstva		
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)																		
01 01 01 01 Neizravno istraživanje ⁸²	AD																	
01 01 01 11 Izravno istraživanje Drugo (navesti)	AST																	
• Vanjsko osoblje⁸³																		
Vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).	– u sjedištima	UO																
		UNS																
		UsO																
	– u delegacijama Unije	UO																
		AL																
		UNS																
		UsO																
	MSD																	
01 01 01 02 Neizravno istraživanje 01 01 01 12 Izravno istraživanje Drugo (navesti) ⁸⁴	UO																	
	UNS																	
	UsO																	

⁸² Odabрати odgovarajuću proračunsku liniju ili, prema potrebi, navesti drugu; ako je obuhvaćeno više proračunskih linija, osoblje bi trebalo navesti za svaku liniju

⁸³ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

⁸⁴ Odabрати odgovarajuću proračunsku liniju ili, prema potrebi, navesti drugu; ako je obuhvaćeno više proračunskih linija, osoblje bi trebalo navesti za svaku liniju

Druge proračunske linije povezane s ljudskim resursima (<i>navesti</i>)																	
Međuzbroj za ljudske resurse – izvan NASLOVA 7.																	
Ukupno za ljudske resurse (svi naslovi VFO-a)						9	1,125	9	1,125	9	1,125	9	1,125	9	1,125		5,625

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

2. TROŠAK OSTALIH ADMINISTRATIVNIH RASHODA

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
 Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira	Godina N ⁸⁵	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Godina N+4	Godina N+5	Godina N+7	Ukupno
U sjedištu ili na području EU-a:								
20 02 06 01 – Troškovi službenih putovanja i reprezentacije								
20 02 06 02 – Troškovi konferencija i sastanaka								
20 02 06 03 – Odbori ⁸⁶								
20 02 06 04 Studije i savjetovanja								
20 04 – Rashodi za informacijske tehnologije (korporativni) ⁸⁷								
Ostale proračunske linije koje nisu povezane s ljudskim resursima (<i>navesti prema potrebi</i>)								
U delegacijama Unije								
20 02 07 01 – Troškovi službenih putovanja, konferencija i reprezentacije								
20 02 07 02 – Dodatna izobrazba osoblja								
20 03 05 – Infrastruktura i logistika								
Ostale proračunske linije koje nisu povezane s ljudskim resursima (<i>navesti prema potrebi</i>)								

⁸⁵ Godina N je godina početka provedbe prijedloga/inicijative. Umjesto „N” upisati predviđenu prvu godinu provedbe (na primjer: 2021.). Isto vrijedi i za ostale godine.

⁸⁶ Navesti vrstu odbora i skupinu kojoj pripada.

⁸⁷ Potrebno je mišljenje GU-a DIGIT – tima za ulaganja u informacijske tehnologije (vidjeti Smjernice o financiranju informacijske tehnologije, C(2020)6126 final, 10.9.2020., str. 7.)

Međuzbroj za ostalo – NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	Godina 2021.	Godina 2022.	Godina 2023.	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Ukupno
Rashodi za tehničku i administrativnu pomoć (<u>isključujući</u> vanjsko osoblje) iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA“):								
– u sjedištima								
– u delegacijama Unije								
Ostali rashodi upravljanja za istraživanje								
Rashodi za informacijske tehnologije u okviru politike za operativne programe ⁸⁸								
Korporativni rashodi za informacijske tehnologije za operativne programe ⁸⁹								
Ostale proračunske linije koje nisu povezane s ljudskim resursima (<i>navesti prema potrebi</i>)								
Međuzbroj za ostalo – izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ukupni ostali administrativni rashodi (svi naslovi VFO-a)								

⁸⁸ Potrebno je mišljenje GU-a DIGIT – tima za ulaganja u informacijske tehnologije (vidjeti Smjernice o financiranju informacijske tehnologije, C(2020)6126 final, 10.9.2020., str. 7.)

⁸⁹ Ta stavka uključuje lokalne administrativne sustave i doprinose za sufinanciranje korporativnih informatičkih sustava (vidjeti Smjernice o financiranju informacijske tehnologije, C(2020)6126 final, 10.9.2020.)

3. UKUPNI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI (SVI NASLOVI VFO-A)

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Sažetak	Godina 2021.	Godina 2022.	Godina 2023.	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Ukupno
Naslov 7. – Ljudski resursi			1,125	1,125	1,125	1,125	1,125	5,625
Naslov 7. – Ostali administrativni rashodi								
Međuzbroj za naslov 7.			1,125	1,125	1,125	1,125	1,125	5,625
Izvan naslova 7. – Ljudski resursi (glava 1., zajednička poduzeća)								
Izvan naslova 7. – Ostali administrativni rashodi (glava 2., zajednička poduzeća)								
Međuzbroj za ostale naslove								
UKUPNO NASLOV 7. i izvan NASLOVA 7.			1,125	1,125	1,125	1,125	1,125	5,625

Potrebna administrativna odobrena sredstva pokrit će se odobrenim sredstvima koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili koja su preraspodijeljena, te, prema potrebi, dodatnim odobrenim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir postojeća proračunska ograničenja.

4. METODE IZRAČUNA UPOTRIJEBLJENE ZA PROCJENU TROŠKOVA

4.1. Ljudski resursi

U ovom se dijelu opisuje metoda izračuna upotrijebljena za procjenu ljudskih resursa koji se smatraju nužnima (predviđeno radno opterećenje, uključujući posebne poslove (radni profili u sustavu Sysper 2), kategorije osoblja i odgovarajući prosječni troškovi)

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira
Napomena: prosječni troškovi za svaku kategoriju osoblja u sjedištu dostupni su na BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/pre/legalbasis/Pages/pre-040-020_preparation.aspx
<ul style="list-style-type: none">
• Dužnosnici i privremeno osoblje Ekvivalenti punog radnog vremena pomnoženi s prosječnim troškovima (157 000 EUR)
<ul style="list-style-type: none">
• Vanjsko osoblje Ekvivalenti punog radnog vremena pomnoženi s prosječnim troškovima (85 000 EUR)

Izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira
<ul style="list-style-type: none">
• Samo radna mjesta koja se financiraju iz proračuna za istraživanje
<ul style="list-style-type: none">
• Vanjsko osoblje

4.2. Ostali administrativni rashodi

Navesti pojedinosti o metodi izračuna upotrijebljenoj za svaku proračunsku liniju te posebno pretpostavke na kojima se temelji (npr. broj sastanaka godišnje, prosječni troškovi itd.)

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira

Izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira

Bruxelles, 8.2.2022.
COM(2022) 46 final

ANNEXES 1 to 3

PRILOZI

**PRIJEDLOGU UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava poluvodiča
(Akt o čipovima)**

PRILOG I.

DJELOVANJA

Tehnički opis Inicijative: opseg djelovanja

Početna i, prema potrebi, kasnija djelovanja u okviru Inicijative provode se u skladu sa sljedećim tehničkim opisom:

1. *Kapaciteti za projektiranje za integrirane poluvodičke tehnologije*

U okviru Inicijative izgradit će se inovativni kapaciteti velikih razmjera za projektiranje za integrirane poluvodičke tehnologije putem virtualne platforme dostupne u cijeloj Uniji. Ta platforma sastojat će se od novih inovativnih kapaciteta za projektiranje s proširenim bibliotekama i alatima, u kojima će se objediniti velik broj postojećih i novih tehnologija (uključujući tehnologije u razvoju, kao što su integrirana fotonika, kvantne tehnologije i tehnologije umjetne inteligencije/neuromorfne tehnologije). Zajedno s postojećim alatima za automatizaciju projektiranja elektroničkih elemenata i sklopova (EDA) omogućit će projektiranje inovativnih komponenata i novih koncepata sustava te demonstriranje ključnih funkcionalnosti, kao što su novi pristupi visokim performansama, niskoj potrošnji energije, sigurnosti, novim 3D i heterogenim arhitekturama sustava itd.

Platforma će blisko surađivati s korisničkim industrijama iz raznih gospodarskih sektora te će povezati zajednicu projektantskih poduzeća, pružatelja intelektualnog vlasništva i dobavljača alata s organizacijama za istraživanje i tehnologiju kako bi mogla ponuditi virtualne alate za prototipove kao rezultat zajedničkog razvoja tehnologije. Rizici i troškovi razvoja podijelit će se među sudionicima te će se promicati nove metode pristupanja alatima za projektiranje putem interneta, uz fleksibilne troškovne modele (posebno za izradu prototipova) i zajedničke standarde sučelja.

Platforma će se postupno nadograđivati novim mogućnostima projektiranja jer će uključivati sve više tehnologija i projekata za procesore niske potrošnje (uključujući projekte otvorenog koda, kao što je RISC-V). Svoje će usluge nuditi putem oblaka i time osigurati najveći mogući pristup i otvorenost za cijelu zajednicu umrežavanjem postojećih i novih centara za projektiranje u državama članicama.

2. *Pilot-linije za pripremu za inovativnu proizvodnju i za objekte za testiranje i eksperimentiranje*

U okviru Inicijative podupiru se pilot-linije za proizvodnju i za objekte za testiranje i eksperimentiranje, kojima se olakšava prijenos naprednih poluvodičkih tehnologija iz laboratorija u proizvodnju. Prioritetna područja obuhvaćaju:

- (a) Pilot-linije za eksperimentiranje, testiranje i validaciju, među ostalim s pomoću alata za projektiranje postupka (engl. *Process Design Kit*), učinkovitosti blokova intelektualnog vlasništva, virtualnih prototipova,

novih projekata i novih integriranih heterogenih sustava na otvoren i pristupačan način.

Prethodno navedena virtualna platforma omogućit će probno projektiranje novih blokova intelektualnog vlasništva i novih koncepata sustava, koji će se testirati i validirati na pilot-linijama s pomoću preliminarnih alata za projektiranje postupka, čime će se odmah dobiti povratne informacije za doradu i poboljšanje modela prije prelaska na proizvodnju. U okviru Inicijative od samog početka proširit će se nekoliko postojećih pilot-linija, u sinergiji s infrastrukturom za projektiranje, kako bi se omogućio pristup projektima razvoja čipova i (virtualne) izrade prototipova.

- (b) Nove pilot-linije za poluvodičke tehnologije kao što su potpuno osiromašeni silicij na izolatoru (FD-SOI) do 10–7 nm, napredna tehnologija *Gate-All-Around* i najsuvremeniji čvorovi (npr. ispod 2 nm) te pilot-linije za 3D integraciju heterogenih sustava i napredno pakiranje. Pilot-linije obuhvaćat će najnovije istraživačke i inovacijske aktivnosti i njihove rezultate.

Pilot-linije sadržavat će namjensku infrastrukturu za projektiranje koja se, na primjer, sastoji od modela za projektiranje koji simuliraju proces izrade alata za projektiranje koji se upotrebljavaju za projektiranje krugova i sustava na čipu. Ta infrastruktura za projektiranje i virtualni prikaz pilot-linija prilagođen korisnicima uspostaviti će se tako da budu izravno dostupni u cijeloj Europi putem prethodno navedene platforme za projektiranje. Takva povezanost omogućit će projektantima da testiraju i validiraju tehnološke opcije prije nego što one postanu komercijalno dostupne. Zahvaljujući njoj novoprojektirani čipovi i sustavi moći će u potpunosti iskoristiti potencijal novih tehnologija i donijeti najsuvremenije inovacije.

Te će pilot-linije zajednički unaprijediti europsko intelektualno vlasništvo i vještine i inovacije u tehnologiji proizvodnje poluvodiča te će ojačati i proširiti položaj Europe u sektoru nove opreme za proizvodnju i materijala za module napredne poluvodičke tehnologije, kao što su tehnologije litografije i poluvodičkih pločica.

Organizirat će se bliska savjetovanja i suradnja s industrijom kako bi se usmjerilo to proširenje kapaciteta i od početka kritički uključile odabrane kvalificirane pilot-linije koje uključuju, na primjer, napredno pakiranje, tehnologiju za 3D heterogenu integraciju i važne dodatne funkcije, kao što su silicijeva fotonika, energetska elektronika, senzorske tehnologije, silicijev grafen, kvantne tehnologije itd. Ta snažna proširena paneuropska infrastruktura pilot-linija, koja je usko povezana s infrastrukturom za olakšavanje projektiranja, neophodna je za širenje europskog znanja, kapaciteta i sposobnosti radi svladavanja inovacijskog raskoraka između javno financiranih istraživanja i komercijalno financirane proizvodnje te za povećanje potražnje i proizvodnje u Europi do kraja desetljeća.

3. ***Napredni tehnološki i inženjerski kapaciteti za kvantne čipove***

Inicijativom će se obuhvatiti posebne potrebe buduće generacije komponenata za obradu informacija kojima se iskorištavaju nekласična načela, a posebno čipovi kojima se iskorištavaju kvantni učinci (tj. kvantni čipovi) na temelju istraživačkih aktivnosti. Prioritetna područja obuhvaćaju:

- (a) *inovativne biblioteke za projektiranje kvantnih čipova* koje se temelje na etabliranim postupcima projektiranja i izrade u industriji klasičnih poluvodiča za kubitne platforme na osnovi poluvodiča i fotonike; dopunit će se razvojem inovativnih i naprednih biblioteka za projektiranje i postupaka izrade za alternativne kubitne platforme koje nisu kompatibilne s poluvodičima;
- (b) *pilot-linije* za integraciju kvantnih krugova i upravljačke elektronike za izgradnju kvantnih čipova koje se temelje na tekućim istraživanjima i iskorištavaju njihove rezultate te za osiguravanje pristupa namjenskim čistim prostorijama i tvornicama čipova za izradu prototipova i proizvodnju, smanjenje ulaznih prepreka za razvoj i proizvodnju malih količina kvantnih komponenata te ubrzavanje inovacijskih ciklusa;
- (c) *objekte za testiranje i eksperimentiranje* za testiranje i validaciju naprednih kvantnih komponenata koje proizvedu pilot-linije, čime se zatvara krug povratnih informacija o inovacijama između projekatana, proizvođača i korisnika kvantnih komponenti.

4. ***Mreža centara kompetentnosti i razvoj vještina***

U okviru Inicijative podupire se sljedeće:

- (a) stvaranje mreže *centara kompetentnosti* u svakoj državi članici radi promicanja upotrebe tih tehnologija – ti centri djelovali bi kao veza s prethodno navedenom platformom za napredno projektiranje i pilot-linijama, olakšavali bi njihovu djelotvornu upotrebu te bi pružali stručno znanje i vještine dionicima, uključujući MSP-ove koji su krajnji korisnici. Centri kompetentnosti pružat će inovativne usluge industriji, a posebno MSP-ovima, akademskoj zajednici i javnim tijelima, i prilagođena rješenja raznim korisnicima, čime će se poticati šire prihvaćanje projektiranja i napredne tehnologije u Europi. Osim toga, pomoći će u povećanju visokokvalificirane radne snage u Europi;
- (b) kad je riječ o *vještinama*, organizirat će se konkretne aktivnosti osposobljavanja povezane s alatima za projektiranje i poluvodičkim tehnologijama na lokalnoj, regionalnoj ili paneuropskoj razini. Podupirat će se stipendije za diplomatske studije. Tim će se mjerama dopuniti industrijske obveze preuzete u okviru Pakta za vještine te će se u suradnji s akademskom zajednicom povećati broj stažiranja i naukovanja. Pozornost će se posvetiti i programima prekvalifikacije i usavršavanja za radnike koji prelaze iz drugih sektora.

5. ***Aktivnosti u okviru Fonda za čipove za olakšavanje pristupa kapitalu za start-up i scale-up poduzeća, MSP-ove i druga poduzeća u lancu vrijednosti poluvodiča***

U okviru Inicijative podupirat će se stvaranje uspješnog inovacijskog ekosustava u sektoru poluvodiča i kvantne tehnologije podupiranjem većeg pristupa poduzetničkom kapitalu za *start-up* poduzeća, *scale-up* poduzeća i MSP-ove radi održiva rasta njihova poslovanja i povećanja njihove prisutnosti na tržištu.

PRILOG II.

MJERLJIVI POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE I IZVJEŠĆIVANJE O NAPRETKU INICIJATIVE PREMA OSTVARENJU NJEZINIH CILJEVA

1. Broj pravnih subjekata (podijeljeni po veličini, vrsti i zemlji poslovnog nastana) uključenih u djelovanja koja se podupiru u okviru Inicijative.
2. Broj alata za projektiranje koji su razvijeni ili integrirani u okviru Inicijative.
3. Ukupni iznos koji je zajednički uložen u kapacitete za projektiranje i pilot-linije u okviru Inicijative.
4. Broj korisnika ili zajednica korisnika koji dobivaju pristup kapacitetima za projektiranje i pilot-linijama u okviru Inicijative.
5. Broj poduzeća koja su koristila usluge nacionalnih centara kompetentnosti koji se podupiru u okviru Inicijative.
6. Broj osoba koje su prošle osposobljavanje kako bi stekle napredne vještine i sposobnosti povezane s poluvodičima i kvantnim tehnologijama koje se podupiru u okviru Inicijative.
7. Broj *start-up* poduzeća, *scale-up* poduzeća i MSP-ova koji su primili poduzetnički kapital u okviru aktivnosti Fonda za čipove te ukupni iznos kapitalnih ulaganja.
8. Iznos ulaganja poduzeća koja posluju u EU-u, uzimajući u obzir segment lanca vrijednosti u kojem posluju.

PRILOG III.
SINERGIJE S PROGRAMIMA UNIJE

1. Sinergijama Inicijative sa specifičnim ciljevima od 1 do 5 **programa Digitalna Europa** osigurava se sljedeće:
  - (a) komplementarnost ciljne tematske usmjerenosti Inicijative na poluvodičke i kvantne tehnologije;
  - (b) u okviru specifičnih ciljeva od 1 do 5 programa Digitalna Europa podupire se izgradnja digitalnih kapaciteta u području naprednih digitalnih tehnologija, uključujući *računalstvo visokih performansi*, *umjetnu inteligenciju* i *kibersigurnost*, te se podupiru napredne digitalne vještine;
  - (c) u okviru Inicijative ulagat će se u razvoj kapaciteta za povećanje mogućnosti u naprednom projektiranju, proizvodnji i integraciji sustava u području najsuvremenijih *poluvodičkih i kvantnih tehnologija* i poluvodičkih i kvantnih tehnologija sljedeće generacije za razvoj inovativnih poduzeća te jačanje europskog lanca opskrbe poluvodičima i lanca vrijednosti za poluvodiče, pružanje usluga ključnim industrijskim sektorima te stvaranje novih tržišta.

2. Sinergijama s **programom Obzor Europa** osigurava se sljedeće:
  - (a) iako se tematska područja obuhvaćena Inicijativom i nekoliko područja iz programa Obzor Europa preklapaju, vrste djelovanja koje će se podupirati te njihova očekivana ostvarenja i logika intervencije razlikuju se i nadopunjuju;
  - (b) program Obzor Europa pruža znatnu potporu istraživanjima, tehnološkom razvoju, demonstraciji, pokusnom izvođenju, provjeri koncepta, testiranju i izradi prototipova, uključujući pretkomercijalno uvođenje inovativnih digitalnih tehnologija, osobito s pomoću:
    - i. namjenskih sredstava u stupu „Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost” za klaster „Digitalizacija, industrija i svemir” kako bi se razvile razvojne tehnologije (umjetna inteligencija i robotika, internet sljedeće generacije, računalstvo visokih performansi i velike količine podataka, ključne digitalne tehnologije (uključujući mikroelektroniku), kombiniranje digitalne tehnologije s drugim tehnologijama);
    - ii. potpore istraživačkim infrastrukturama u okviru stupa „Izvrсна znanost”;
    - iii. integracije digitalnih tehnologija u sve „Globalne izazove” (zdravstvo, sigurnost, energetika i mobilnost, klima itd.); i
    - iv. potpore rastu revolucionarnih inovacija u okviru stupa „Inovativna Europa” (od kojih će mnoge obuhvaćati i digitalne i fizičke tehnologije);

- (c) Inicijativa je usmjerena isključivo na izgradnju kapaciteta velikih razmjera u području poluvodičkih i kvantnih tehnologija u cijeloj Europi. U okviru nje ulagat će se u:
    - i. poticanje inovacija podupiranjem dvaju usko povezanih tehnoloških kapaciteta koji omogućuju projektiranje novih koncepata sustava te njihovo testiranje i validaciju u pilot-linijama;
    - ii. pružanje ciljane potpore za izgradnju kapaciteta za osposobljavanje i poboljšanje primijenjenih naprednih digitalnih kompetencija i vještina kako bi se podržao razvoj i uvođenje poluvodiča u industriji tehnološkog razvoja i industrijama koje su krajnji korisnici; i
    - iii. mrežu nacionalnih centara kompetentnosti, koji olakšavaju pristup i pružaju stručno znanje i inovacijske usluge zajednicama i industrijama koje su krajnji korisnici radi razvoja novih proizvoda i primjena te otklanjanja tržišnih nedostataka.
  - (d) tehnološki kapaciteti Inicijative stavit će se na raspolaganje istraživačkoj i inovacijskoj zajednici, među ostalim za djelovanja koja se podupiru u okviru programa Obzor Europa;
  - (e) kako se u okviru programa Obzor Europa budu sve više razvijale nove digitalne tehnologije u području poluvodiča, one će se postupno preuzimati i uvoditi u okviru Inicijative ako to bude moguće;
  - (f) programi u okviru Obzora Europa za razvoj kurikuluma vještina i kompetencija, uključujući one razvijene u kolokacijskim centrima zajednica znanja i inovacija u okviru Europskog instituta za tehnologiju i inovacije, dopunjavaju se izgradnjom kapaciteta u naprednim primijenjenim digitalnim vještinama i kompetencijama u području poluvodičkih i kvantnih tehnologija koja se podupire u okviru Inicijative;
  - (g) uspostavljaju se snažni koordinacijski mehanizmi za programiranje i provedbu, čime se, koliko je to moguće, usklađuju svi postupci za program Obzor Europa i Inicijativu. Njihove upravljačke strukture uključivat će sve relevantne službe Komisije.
3. Sinergijama s programima Unije u okviru podijeljenog upravljanja, uključujući **EFRR, ESF+, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj i Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu**, osigurava se razvoj i jačanje regionalnih i lokalnih inovacijskih ekosustava, industrijska transformacija te digitalna transformacija društva i javnih uprava. To uključuje potporu digitalnoj transformaciji industrije i prihvaćanje rezultata te uvođenje novih tehnologija i inovativnih rješenja. U okviru Inicijative dopunjavat će se i podupirati transnacionalno umrežavanje i mapiranje kapaciteta koji se podupiru te će ih se staviti na raspolaganje MSP-ovima i industrijama koje su krajnji korisnici u svim regijama u Uniji.
4. Sinergijama s **Instrumentom za povezivanje Europe** osigurava se sljedeće:
- (a) fokus Inicijative je na izgradnji digitalnih kapaciteta i infrastrukture velikih razmjera u području poluvodiča s ciljem širokog prihvaćanja i

uvođenja u cijeloj Europi ključnih postojećih ili testiranih inovativnih digitalnih rješenja unutar okvira Unije u područjima od javnog interesa ili tržišnog neuspjeha. Inicijativa će se ponajprije provoditi s pomoću koordiniranih i strateških ulaganja s državama članicama, izgradnjom digitalnih kapaciteta u području poluvodičkih tehnologija koje će se dijeliti u cijeloj Europi te mjerama na razini Unije. To je posebno važno u područjima elektrifikacije i autonomnih automobila te bi trebalo pospješiti i olakšati razvoj konkurentnijih industrija koje su krajnji korisnici, posebno u sektorima mobilnosti i prometa;

- (b) kapaciteti i infrastrukture Inicijative staviti će se na raspolaganje za testiranje inovativnih novih tehnologija i rješenja koji se mogu iskoristiti u industriji mobilnosti i prometa. U okviru Instrumenta za povezivanje Europe poduprijet će se uvođenje i upotreba inovativnih novih tehnologija i rješenja u području mobilnosti i prometa te u drugim područjima;
- (c) uspostaviti će se koordinacijski mehanizmi, osobito putem odgovarajućih upravljačkih struktura.

5. Sinergijama s **programom InvestEU** osigurava se sljedeće:

- (a) potpora putem tržišno utemeljenog financiranja, među ostalim provedbom ciljeva politike u okviru Inicijative, pruža se na temelju Uredbe (EU) 2021/523. Takvo tržišno utemeljeno financiranje može se kombinirati s bespovratnim sredstvima;
- (b) u okviru fonda InvestEU podupire se mehanizam mješovitog financiranja financiranjem iz programa Obzor Europa ili programa Digitalna Europa u obliku financijskih instrumenata u okviru operacija mješovitog financiranja.

6. Sinergijama s **programom Erasmus+** osigurava se sljedeće:

- (a) u okviru Inicijative podupiru se razvoj i stjecanje naprednih digitalnih vještina potrebnih za razvoj i uvođenje najsuvremenijih poluvodičkih tehnologija u suradnji s relevantnim industrijama;
- (b) dio programa Erasmus+ koji se odnosi na napredne vještine dopunjuje intervencije u okviru Inicijative i time je obuhvaćeno pitanje stjecanja vještina u svim područjima i na svim razinama putem iskustava u području mobilnosti.

7. Osiguravaju se sinergije s drugim programima i inicijativama Unije u pogledu kompetencija i vještina.